

MÔ-T' A DJÛN FOH-ING SHÛ. 马太

传福音书

Mt. I.

Ûô-pah-lah-hen 'Eo-dæ, Da-bih-go Ng-ts, Yiæ-su Kyi-toh-go kô-pu. ² Ûô-pah-lah-hen sang Yi-sah; Yi-sah sang Yüô-kôh; Yüô-kôh sang Yiu-da teng gyi hyüong-di; ³ Yiu-da teng sing-vu Da-mô sang Fah-leh-z teng Sah-lah; Fah-leh-z sang Yi-z-leng Yi-z-leng sang Ûô-læn; ⁴ Ûô-læn sang Ûô-mi-nô-dah; Ûô-mi-nô-dah sang Nô-jing; Nô-jing sang Sah-meng; ⁵ Sah-meng c'ü Lah-'eh sang Po-z; Po-z c'ü Lu-teh sang O-pah; O-pah sang Yiæ-si; Yiæ-si sang Da-bih wông.

亚伯拉罕后代、大辟个儿子、耶稣基督个家谱。² 亚伯拉罕生以撒，以撒生雅各，雅各生犹大等其兄弟，³ 犹大等新妇大玛生法勒士等撒拉，法勒士生以士仑，以士仑生亚兰；⁴ 亚兰生亚米拿达，亚米拿达生拿顺，拿顺生撒门，⁵

撒门娶喇合生波士，波士娶路得生阿伯，阿伯生耶西，耶西生大辟王。

⁶ Da-bih wông c'ü U-li-üô-go *lao-nyüing* sang Sô-lo-meng; ⁷ Sô-lo-meng sang Lo-po-en; Lo-po-en sang Üô-pi-üô: Üô-pi-üô sang Üô-sah; Üô-sah sang Iah-sô-fah; Iah-sô-fah sang Iah-læn; Iah-læn sang U-si-üô; ⁹ U-si-üô sang Iah-tæn; Iah-tæn sang Üô-ha-z; Üô-ha-z sang Hyi-si-kyüô; ¹⁰ Hyi-si-kyüô sang Mô-nô-si; Mô-nô-si sang Üô-meng; Üô-meng sang Iah-si-üô; ¹¹ *pah-sing* lo-liah tao Pô-pi-leng z-
'eo, Iah-si-üô sang Yiæ-ko-nyi-üô teng gyi hyüong-di.

⁶ 大辟王娶乌利亚个老娘生所罗门，⁷ 所罗门生罗波安，罗波安生亚比亚，⁸ 亚比亚生亚撒，亚撒生约沙法，约沙法生约兰，约兰生乌西亚，⁹ 乌西亚生约坦，约坦生亚哈士，亚哈士生希西家，¹⁰ 希西家生玛拿西，玛拿西生亚门，亚门生约西亚，¹¹ 百姓掳掠到巴比伦时候，约西亚生耶哥尼亚等其兄弟。

¹² *Pah-sing* lo-liah tao Pô-pi-leng ts-'eo, Yiæ-ko-nyi-üô sang Sah-lah-t'ih; Sah-lah-t'ih sang Sô-lo-pô-pah; ¹³ Sô-lo-

pô-pah sang Üô-pi-üoh; Üô-pi-üoh sang Yi-li-üô-kying; Yi-li-üô-kying sang Üô-sô; ¹⁴ Üô-sô sang Sah-doh; Sah-doh sang Üô-kying; Üô-kying sang Yi-lih; ¹⁵ Yi-lih sang Yi-li-üô-sah; Yi-li-üô-sah sang Mô-tæn; Mô-tæn sang Yüô-kôh; ¹⁶ Yüô-kôh sang Mô-li-üô nen-nyüing Iah-seh; keh ziu-z sang Yiæ-su kyiao-leh Kyi-toh go Mô-li-üô.

¹² 百姓擄掠到巴比伦之后，耶哥尼亚生撒拉铁，撒拉铁生所罗巴伯，¹³ 所罗巴伯生亚比鬱，亚比鬱生以利亚敬，以利亚敬生亚所，¹⁴ 亚所生撒铎，撒铎生亚金，亚金生以律，¹⁵ 以律生以利亚撒，以利亚撒生马坦，马坦生雅各，¹⁶ 雅各生马利亚男姪约瑟，箇就是生耶稣叫勒基督个马利亚。

¹⁷ Ka-ni, dzong Üô-pah-lah-hen tao Da-bih keh-sing shü-dæ, long-tsong yiu jih-s dæ: dzong Da-bih tao pah-sing lo-liah tao Pô-pi-leng z-‘eo, yia z jih-s dæ: dzong pah-sing lo-liah tao Pô-pi-leng z-‘eo tao Kyi-toh, yi z jih-s dæ.

¹⁷ 介呢，从亚伯拉罕到大辟箇星世代，拢总有十四代。从大辟到百姓擄掠到巴比伦时候，也是十四代。从百

姓掳掠到巴比伦时候到基督，又是十四代。

18 [1]YIÆ-SU Kyi-toh sang-go z-ken tsiao 'ô-veng ka:
Gyi ah-nyiang Mô-li-üô yi-kying he peh Iah-seh, feh-zing
dzing-ts'ing, be Sing-Ling ken-dong yiu-leh sing-yüing
peh nying-kô teh-cü-de. 19 Gyi-go nen-nyüing Iah-seh z-go
hao-nying, feh iao ming-tông-tông tao gyi me, keh-lah
sing-siang s-'ô iao t'e-hweng-de. 20 Gyi tsing-hao læ-kæn
s-ts'eng keh-sing z-ken, Cü-go t'in-s mong li-hyang yin-
c'ih-læ, teng gyi wô, "Da-bih-go 'eo-dæ Iah-seh, ng ky'i
c'ü ng-go lao-nyüing Mô-li-üô kyü-læ, feh fông-teh-go;
ing-we gyi yiu-tih-go t'æ z dzong Sing-Ling ka læ-go. 21
Gyi we sang ih-go Ng-ts, ng hao c'ü Gyi ming-z [2]YIÆ-SU;
ing-we Gyi iao kyi Gyi pah-sing c'ih gyi-lah ze-ky'in li-
hyang."

18 耶稣基督生个事干照下文介^[1]。其阿娘马利亚已经
许拨约瑟，弗曾成亲，被圣灵感动有了身孕拨人家得知
了。19 其个男娘约瑟是个好人，弗要明当当倒其楣，箇勒
心想私下要退婚了。20 其正好来间思忖箇星事干，主个天

使梦里向现出来，等其话：「大辟个后代约瑟，尔去娶尔个老娘马利亚归来，弗妨得个。因为其有的个胎是从圣灵介来个。²¹ 其会生一个儿子，尔好取其名字耶稣^[2]，因为其要救其百姓出其拉罪愆里向。」

[1] *Pi da-kæ eo “Yiæ-su kyüông-seng keh nyin” tsao ng nyin.* 比大概讴「耶稣降生箇年」早五年。（原注）

[2] *Yiæ-su go ka-shih ziu-z Kyiu-cü.* 耶稣个解说就是救主。（原注）

²³ *Keh-sing ih-ts‘ih-go z-ken tu z ka tso-fah, hao s-teh Cü t’ôh ih-go sin-cü-nying kông-ko-go shih-wô yiu yiao-nyien, z-ka wô, ²³ “Ts‘ia-k‘en yiu ih-go do-kwu-nyiang we yiu sing-yüing sang Ng-ts: nying-kô iao ts‘ing-hwu Gyi ming-z YI-MÔ-NE-LIH;” [Y. 7. 14.] fæn-c‘ih-læ ziu-z, JING-MING TENG AH-LAH DÔ-KÔ LÆ-TONG, ka i-s.*

²³ 箇星一切个事干都是介做法，好使得主托一个先知人讲过个说话有效验，是介话：²³ 「且看有一个大姑娘会

有身孕生儿子。人家要称呼其名字以马内力；」 [Y. 7. 14.]
翻出来就是，神明等阿拉大家来东，介意思。

²⁴ Iah-seh diao-kao-cün-læ, i-leh Cü-go t'in-s feng-fu,
ky'i c'ü gyi lao-nyüing kyü-læ: ²⁵ dæn-z feh teng gyi dong-
zông, ih-dzih tao sang gyi deo-ih-go Ng-ts c'ih-læ; ming-z
c'ü Gyi YIÆ-SU.

²⁴ 约瑟调觉转来，依了主个天使吩咐，去娶其老娘归
来。²⁵ 但是弗等其同床，一直到生其头一个儿子出来，名
字取其耶稣。

Mt. II.

[¹]Hyi-lih wông z-'eo, Yiæ-su yi-kying sang-c'ih læ
Yiu-t'a koh-go Pah-li-'eng di-fông, yiu kyi-go poh-lao
dzong tong-pin tseo tao Yiæ-lu-sah-leng læ, z-ka wô, ²
“Sang-c'ih tso Yiu-t'a nying-go Wông-ti Cü-kwu læ 'ah-li?

ing-we ah-lah læ tong-pin k'en-kyin Gyi-go sing-soh, ziu læ pa Gyi.”

希律王时候^[1]，耶稣已经生出来犹太国个伯利恒地方，有几个博老从东边走到耶路撒冷来，是介话：² 「生出做犹太人个皇帝主顾来何里？因为阿拉来东边看见其个星宿，就来拜其。」

[1] *Pi da-kæ eo “Yiæ-su kyüông-seng keh nyin” tsao s nyin.* 比大概讴「耶稣降生箇年」早四年。（原注）

³ Hyi-lih wông ih t'ing-meng ziu ky'ih-hoh-de; Yiæ-lu-sah-leng-go cong-nying yia z-ka. ⁴ Gyi ziu dziao-long long-tsong tsi-s-deo teng pah-sing-go doh-shü-nying, bun-meng gyi, Kyi-toh kæ sang læ 'ah-li. ⁵ Gyi-lah teng koh-wông wô, “Læ Yiu-t'a koh-go Pah-li-'eng di-fông: ing-we sin-cü-nying z-ka sia-lôh-tih, wô, ⁶ ‘Yiu-da di-fông-go Pah-li-'eng, ng læ Yiu-da keh-sing ky'üih-veng li-hyang bing-fi ting siao-go: ing-we dzong ng iao c'ih ih-go Cü-tsæ, z we tsiao-kwun Ngô Yi-seh-lih pah-sing go.’ [Mi. 5. 2.]”

³ 希律王一听闻就吃惟了；耶路撒冷个众人也是介。⁴
其就召拢拢总祭司头等百姓个读书人，盘问其，基督该生
来何里。⁵ 其拉等国王话：「来犹太国个伯利恒地方。因为
先知人是介写落的，话：⁶ 『犹大地方个伯利恒，尔来犹大
箇星阙份里向并非顶小个。因为从尔要出一个主宰，是会
照管我以色列百姓个。』 [Mi. 5. 2.]」

⁷ Keh-tsao Hyi-lih s-‘ô eo keh-sing poh-lao læ, ts-si
bun-meng gyi, keh sing-soh dza z-‘eo C’ih-yin: ziu ts’a
gyi-lah tao Pah-li-‘eng ky’i, z-ka wô, “Ng-lah ts-si ky’i
tang-t’ing keh Na-hwun-go z-ken; tang-t’ing-djôh, ziu læ
pao hyiang ngô dao, peh ngô yia hao ky’i pa-pa Gyi.”⁹ Gyi-
lah t’ing koh-wông-go shih-wô ky’i-de: læ tong-pin k’en-
kyin-ko-go sing-soh ziu ying-dao gyi-lah, ih-dzih tao Na-
hwun læ-kæn u-dông zông-deo, ziu deng-lôh-de. ¹⁰ Poh-
lao k’en-kyin sing-soh, liao-feh-teh hwun-hyi. ¹¹ Tseo-
tsing oh-lô, k’en-kyin Na-hwun teng Gyi ah-nyiang Mô-li-
üô, ziu p’oh-tao pa keh-go Na-hwun; wa-yiu hyiao-k’æ
‘eh-ts, do-leh kying-ts, jü-hyang, mah-yiah hyin peh Gyi

tso li-veh. ¹² *Keh-sing poh-lao* mong li-hyang teh-djôh
meh-z, eo gyi m-nao cün-ky'i kyin Hyi-lih; ziu dzong bih-
da lu kyü tao zi-go di-fông ky'i-de.

⁷ 箇遭希律私下讴箇星博老来，仔细盘问其，箇星宿咋时候出现。就差其拉到伯利恒去，是介话：「尔拉仔细去打听箇奶花个事干。打听看，就来报向我道，拨我也好去拜拜其。」⁹ 其拉听国王个说话去了。来东边看见过个星宿就引导其拉，一直到奶花来间乌荡上头，就庵落了。¹⁰ 博老看见星宿，了弗得欢喜。¹¹ 走进屋落，看见奶花等其阿娘马利亚，就扑倒拜箇个奶花。还有撮开盒子，驮勒金子、乳香、没药献拨其做礼物。¹² 箇星博老梦里向得着默示，讴其旣得好转去见希律，就从别埭路归到自个地方去了。

¹³ Kyü-ky'i ts-'eo, Cü-go t'in-s mong li-hyang yin-c'ih, teng Iah-seh wô, "Bô-ky'i, ta-leh Na-hwun teng Gyi ah-nyiang dao tao Yiæ-gyih ky'i; læ keh-deo deng-kæn, teng-tao ngô tsæ wô hyiang ng dao: ing-we Hyi-lih iao zing keh-go Na-hwun hao djü-mih Gyi sing-ming." ¹⁴ Iah-seh

ziu bô-ky'i, lin-yia ta-leh Na-hwun teng Gyi ah-nyiang,
pun tao Yiæ-gyih ky'i; ¹⁵ læ keh-deo ih-dzih deng tao Hyi-
lih ling-cong: hao s-teh Cü t'ôh ih-go sin-cü-nying kông-
ko-go shih-wô yiu yiao-nyiaen, z-ka wô, "Ngô dzong Yiæ-
gyih yiu Ngô Ng-ts eo-c'ih-læ-de." ['O. 11.1.]

¹³ 归去之后，主个天使梦里向现出，等约瑟话：「爬
起，带勒奶花等其阿娘逃到埃及去。来箇头庵间，等到我
再话向尔道。因为希律要寻箇个奶花好除灭其性命。」¹⁴
约瑟就爬起，连夜带勒奶花等其阿娘，搬到埃及去。¹⁵ 来
箇头一直庵到希律临终。好使得主托一个先知人讲过个说
话有效验，是介话：「我从埃及有我儿子讴出来了。」['O.
11.1.]

¹⁶ Keh-tsao Hyi-lih teh-cü be keh-sing poh-lao hong-
p'in, long-do fah-ông; ziu tsiao gyi læ poh-lao u-dông
meng-c'ih-læ-go z-'eo, ts'a nying ky'i pô Pah-li-'eng *zing-
li* teng s-hyang z liang-shü yi-'ô-go siao-wæn long-tsong
djü-mih-diao. ¹⁷ Keh-tsao sin-cü Yiæ-li-mi kông-ko-liao
shih-wô yiu yiao-nyiaen, z-ka wô, ¹⁸ "Læ Lah-mô di-fông

t'ing-meng 'ao-li-da-k'oh, long-do pe-shông-go sing-hyang; ziu-z Lah-kyih læ-tih k'oh gyi-go ng-ts, feh k'eng t'ing ky'ün, ing-we ng-ts m-neh-de." [Yl. 31. 15.]

¹⁶ 箇遭希律得知被箇星博老哄骗，弄大发快。就照其来博老乌荡问出来个时候，差人去把伯利恒城里等四乡是两岁以下个小娃拢总除灭掉。¹⁷ 箇遭先知耶利米讲过了说话有效验，是介话：¹⁸ 「来拉玛地方听闻号泪大哭，弄大悲伤个声响。就是拉结来的哭其个儿子，弗肯听劝，因为儿子旆得了。」 [Yl. 31. 15.]

¹⁹ Hyi-lih si-ts, [¹]yiu Cü-go t'in-s læ Yiæ-gyih di-fông mong li-hyang yin-c'ih, teng Iah-seh wô, ²⁰ "Bô-ky'i, ta-leh Siao-ŵæn teng Gyi ah-nyiang, tao Yi-seh-lih di-fông ky'i: ing-we iao meo-'æ Siao-ŵæn sing-ming cü-kwu yi-kying si-de." ²¹ Iah-seh ziu bô-ky'i, ta-leh Siao-ŵæn teng Gyi ah-nyiang tao Yi-seh-lih di-fông læ-de. ²² T'ing-meng Üô-kyi-lao tsih gyi ah-tia Hyi-lih-go we, tso Yiu-t'a koh-go wông, feh-ken tao keh-deo ky'i. Mong li-hyang yi teh-djôh meh-z, ziu cün-ŵæn tao Kyüô-li-li di-fông ky'i; ²³

deng-lôh ih-go zing-li, kyiao-leh Nô-sah-leh: hao s-teh
keh-sing sin-cü-nying kông-ko-liao shih-wô yiu yiao-
nyiæn, z-ka wô, “Nying-kô we ts’ing-hwu Gyi z Nô-sah-leh
nying.”

¹⁹ 希律死仔^[1], 有主个天使来埃及地方梦里向现出,
等约瑟话: ²⁰ 「爬起, 带勒小娃等其阿娘, 到以色列地方
去。因为要谋害小娃性命主顾已经死了。」 ²¹ 约瑟就爬
起, 带勒小娃等其阿娘到以色列地方来了。²² 听闻亚基老
接其阿爹希律个位, 做犹太国个王, 弗敢到箇头去。梦里
向又得着默示, 就转弯到加利利地方去。²³ 庵落一个城
里, 叫勒拿撒勒。好使得箇星先知人讲过了说话有效验,
是介话: 「人家会称呼其是拿撒勒人。」

[1] *Pi da-kæ eo “Yiæ-su kyüông-seng keh nyin” tsao sæn nyin.* 比大概
讴「耶稣降生箇年」早三年。(原注)

Mt. III.

Keh-go z-‘eo ‘Ang-si-li-go lah-‘en tao Yiu-t‘a koh-go kw‘ông-iæ di-fông læ djün kyiao, z-ka wô, ² “Ng-lah hao we-sing-cün-i; ing-we t‘in-koh gying-long-læ-de.” ³ Sin-cü Yi-sæ-üô sô wô, “Kw‘ông-iæ di-fông yiu nying-go sing-hyang læ-kæn eo, z-ka wô, ‘Ng-lah hao ky‘i be-bæn Cü-go lu, p‘u-dzih Gyi-go ka-dao,” [Y. 4O. 3.] keh ziu-z gyi. ⁴ Keh lah-‘en c‘ün-go i-zông z loh-do mao; kyi-go kyiao-sing-ta z bi-go; ky‘üoh-zih z wông-djong teng yia mih-dông.

箇个时候行洗礼个约翰到犹太国个旷野地方来传教，是介话：² 「尔拉好回心转意，因为天国近拢来了。」³ 先知以赛亚所话：「旷野地方有人个声响来间讴，是介话：『尔拉好去备办主个路，铺直其个街道，』」 [Y. 4O. 3.] 箇就是其。⁴ 箇约翰穿个衣裳是骆驼毛，系个缴身带是皮个，吃食是蝗虫等野蜜糖。

⁵ Keh-go z-‘eo Yiæ-lu-sah-leng, teng ‘en Yiu-t‘a di-fông, wa-yiu long-tsong deng læ lah-dæn ‘o pin-yin go nying, tu tseo-c‘ih tao gyi u-sen læ; ⁶ tsiao-jing zi-go ze-ky‘in, læ lah-dæn ‘o ziu lah-‘en-go si-li.

⁵ 箇个时候耶路撒冷，等咸犹太地方，还有拢总庵来约
但河边沿个人，都走出到其乌碎来，⁶ 招认自个罪愆，来约
但河受约翰个洗礼。

⁷ *Iah- 'en k'en-kyin hyü-to Fah-li-sæ nying teng Sah-*
t'u-kæ nying læ ziu gyi-go si-li, teng gyi-lah wô, "Doh-dzô-
go cong-tông! jü ts-ying ng-lah to-bi tsiang-læ-go ô-wông?

⁸ *Ka-ni, hao kyih we-sing-cün-i cü-kwu kæ kyih go ko-ts.* ⁹
Yia hao-vong zi læ-tih wô, "Üô-pah-lah-hen z ah-lah-go
tsu-tsong: ngô wô hyiang ng-lah dao, Ziu-z keh-sing zah-
deo, Jing-ming yia neng-keo s-teh gyi we tso Üô-pah-lah-
hen-go ts-seng. ¹⁰ *Tsæ-wô, fu-deo yi-kying en-leh jü keng-*
deo: væn-pah feh kyih hao ko-ts go jü, pih iao tsôh-tao tiu-
leh ho-li. ¹¹ *Ngô z yüong shü teng ng-lah 'ang we-sing-*
cün-i-go si-li: dæn-z 'eo-jü ngô læ-go Cü-kwu, Gyi-go
neng-ken do-jü ngô, ziu-z teng Gyi do 'a ngô yia ky'in hao;
Gyi we yüong Sing-Ling teng ho, 'ang si-li peh ng-lah. ¹²
Gyi siu-li yiu feng-kyi do-tih, we yiang ken-zing Gyi sa-

dziang-li-go koh; Gyi-go koh we siu-tsing ts'ông-li, k'ông-nyiaen yüong feh we u go ho siao-diao.”

⁷ 约翰看见许多法利赛人等撒土该人来受其个洗礼，等其拉话：「毒蛇个种党！谁指引尔拉躲避将来个哑喙？」⁸ 介呢，好结回心转意主顾该结个果子。⁹ 也好留自来的话：

『亚伯拉罕是阿拉个祖宗。』我话向尔拉道，就是箇星石头，神明也能够使得其会做亚伯拉罕个子孙。¹⁰ 再话，斧头已经安勒树根头。凡百弗结好果子个树，必要斫倒丢勒火里。¹¹ 我是用水等尔拉行回心转意个洗礼。但是后如我来个主顾，其个能干大如我，就是等其驮鞋我也欠好。其会用圣灵等火，行洗礼拨尔拉。¹² 其手里有粪箕驮的，会扬干净其晒场里个谷，其个谷会收进仓里，糠验用弗会灼个火烧掉。」

¹³ [1]KEH-GO z-‘eo Yiæ-su dzong Kyüô-li-li tseo tao Iah-dæn ‘o, tao Iah-‘en-go u-sen, iao ziu gyi si-li. ¹⁴ Iah-‘en tsih-ih iao t’e-dz, wô, “Ngô ing-kæ ziu Ng-go si-li, Ng fæn-cün tao ngô u-sen læ ma?” ¹⁵ Yiæ-su we-teh gyi wô,

“Næn-kæn ts'ia ing-hyü z-de; ing-we ih-ts'ih-go kong-yi ah-lah tu kæ z-ka tso-dzing.” Keh-tsao gyi ing-hyü-de.

¹³ 箇个时候^[1] 耶稣从加利利走到约但河，到约翰个乌碎，要受其洗礼。¹⁴ 约翰执一要推辞，话：「我应该受尔个洗礼，尔反转到我乌碎来吗？」¹⁵ 耶稣回答其话：「难间且应许是了，因为一切个公义阿拉都该是介做成。」箇遭其应许了。

[1] Y. 'E. 27. 耶（稣）后（头）27（年）。（原注）

¹⁶ Yiæ-su si-li ziu-ko-ts, ziu dzong shü-go u-dông ka tseo-zông-læ: t'in k'æ-k'æ peh Gyi, ziu k'en-kyin Jing-ming-go Ling ziang ih-tsah beh-keh ka kông-lôh-læ, deng læ Gyi zông-deo: ¹⁷ wa-yiu dzong t'in-li yiu sing-hyang, z-ka wô, “Keh z Ngô ts'ing-æ-go Ng-ts, Ngô ting teh-i-go.”

¹⁶ 耶稣洗礼受过仔，就从水个乌荡介走上来。天开开拨其，就看见神明个灵像一只鹑鸽介降落来，庵来其上头。¹⁷ 还有从天里有声响，是介话：「箇是我亲爱个儿子，我顶得意个。」

Mt. IV.

Keh-tsao Yiæ-su be Sing-Ling ling tao kw'ông-iæ di-fông, hao peh mo-kwe s-s Gyi k'en. ² Gyi s-jih nyih-yia kying-zih, 'eo-deo du-kyi-de. ³ Keh s-s-go cü-kwu tseo-long, teng Gyi wô, "Ng ziah z Jing-ming-go Ng-ts, hao eo keh-sing zah-deo pin tso ky'üoh-zih." ⁴ Yiæ-su we-teh gyi, wô, "*Shü-li* yiu sia-tih, 'Nying feh tæen-tsih k'ao-djôh ky'üoh-zih we weh; z iao k'ao-djôh Jing-ming-go k'eo-li kông-c'ih-læ kyü-tang-kyü shih-wô.' [Sm. 8. 3.]"

箇遭耶穌被圣灵领到旷野地方，好拔魔鬼试试其看。² 其四十日夜禁食，后头肚饥了。³ 箇试试个主顾走拢，等其话：「尔若是神明个儿子，好诬箇星石头变做吃食。」⁴ 耶穌回答其，话：「书里有写的：『人弗单只靠着吃食会活，是要靠着神明个口里讲出来句打句说话。』 [Sm. 8. 3.]」

⁵ Keh-tsao mo-kwe ta Gyi tao sing-dzing li-hyang, peh Gyi lih læ sing-din-go oh-nao-tsin, ⁶ teng Gyi wô, “Ng ziah z Jing-ming-go Ng-ts, hao t’iao-lôh-ky’i, ing-we Shü-li yiu sia-tih, ‘Gyi we feng-fu Gyi-go t’in-s kwu-djôh Ng; gyi-lah siu we læ tông Ng, sæn-leh Ng-go kyiah bang-djôh zah-deo.’[S. 91. 11, 12.]” ⁷ Yiæ-su teng gyi wô, “*Shü-li* wa-yiu sia-tih, “Ng m-nao s-s Cü ng-go Jing-ming k’en.’ [Sm. 6. 16.]”

⁵ 箇遭魔鬼帶其到圣城里向，撥其立来圣殿个屋脑尖，
⁶ 等其话：「尔若是神明个儿子，好跳落去，因为书里有写的：『其会吩咐其个天使顾着尔，其拉手会来挡尔，省勒尔个脚碰着石头。』」⁷ 耶稣等其话：「书里还有写的：『尔旣得好试试主尔个神明看。』」

⁸ Mo-kwe tsæ ta Gyi tao ih-zo ting kao sæn-teng, pô t’in-’ô væn-koh teng gyi-lah-go yüong-wô peh Gyi k’en, ⁹ ziu teng Gyi wô, “Ng ziah p’oh-tao pa ngô, keh-sing long-tsong ngô we s-peh Ng.” ¹⁰ Keh-tsao Yiæ-su teng gyi wô, “[1]Sah-dæn, tseo-ko: ing-we *Shü-li* yiu sia-tih, “Tông-kæ

pa Cü ng-go Jing-ming, doh-meng voh-z Gyi.” [Sm. 6. 13.]”

¹¹ Keh-tsao mo-kwe li-k’æ Yiæ-su, ky’i-de; ziu yiu t’in-s læ voh-z Gyi.

⁸ 魔鬼再带其到一座顶高山顶，把天下万国等其拉个荣华拨其看，⁹ 就等其话：「尔若扑倒拜我，箇星拢总我会赐拨尔。」¹⁰ 箇遭耶稣等其话：「撒但^[1]，走过。因为书里有写的：『当该拜主尔个神明，独门服侍其。』」¹¹ 箇遭魔鬼离开耶稣，去了，就有天使来服侍其。

[1] *Ziu-z Mo-kwe*. 就是魔鬼。（原注）

¹² YIÆ-SU t’ing-meng Iah-‘en ^[1]ky’ih-lôh *lao-kæn*, ziu kyü tao Kyüô-li-li ky’i: ¹³ li-k’æ-ts Nô-sah-leh, ky’i deng læ ^[2]hæ pin-yin-go Kyüô-pah-nong, ziu-z læ Si-pu-leng teng Neh-da-li-go di-ka: ¹⁴ s-teh sin-cü Yi-sæ-üô kông-ko-liao shih-wô yiu yiao-nyiæn, z-ka wô, ¹⁵ “Si-pu-leng teng Neh-da-li di-fông, læ Iah-dæn ‘o nga-deo, hæ pin-yin u-sen, ziu-z deng bih-koh-nying go Kyüô-li-li, ¹⁶ heh-en u-sen deng-tih-go pah-sing yiu do-do liang-kwông k’en-kyin;

ziang ing-s ka tsô-en di-fông djü-tih-go cü-kwu, yiu kwông
c'ih-ky'i tsiao-djôh gyi-lah.” [Y. 9. 1, 2.]

¹² 耶稣听闻约翰挈落牢监^[1]，就归到加利利去。¹³ 离开拿撒勒，去庵来海边沿个迦百农^[2]，就是来西布伦等纳大利个地界。¹⁴ 使得先知以赛亚讲过了说话有效验，是介话：¹⁵ 「西布伦等纳大利地方，来约但河外头，海边沿乌碎，就是庵别国人个加利利，¹⁶ 黑暗乌碎庵的个百姓有大大亮光看见，像阴司介遮暗地方住的个主顾，有光出去照着其拉。」 [Y. 9. 1, 2.]

[1] Y. 'E. 30. 耶（稣）后（头）30（年）。

[2] Y. 'E. 31. 耶（稣）后（头）31（年）。

¹⁷ Dzong-ts'-yi-'eo Yiæ-su ky'i djün kyiao, z-ka wô,
“Ng-lah kæ we-sing-cün-i; ing-we t'in-koh gying-long-læ-de.”

¹⁷ 从此以后耶稣去传教，是介话：「尔拉该回心转意，因为天国近拢来了。」

¹⁸ Yiæ-su læ Kyüô-li-li hæ pin-yin læ-kæn tseo, k'en-kyin liang hyüong-di, ziu-z Si-meng kyiao-leh Pe-teh, teng gyi hyüong-di En-teh-lih, hæ-li læ-kæn 'ô mông, ing-we z k'ô-ng-go; ¹⁹ ziu teng gyi-lah wô, "Keng-leh Ngô læ, Ngô we peh ng-lah ky'i k'ô nying." ²⁰ Gyi-lah lih-k'eh ky'i-diao mông, keng-leh Gyi ky'i-de. ²¹ Yiæ-su yi tseo-ko-ky'i, k'en-kyin wa-yiu liang hyüong-di, ziu-z Si-pi-t'a-go ng-ts Yüô-kôh teng gyi hyüong-di Iah-'en, teng ah-tia Si-pi-t'a dô-kô læ jün-li, læ-kæn pu mông; ziu eo gyi-lah. ²³ Gyi-lah lih-k'eh li-k'æ jün teng ah-tia, keng-leh Gyi ky'i-de.

¹⁸ 耶稣来加利利海边沿来间走，看见两兄弟，就是西门叫勒彼得，等其兄弟安得烈，海里来间下网，因为是柯鱼个，¹⁹ 就等其拉话：「跟勒我来，我会拨尔拉去柯人。」²⁰ 其拉立刻弃掉网，跟勒其去了。²¹ 耶稣又走过去，看见还有两兄弟，就是西庇太个儿子雅各等其兄弟约翰，等阿爹西庇太大家来船里，来间补网，就讴其拉。²³ 其拉立刻离开船等阿爹，跟勒其去了。

²³ YIÆ-SU tseo-pin t'ong Kyüô-li-li di-fông, læ gyi-lah jü-we-dông-li kông dao-li, yi pô t'in-koh-go foh-ing djün-k'æ, wa-yiu i pah-sing-lah yang-yang bing-t'ong, yang-yang tsing-'eo. ²⁴ Gyi-go ming-sing læ t'ong Jü-li-üô di-fông tu yang-k'æ-de. Væn-pah yiu-bing-go, feh-leng soh-go bing-tsing soh-go t'ong-kw'u, wa-yiu jih-mo-go, c'ü-tin-go, fong-t'æn-go keh-sing, tu ta gyi-lah tao Yiæ-su u-dông; Yiæ-su ziu teng gyi i-hao-de. ²⁵ Dzung Kyüô-li-li, Di-kyüô-po-li, Yiæ-lu-sah-leng, Yiu-t'a, teng lah-dæn 'o-nga, keh-sing di-fông, tu yiu deh-ma-dziao nying læ keng-djôh Gyi.

²³ 耶稣走遍加利利地方，来其拉聚会堂里讲道理，又把天国个福音传开，还有医百姓拉样样病痛，样样症候。²⁴ 其个名声来统叙利亚地方都扬开了。凡百有病个，弗论啥个病症啥个痛苦，还有入魔个、痴癫个、风瘫个箇星，都带其拉到耶稣乌荡，耶稣就等其医好了。²⁵ 从加利利、第加波利、耶路撒冷、犹太，等约但河外，箇星地方，都有特买潮人来跟着其。

Mt. V.

Yiæ-su k'en-kyin keh-do-dziao nying, tseo-zông sæn-teng: Gyi zo-lôh-ts, meng-du tseo-long-læ. ² *Yiæ-su* k'æ k'eo kao-hyüing gyi-lah, z-ka wô:—

耶稣看见箇大潮人，走上山顶。其坐落仔，门徒走拢来。² 耶稣开口教训其拉，是介话：——

³ “KEH-SING” sing li-hyang gyüong-go yiu foh-ky'i; ing-we t'in-koh z gyi-lah-go.

³ 「箇星心里向穷个有福气，因为天国是其拉个。」

⁴ “Keh-sing pe-shông-go yiu foh-ky'i; ing-we gyi-lah we teh-djôh en-ŵe.

⁴ 「箇星悲伤个有福气，因为其拉会得着安慰。」

⁵ “Keh-sing ŵeng-ziu-go yiu foh-ky'i; ing-we gyi-lah we teh-djôh di-t'u tso ts'æn-nyih.

⁵ 「箇星温柔个有福气，因为其拉会得着地土做产业。」

⁶ “Keh-sing ziang du-kyi k’eo-k’eh ka ky’i-mo kong-yi, yiu foh-ky’i; ing-we gyi-lah we teh-djôh i-sing-mun-tsoh.

⁶ 「箇星像肚饥口渴介去慕公义，有福气，因为其拉会得着依心满足。

⁷ “Keh-sing yiu æ-lin-sing go yiu foh-ky’i; ing-we gyi-lah we teh-djôh æ-lin.

⁷ 「箇星有哀怜心个有福气，因为其拉会得着哀怜。

⁸ “Keh-sing sing-li ts’ing-kyih-go yiu foh-ky’i; ing-we gyi-lah we k’en-kyin Jing-ming.

⁸ 「箇星心里清洁个有福气，因为其拉会看见神明。

⁹ “Keh-sing ky’ün nying-kô ‘o-moh go yiu foh-ky’i; ing-we gyi-lah we ts’ing-hwu z Jing-ming-go ng-nô.

⁹ 「箇星劝人家和睦个有福气，因为其拉会称呼是神明个儿因。

¹⁰ “We-leh kong-yi-go yün-kwu peh nying-kô pih-næn go, yiu foh-ky‘i; ing-we t‘in-koh z gyi-lah-go.

¹⁰ 「为了公义个缘故拨人家逼难个，有福气，因为天国是其拉个。

¹¹ “Ziah yiu nying-kô we-leh Ngô-go yün-kwu zôh-mô ng-lah, pih-næn ng-lah, yüong yiang-yiang ôh shih-wô hwông-wô ng-lah, ng-lah tao yiu foh-ky‘i. ¹² Hao hwunhyi kw‘a-weh; ing-we læ t‘in-zông ng-lah-go pao-ing do-leh-kying: ing-we pi ng-lah zin-deo keh-sing sin-cü-nying, nying-kô yia z-ka pih-næn gyi.

¹¹ 「若有人家为了我个缘故警骂尔拉，逼难尔拉，用样样恶说话谎话尔拉，尔拉倒有福气。 ¹² 好欢喜快活，因为来天上尔拉个报应大勒紧，因为比尔拉前头箇星先知人，人家也是介逼难其。

¹⁸ “NG-LAH z t‘in-‘ô-go yin. Yin ziah shih-diao gyi ‘æn-go mi-dao, wa-yiu soh-si hao long gyi ‘æn ni? ‘Eo-deo

z yiang-yiang m-yüong, tsih hao tao-leh nga-deo, peh nying-kô dah-diao.

¹⁸ 「尔拉是天下个盐。盐若失掉其咸个味道，还有啥西好弄其咸呢？后头是样样旡用，只好倒勒外头，拨人家踏掉。

¹⁴ “Ng-lah z shü-kæn-zông-go liang-kwông. Ih-zo dzing-ts kyin læ sæn-teng, tsæ-ve k'en-feh-kyin-go. ¹⁵ Nying-kô tsæ-ve tin teng-tsæn fông-leh teo-dong-‘ô, tsong z fông-leh teng-dæ-zông go, ziu tsiao-djôh ‘o-kô li-hyang nying. ¹⁶ Ng-lah-go liang-kwông yia z-ka kæ tsiao læ nying-kô min-zin; s-teh gyi-lah k'en-kyin ng-go hao ‘ang-we, ziu we tsæn-me ng-lah t'in-zông-go Ah-tia.

¹⁴ 「尔拉是世间上个亮光。一座城子建来山顶，再舩看弗见个。¹⁵ 人家再舩点灯盏放勒斗桶下，总是放勒灯台上个，就照着和家里向人。¹⁶ 尔拉个亮光也是介该照来人家面前，使得其拉看见尔个好行为，就会赞美尔拉天上个阿爹。

¹⁷ “M-nao ts’eng Ngô læ, z iao hwe-diao lih-fah teng sin-cü-nying *shih-wô*; Ngô læ, feh-z iao hwe-diao gyi, z iao wun-djün gyi. ¹⁸ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Keh-go lih-fah, yiang-yiang wa feh-zing yiu yiao-nyiaen de, ziu-z ih-tin ih-wah, ih-dzih tao t’in-di fi-diao-go z-‘eo, tu feh we fi-diao-go. ¹⁹ Keh-sing lih-li ziu-z ih-diao ting siao-go, ziah yiu nying we-be gyi, wa iao kao bih-nying ky’i we-be, keh-go nying læ t’in-koh-li iao sön gyi z ting siao-go. Ziah yiu nying i-dzong gyi, wa we kao bih-nying *ky’i i-dzong*, keh-go nying læ t’in-koh-li iao sön gyi z do-go. ²⁰ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah-go kong-yi ziah feh ko-jü doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying-go *kong-yi*, ng-lah tön feh neng-keo tseo-tsing t’in-koh-li ky’i.

¹⁷ 「𠵹得好忖我来，是要毁掉律法等先知人说话。我来，弗是要毁掉其，是要完全其。¹⁸ 我真话向尔拉道，箇个律法，样样还弗曾有效验了，就是一点一划，一直到天地废掉个时候，都弗会废掉个。¹⁹ 箇星律例就是一条顶小个，若有人违背其，还要教别人去违背，箇个人来天国里

要算其是顶小个。若有人依从其，还会教别人去依从，箇个人来天国里要算其是大个。²⁰ 我话向尔拉道，尔拉个公义若弗过如读书人等法利赛人个公义，尔拉断弗能够走进天国里去。

²¹ “Ng-lah t’ing-meng ^[1]kwu-z-tsin nying yiu ka wô, ‘M-nao sah nying; væn-pah sah-nying-go, pih iao ding-ze.’

²² Ngô wô hyiang ng dao, Væn-pah vu-yün-vu-kwu ô-wông gyi hyüong-di cü-kwu, pih iao ding-ze: ziah yiu nying wô gyi hyüong-di, ^[2]Lah-kyüô, kwun-fu pih iao ding-ze: ziah yiu nying wô hyüong-di, ^[3]Mo-li, pih iao ding di-nyüoh-li-go ho siao. ²³ Keh-lah ng ta li-veh tao tsi-dæn-zin, læ keh-deo ziah kyî-teh hyüong-di teng ng yiu soh-go ün-‘eng, ²⁴ ng-go li-veh læ tsi-dæn-zin fông-kæn-ts, sin ky’i teng hyüong-di siang-‘o, ‘eo-deo læ hyin li-veh. ²⁵ Ng teng te-deo wa dô-kô læ lu-zông, yüong kw’a-kw’a teng gyi kông-‘o; k’ong-p’ô te-deo song ng peh kwun-fu, kwun-fu kao-fu peh ts’a-nying, ziu ky’ih ng lôh lao-kæn-li. ²⁶ Ngô tsing wô

hyiang ng dao, Ziah yiu ih-go dong-din wa m-neh wæn-wun, ng tsong feh neng-keo lao-kæn-li tseo-c'ih-læ.

²¹ 「尔拉听闻古时节^[1]人有介话：『旣得好杀人，凡百杀人个，必要定罪。』²² 我话向尔道，凡百无缘无故哑惶其兄弟主顾，必要定罪。若有人话其兄弟，拉加^[2]，官府必要定罪。若有人话兄弟，魔利^[3]，必要定地狱里个火烧。²³ 箇勒尔带礼物到祭坛前，来箇头若记得兄弟等尔有啥个冤恨，²⁴ 尔个礼物来祭坛前放间仔，先去等兄弟相和，后头来献礼物。²⁵ 尔等对头还大家来路上，用快快等其讲和，恐怕对头送尔拨官府，官府交付拨差人，就挈尔落牢监里。²⁶ 我真话向尔道，若有一个铜钲还旣得还完，尔总弗能够牢监里走出来。

[1] 'Ôh tsia wô, yiu kông peh kwu-z-tsin nying t'ing, z-ka wô. 或者话，有讲拨古时节人听是介话。（原注）

[2] [3] Lah-kyüô, teng Mo-li, ziu-z Yiu-t'a nying zôh-mô shih-wô.
拉加等魔利，就是犹太人警骂说话。（原注）

²⁷ “Ng-lah t’ing-meng kwu-z-tsin nying yiu ka wô, ‘M-nao kæn-ying.’ ²⁸ Ngô wô hyiang ng dao, Væn-pah k’en-kyin nyü-nying ky’i ying-sing go cü-kwu, sing-li z yi-kying kæn-ying gyi ko-de. ²⁹ Ng-go jing-tsah ngæn-tsing ziah-z ta-li ng væn-ze, hao leo-c’ih, tiu-diao-ts: neng-s pah-t’i li-hyang ky’üih ih-ying, feh iao weng-sing tiu-lôh di-nyüoh-li ky’i. ³⁰ Ng jing-tsah siu ziah-z ta-li ng væn-ze, hao tsæn-lôh, tiu-diao-ts: neng-s pah-t’i li-hyang ky’üih ih-ying, feh iao weng-sing tiu-lôh di-nyüoh-li ky’i.

²⁷ 「尔拉听闻古时节人有介话：『旣得好奸淫。』」²⁸ 我话向尔道，凡百看见女人起淫心个主顾，心里是已经奸淫其过了。²⁹ 尔个顺只眼睛若是带累尔犯罪，好剗出，丢掉仔。能使百体里向缺一样，弗要浑身丢落地狱里去。³⁰ 尔顺只手若是带累尔犯罪，好斩落，丢掉仔。能使百体里向缺一样，弗要浑身丢落地狱里去。

³¹ “Yi yiu ka wô, ‘Ziah yiu nying iao li-diao lao-nyüing, ing-kæ sia li-shü peh gyi.” ³² Ngô wô hyiang ng dao, Ziah yiu nying, feh-z we-leh tso ǝa-nying go yün-kwu, li-diao

lao-nyüing, z 'æ gyi ky'i tso kæn-ying: ziah yiu nying ky'i
c'ü li-diao-go *lao-nyüing*, yia z tso kæn-ying.

³¹ 「又有介话：『若有人要离掉老娘，应该写离书拨其。』³² 我话向尔道，若有人，弗是为了做坏人个缘故，离掉老娘，是害其去做奸淫。若有人去娶离掉个老娘，也是做奸淫。

³³ “Ng-lah wa-yiu t'ing-meng kwu-z-tsin nying yiu ka wô, 'M-nao we-be vah-tsiu-go shih-wô; ng hyü-nyün peh Cü, tsong iao wæn-go.’³⁴ Ngô wô hyiang ng dao, Ih-ngæn m-nao vah-tsiu. Yia m-nao pô t'in *vah-tsiu*, ing-we *t'in* z Jing-ming-go zo-we.³⁵ Yia m-nao pô di *vah-tsiu*, ing-we *di* z Gyi-go dah-kyiah-teng. Yia m-nao tin-tin Yiæ-lu-sah-leng *vah-tsiu*, ing-we *Yiæ-lu-sah-leng* z keh-we do-do Wông-ti-go kying-dzing.³⁶ Yia m-nao pô zi-go deo vah-tsiu, ing-we ziu-z ih-keng deo-fah peh gyi bah, peh gyi heh, ng tu tso-feh-læ.³⁷ Dæn-z ng-lah-go shih-wô kæ ka kông, Z, wô z; feh-z, wô feh-z: ziah yiu kê-ts'eo, z dzong ôh-go i-s ka læ.

33 「尔拉还有听闻古时节人有介话：『旣得好违背罚咒个说话，尔许愿拨主，总要还个。』³⁴ 我话向尔道，一眼旣得好罚咒。也旣得好把天罚咒，因为天是神明个座位。³⁵ 也旣得好把地罚咒，因为地是其个踏脚凳。也旣得好点点耶路撒冷罚咒，因为耶路撒冷是箇位大大皇帝个京城。³⁶ 也旣得好把自个头罚咒，因为就是一根头发拨其白，拨其黑，尔都做弗来。³⁷ 但是尔拉个说话该介讲，是，话是；弗是，话弗是。若有加凑，是从恶个意思介来。

38 “Ng-lah t’ing-meng yiu ka wô, ‘Ngæn-tsing ti-wæn ngæn-tsing, ngô-ts’ ti-wæn ngô-ts’.’³⁹ Ngô wô hyiang ng dao, M-nao ky’i ti-dih ôh-nying: ziah yiu nying kwah ng jing-siu-pin pô-công, tsia-siu-pin yia hao nyin-cün peh gyi kwah.⁴⁰ Ziah yiu nying iao ng-go pu-sæn tang-tsiang teng ng ky’üoh kwun-s, lin bao-ts yia hao peh gyi do-ky’i.⁴¹ Ziah yiu nying ngang-iao ng tseo ih-li lu; yia hao teng gyi tseo liang li.⁴² T’ao ng go cü-kwu, hao peh gyi; iao tsia ng go cü-kwu, m-nao we-foh gyi.

38 「尔拉听闻有介话：『眼睛抵还眼睛，牙齿抵还牙齿。』」³⁹ 我话向尔道，旣得好去抵敌恶人。若有人刮尔顺手边巴掌，借手边也好扭转拨其刮。⁴⁰ 若有人要尔个布衫打账等尔吃官司，连袍子也好拨其驮去。⁴¹ 若有人硬要尔走一里路，也好等其走两里。⁴² 讨尔个主顾，好拨其；要借尔个主顾，旣得好回复其。

⁴³ “Ng-lah t’ing-meng yiu ka wô, ‘Ng-go ling-sô-kô hao æ-sih gyi; ng-go ün-kô hao u-su gyi.’⁴⁴ Ngô wô hyiang ng dao, Ng-go ün-kô yüong æ-sih gyi; tsiu-mô ng-lah cü-kwu, yüong coh-foh gyi; u-su ng-lah cü-kwu, yüong tao gyi hao; long-song ng pih-næn ng go cü-kwu, yüong t’i gyi tao-kao.⁴⁵ Z-ka ni, hao tso ng-lah T’in-Vu-go ng-nô; ing-we ǃa-nying teng hao-nying, Gyi tu s-teh Gyi-go nyih-deo c’ih-ky’i tsiao-djôh gyi; wa-yiu tsing-dzih nying teng feh tsing-dzih nying, tu kông-lôh yü peh gyi.⁴⁶ Ng-lah ziah ky’i æ-sih æ-sih ng-lah go cü-kwu, yiu soh-go pao-ing ni? Ziu-z keh-sing siu-zin-liang-go, gyi-lah zi næn-dao feh yia z-ka tso ma?⁴⁷ Ziah-z tæen tsiao-tsih zi-go hyüong-di, ka

tso yiu soh-go kah-nga hao ni? Ziu-z keh-sing siu-zin-liang-go, gyi-lah næn-dao feh yia z-ka tso ma? ⁴⁸ Keh-lah ng-lah tso-nying kæ djün-be, ziang ng-lah T'in-Vu ka djün-be.

⁴³ 「尔拉听闻有介话：『尔个邻舍家好爱惜其，尔个冤家好恶愆其。』⁴⁴ 我话向尔道，尔个冤家用爱惜其；咒骂尔拉主顾，用祝福其；恶愆尔拉主顾，用到其好；弄送尔逼难尔个主顾，用替其祷告。⁴⁵ 是介呢，好做尔拉天父个儿囡。因为坏人等好人，其都使得其个日头出去照着其。还有正直人等弗正直人，都降落雨拨其。⁴⁶ 尔拉若去爱惜爱惜尔拉个主顾，有啥个报应呢？就是箇星收钱粮个，其拉自难道弗也是介做吗？⁴⁷ 若是单招接自个兄弟，介做有啥个格外好呢？就是箇星收钱粮个，其拉难道弗也是介做吗？⁴⁸ 箇勒尔拉做人该全备，像尔拉天父介全备。

Mt. VI.

“NG-LAH tso hao z-ken, tön m-nao deh-we læ nying-kô min-zin hao peh gyi k'en: ziah-z ka, ng-lah-go T'in-Vu u-sen feh neng-keo teh-djôh pao-ing.

「尔拉做好事干，断旣得好特为来人家面前好拨其看。若是介，尔拉个天父乌碎弗能够得着报应。

² “Keh-lah ‘ang hao-z z-‘eo, m-nao læ zi-go min-zin c’ü ‘ao-deo, ziang keh-sing kô-hao-nying læ jü-we-dông-li teng do-ka-zông læ-kæn tso, deh-we hao peh nying-kô ts’ing-tsæn. Ngô tsing wô hyiang ng dao, Gyi-lah-go pao-ing yi-kying teh-djôh-de. ³ Dæn-z ng-noh ‘ang hao-z, jing-tsah siu sô tso-go, m-nao peh tsia-tsah siu teh-cü, ⁴ s-teh ng-go hao-z we en-dong-dong-go: ka-ni ng-go Ah-tia, lin en-dong-dong *u-dông* tu k’en-kyin-go, Zi we ming-tông-tông pao ng.

² 「箇勒行好事时候，旣得好来自个面前吹号头，像箇星假好人来聚会堂里等大街上来间做，特为好拨人家称赞。我真话向尔道，其拉个报应已经得着了。³ 但是尔依行好事，顺只手所做个，旣得好拨借只手得知，⁴ 使得尔个好

事会暗洞洞个。介呢尔个阿爹，连暗洞洞乌荡都看见个，自会明当当报尔。

⁵ “Tsæ-wô tao-kao z-‘eo, m-nao ziang keh-sing kô-hao-nying ka: gyi-lah hwun-hyi læ jü-we-dông-li teng do-ka-zông-go s-ts‘ô-lu-k‘eo lih-ts tao-kao, deh-we hao peh nying-kô k‘en. Ngô tsing wô hyiang ng dao, Gyi-lah-go pao-ing yi-kying teh-djôh-de. ⁶ Dæn-z ng-noh tao-kao z-‘eo, hao tseo-tsing zi-go mih-feh-dong-fong vông-li, meng kwæn-ts, hao gyiu-gyiu ng-go Ah-tia lin en-dong-dong *u-dông* tu læ-tong-go: ka-ni ng-go Ah-tia, lin en-dong-dong *u-dông* tu k‘en-kyin-go, we ming-tông-tông pao ng.

⁵ 「再话祷告时候，晓得好像箇星假好人介。其拉欢喜来聚会堂里等大街上个四岔路口立仔祷告，特为好拨人家看。我真话向尔道，其拉个报应已经得着了。⁶ 但是尔依祷告时候，好走进自个密弗洞风房里，门关仔，好求求尔个阿爹连暗洞洞乌荡都来东个。介呢尔个阿爹，连暗洞洞乌荡都看见个，会明当当报尔。

⁷ “Ng-lah tao-kao, m-nao kông-ko yi kông, ziang keh-sing bih-koh-nying ka: ing-we gyi-lah ts’eng, we-leh shih-wô kông-leh to pih-ding k’eng t’ing. ⁸ M-nao ziang gyi ka: ing-we feh-zing t’ao Gyi zin-deo, ng-lah sô iao-go tong-si, ng-go Ah-tia yi-kying hyiao-teh-de. ⁹ Keh-lah ng-lah kæ z-ka tao-kao:——

⁷ 「尔拉祷告，旣得好讲过又讲，像箇星别国人介。因为其拉忖，为了说话讲勒多必定肯听。⁸ 旣得好像其介。因为弗曾讨其前头，尔拉所要个东西，尔个阿爹已经晓得了。⁹ 箇勒尔拉该是介祷告：——

“Ah-lah Ah-tia læ t’in-zông-go, dæn-nyün *long-tsong* tseng-kying Ng-go ming-deo: ¹⁰ dæn-nyün Ng-go koh we læ: dæn-nyün Ng-go ts-i we tso-dzing, læ di-‘ô ziang læ t’in-zông ka-go. ¹¹ Iao ky’üoh go k’eo-liang kyih-mih s-peh ah-lah. ¹² Sô-diao ah-lah ze, ziang ah-lah sô-diao keh-sing teh-ze ah-lah go cü-kwu ka. ¹³ M-nao peh ah-lah tseo-tsing mi-‘ôh li-hyang, iao kyiuh ah-lah c’ih hyüong-ôh li-

hyiang: ing-we koh-veng teng neng-ken teng yüong-wô,
tao shü-shü-dæ-dæ tu z Ng-go. Üô-meng.

「阿拉阿爹来天上个，但愿拢总尊敬尔个名头。¹⁰ 但愿尔个国会来。但愿尔个旨意会做成，来地下像来天上介个。¹¹ 要吃个口粮今末赐拨阿拉。¹² 赦掉阿拉罪，像阿拉赦掉箇星得罪阿拉个主顾介。¹³ 旣得好拨阿拉走进迷惑里向，要救阿拉出凶恶里向。因为国份等能干等荣华，到世世代代都是尔个。亚们。

¹⁴ “Ing-we ng-lah ziah sô-diao nying-kô-go ko-shih, ng-lah t'in-zông-go Ah-tia yia we sô-diao ng-lah-go ko-shih. ¹⁵ Ng-lah ziah feh k'eng sô-diao nying-kô-go ko-shih, ng-lah Ah-tia yia feh k'eng sô-diao ng-lah-go ko-shih.

¹⁴ 「因为尔拉若赦掉人家个过失，尔拉天上个阿爹也会赦掉尔拉个过失。¹⁵ 尔拉若弗肯赦掉人家个过失，尔拉阿爹也弗肯赦掉尔拉个过失。

¹⁶ “Wa-yiu kying-zih-go z-‘eo, m-nao yiu iu-meng-go siang-mao, ziang keh-sing kô-hao-nying ka: ing-we gyi-lah

pin-wun min-seh, hao peh nying-kô k'en-c'ih gyi z læ-tih kying-zih. Ngô tsing wô hyiang ng dao, Gyi-lah pao-ing yi-kying teh-djôh-de. ¹⁷ Dæn-z ng-noh kying-zih, hao fu-fu deo, gyiang-gyiang min; ¹⁸ feh iao peh nying-kô k'en-c'ih, tsih iao peh ng lin en-dong-dong *u-dông* tu læ-tong-go Ah-tia hao k'en-c'ih ng z læ-tih kying-zih: ng-go Ah-tia, lin en-dong-dong *u-dông* tu k'en-kyin-go, we ming-tông-tông pao ng.

¹⁶ 「还有禁食个时候，旣得好有忧闷个相貌，像箇星假好人介。因为其拉变换面色，好拨人家看出其是来的禁食。我真话向尔道，其拉报应已经得着了。¹⁷ 但是尔依禁食，好撒撒头，澆澆面，¹⁸ 弗要拨人家看出，只要拨尔连暗洞洞乌荡都来东个阿爹好看尔是来的禁食。尔个阿爹，连暗洞洞乌荡都看见个，会明当当报尔。

¹⁹ “NG-LAH m-nao tsih-jü dzæ-veh læ di-zông, z cü-djong cü-diao, fah-siu me-læn, dao-zeh ts'ah dong t'eo-ky'i-go *u-dông*: ²⁰ iao tsih-jü dzæ-veh læ t'in-zông, z cü-djong ve cü-diao, ve fah-siu me-læn, dao-zeh ve ts'ah

dong t'eo-ky'i go u-dông. ²¹ Ing-we ng-lah-go dzæ-veh læ
'ah-li, ng-lah-go sing yia we læ 'ah-li.

¹⁹ 「尔拉旣得好积聚财物来地上，是蛀虫蛀掉，发锈霉烂，盗贼拆洞偷去个乌荡。²⁰ 要积聚财物来天上，是蛀虫蛀掉，发锈霉烂，盗贼拆洞偷去个乌荡。²¹ 因为尔拉个财物来何里，尔拉个心也会来何里。

²² Ngæn-tsing z kyi-sing-go teng-tsæn. Ng-go ngæn-tsing ziah hao-go, weng-sing we liang-go. ²³ Ng-go ngæn-tsing ziah ǝa-go, weng-sing we en-go. Ng-go kwông ziah-z en-go, keh-go en soh-go yiu ka en ni?

²² 眼睛是肌身个灯盏。尔个眼睛若好个，浑身会亮个。²³ 尔个眼睛若坏个，浑身会暗个。尔个光若是暗个，箇个暗啥个有介暗呢？

²⁴ “M-yiu ih-go nying neng-keo voh-z liang-go cü-nying-kô: 'ôh-tsia u-su dông-deo, æ-kying keh-deo; 'ôh-tsia ts'ing-gying dông-deo, k'en-ky'ing keh-deo. Jing-ming teng dzæ-veh ng feh neng-keo tu voh-z. ²⁵ Keh-lah

Ngô wô hyiang ng-lah dao, M-nao we-leh sing-ming zeo-meng, soh-go hao ky'üoh, soh-go hao hah: yia m-nao we-leh kyi-sing *zeo-meng*, soh-go hao c'ün. Sing-ming soh feh-z pi ky'üoh-zih wa kwe-djong; kyi-sing *soh feh-z* pi c'ün-tsiah *wa kwe-djong* ma? ²⁶ Ts'ia k'en-k'en keh-sing t'in-li-go tiao; gyi-lah feh 'ô iang, feh siu-keh, yia feh siu-tsing koh-ts'ông-li, ng-lah-go T'in-Vu yia we iang gyi. Ng-lah soh feh-z pi gyi kwe-djong ma? ²⁷ Tsæ-wô ng-lah, ziu-z zeo-meng, jü neng-keo to tso ih-k'eh nying? ²⁸ Wa-yiu dza-we læ-tih zeo i-c'ün? Hao ts'eng-ts'eng keh-sing din-li-go tsông-lông hwô, gyi dza do-ky'i-læ; gyi yi feh lao-loh, yi feh tso pu: ²⁹ Ngô wô hyiang ng dao, Ziu-z Sô-lo-meng ting üong-go z-'eo, gyi-go c'ün-tsiah yia feh gyih-jü ih-tô tsông-lông hwô. ³⁰ Keh-go yia-ts'ao, kyih-mih wa læ-tong, ming-tsiao ziu tiu-leh ho-lu-li, Jing-ming wa we z-ka tsông-pæn gyi; 'o-hwông ng-lah, siao siang-sing go cü-kwu ma? ³¹ Keh-lah hao-vong zeo-meng, læ-tih wô, Ah-lah yiu soh-go hao ky'üoh, soh-go hao hah, soh-go hao c'ün? ³² (keh-sing

tu z bih-koh-nying sô tang-sön-go:) ing-we keh-sing ih-ts'ih-go tong-si, ng-lah-go T'in-Vu hyiao-teh tu z ng iao yüong-go. ³³ Ng-lah sin ky'i tang-sön Jing-ming-go koh, teng Gyi-go kong-yi; keh-sing ih-ts'ih tu we kô-ts'eo peh ng. ³⁴ Keh-lah m-nao we-leh ming-tsiao zeo-meng: ming-tsiao we zeo-meng ming-tsiao-go z-ken. Ih-nyih kwun ih-nyih-go lao-kw'u keo-de.

²⁴ 「既有一个入能够服侍两个主人家。或者恶愆荡头，爱敬箇头；或者亲近荡头，看轻箇头。神明等财物尔弗能够都服侍。²⁵ 箇勒我话向尔拉道，既得好为了性命愁闷，啥个好吃，啥个好喝。也既得好为了肌身愁闷，啥个好穿。性命啥弗是比吃食还贵重，肌身啥弗是比穿着还贵重吗？²⁶ 且看看箇星天里个鸟，其拉弗下秧，弗收割，也弗收进谷仓里，尔拉个天父也会养其。尔拉啥弗是比其贵重吗？²⁷ 再话尔拉，就是愁闷，谁能够多做一刻人？²⁸ 还有咋会来的愁衣穿？好忖忖箇星田里个蟑螂花，其咋大起来。其又弗劳碌，又弗做布。²⁹ 我话向尔道，就是所罗门顶勇个时候，其个穿着也弗及如一朵蟑螂花。³⁰ 箇个野

草，今末还来东，明朝就丢勒火炉里，神明还会是介装扮其，何况尔拉，小相信个主顾吗？³¹ 箇勒好畱愁闷，来的话，阿拉有啥个好吃，啥个好喝，啥个好穿？³² （箇星都是别国人所打算个。）因为箇星一切个东西，尔拉个天父晓得都是尔要用个。³³ 尔拉先起打算神明个国，等其个公义。箇星一切都会加凑拨尔。³⁴ 箇勒旣得好为了明朝愁闷，明朝会愁闷明朝个事干。一日管一日个劳苦够了。

Mt. VII.

“NG-LAH m-nao p'i-bing *nying-kô*, *nying-kô* yia ve læ p'i-bing ng-lah: ² ing-we ng-lah p'i-bing *nying-kô* dza-go, p'i-bing ng-lah yia we dza-go; ng-lah liang peh *nying-kô* dza-go, liang peh ng-lah yia we dza-go. ³ Ng dza-we k'en-c'ih hyüong-di ngæn-tsing li-hyang yiu ih-ngæn hwe-dzing, feh ts'eng-tao zi-go ngæn-tsing yiu ih-keng tong-liang læ-tih? ⁴ Ng dza-we hao teng hyüong-di wô, 'Ng-go ngæn-tsing-li keh ih-ngæn hwe-dzing peh ngô i-c'ih-ts;'

ng-zi-go ngæn-tsing tao yiu ih-keng tong-liang læ-tih? ⁵
Kô-hao-nying, sin i-c'ih ng-zi ngæn-tsing-li-go tong-liang;
'eo-deo ng neng-keo k'en ming-bah, ky'i i-c'ih hyüong-di
ngæn-tsing-li-go hwe-dzing.

「尔拉旣得好批评人家，人家也𦵏来批评尔拉。² 因为
尔拉批评人家咋个，批评尔拉也会咋个。尔拉量拨人家咋
个，量拨尔拉也会咋个。³ 尔咋会看出兄弟眼睛里向有一眼
灰尘，弗忖到自个眼睛有一根栋梁来的？⁴ 尔咋会好等兄弟
话：『尔个眼睛里箇一眼灰尘拨我拈出仔。』尔自个眼睛
倒有一根栋梁来的？⁵ 假好人，先拈出尔自眼睛里个栋梁，
后头尔能够看明白，去拈出兄弟眼睛里个灰尘。

⁶ “Tseng-ky'i-go tong-si m-nao peh wun-kyi; ng-lah-
go cü-ts yia m-nao tiu læ nyi-cü min-zin; zông-k'ong-p'ô
nyi-cü kyiah dah-diao-ts, wa iao nyin-cün læ ngao ng.

⁶ 「尊起个东西旣得好拨黄狗，尔拉个珠子也旣得好丢
来泥猪面前，尚恐怕泥猪脚踏掉仔，还要扭转来咬尔。

⁷ “Ng-lah” ky’i t’ao, tsong we peh ng; ky’i zing, tsong we zing-djôh; ky’i tao meng, tsong we k’æ peh ng. ⁸ Ing-we væn-pah z t’ao-go cü-kwu, tu teh-djôh; z zing-go cü-kwu, tu zing-djôh; z tao meng go cü-kwu, tu we k’æ peh gyi. ⁹ Ng-lah-go cong-nyiang ‘ah-li ih-go nying, ziah-z zi-go ng-ts læ t’ao ih-go mun-deo, we coh ih-kw’e zah-deo peh gyi? ¹⁰ læ t’ao ih-kwang ng, we coh ih-kwang dzô peh gyi ma? ¹¹ Ng-lah se-tsih z ôh-nying, ziah hyiao-teh pô hao tong-si s-peh ng-nô, ‘o-hwông ng-lah t’in-zông Ah-tia feh keng-kô iao pô hao tong-si s-peh gyiu Gyi go cü-kwu ma?

⁷ 「尔拉去讨，总会拨尔；去寻，总会寻着；去捣门，总会开拨尔。⁸ 因为凡百是讨个主顾，都得着；是寻个主顾，都寻着；是捣门个主顾，都会开拨其。⁹ 尔拉个中央何里一个人，若是自个儿子来讨一个馒头，会给一块石头拨其？¹⁰ 来讨一梗鱼，会给一梗蛇拨其吗？¹¹ 尔拉虽即是恶人，若晓得把好东西赐拨儿囡，何况尔拉天上阿爹弗更加要把好东西赐拨求其个主顾吗？

¹² “Keh-lah ze-bin ng-lah iao nying-kô dza dæ ng, ng yia iao z-ka ky‘i dæ gyi: keh-kyü yiu lih-fah teng sin-cü-nying-go *shih-wô* pao-kweh-tsing dzæ-nen.

¹² 「箇勒随便尔拉要人家咋待尔，尔也要是介去待其。箇句有律法等先知人个说话包括进在内。

¹³ “NG-LAH hao dzong keh ih-deo ‘ah-tsah-go meng tseo-tsing-ky‘i; ing-we tao mih-vông ky‘i, keh-go meng yia kw‘eh-ts‘iah, keh-go lu yia kw‘un-do, dzong gyi ka tseo-tsing-ky‘i-go cü-kwu yia to: ¹⁴ dæn-z tao weh-ming ky‘i, keh-go meng yia ‘ah-tsah, keh-go lu yia gyih-gah, zing-djôh-go cü-kwu yia ky‘üih.

¹³ 「尔拉好从箇一头狭窄个门走进去。因为到灭亡去，箇个门也阔绰，箇个路也宽大，从其介走进去个主顾也多。¹⁴ 但是到活命去，箇个门也狭窄，箇个路也及轧，寻着个主顾也缺。

¹⁵ “Ng-lah hao kwu-djôh keh-sing kô sin-cü-nying, gyi-lah tao ng-go u-dông læ, *nga-deo* z c‘ün-leh yang bi, li-

deo z hyüong-ôh-go za-lông. ¹⁶ Ng-lah k'en gyi kyih-go ko-ts, hao hyiao-teh gyi. Dzong ts'-bang cong-nyiang næn-dao yiu tsah ts-bu-dao ma? dzong ts'-hwu cong-nyiang næn-dao *yi*u *tsah* vu-hwô-ko ma? ¹⁷ Z-ka-go, z hao jü, tsong kyih hao ko-ts; z ǃa jü, tsong kyih ǃa ko-ts. ¹⁸ Hao jü feh neng-keo kyih ǃa ko-ts; ǃa jü yia feh neng-keo kyih hao ko-ts. ¹⁹ Væn-pah feh kyih hao ko-ts go jü, tu tsôh-tao tiu læ ho-li. ²⁰ Ka-ni k'en gyi-lah ko-ts, hao hyiao-teh gyi.

¹⁵ 「尔拉好顾着箇星假先知人，其拉到尔个乌荡来，外头是穿勒羊皮，里头是凶恶个豺狼。¹⁶ 尔拉看其结个果子，好晓得其。从刺棚中央难道有摘紫葡萄吗？从刺虎中央难道有摘无花果吗？¹⁷ 是介个，是好树，总结好果子；是坏树，总结坏果子。¹⁸ 好树弗能够结坏果子，坏树也弗能够结好果子。¹⁹ 凡百弗结好果子个树，都斫倒丢来火里。²⁰ 介呢看其拉果子，好晓得其。

²¹ “Bing feh-z væn-pah ts'ing-hwu Ngô ‘Cü! Cü!’ go, tu hao tseo-tsing t'in-koh-li ky'i; tsih-yiu i Ngô t'in-zông Ah-tia ts-i tso-go cü-kwu *hao tseo-tsing-ky'i*. ²² Tao keh ih-nyih

yiü hyü-to nying we teng Ngô wô, 'Cü! Cü! ah-lah t'ôh Ng-go ming-deo næn-dao m̃-teh mi-læ z-ken kông-ko ma? t'ôh Ng-go ming-deo næn-dao m̃-teh ôh-kyü ken-c'ih-ko ma? t'ôh Ng-go ming-deo næn-dao m̃-teh hyü-to jing-tsih tso-ko ma?' ²³ Keh-tsao Ngô we ming-ming wô hyiang gyi-lah dao, Ngô dzong-læ m-neh nying-teh ng-lah; ng-lah tso fi-li z-ken cü-kwu hao li-k'æ Ngô ky'i.'

²¹ 「并弗是凡百称呼我『主！主！』个，都好走进天国里去。只有依我天上阿爹旨意做个主顾好走进去。²² 到箇一日有许多人会等我话：『主！主！阿拉托尔个名头难道晓得未来事干讲过吗？托尔个名头难道晓得恶鬼赶出过吗？托尔个名头难道晓得许多神迹做过吗？』²³ 箇遭我会明明话向其拉道：『我从来晓得认得尔拉，尔拉做非礼事干主顾好离开我去。』

²⁴ “Keh-lah væn-pah t'ing-meng Ngô keh-sing shih-wô, i-leh gyi ky'i tso-go cü-kwu, Ngô pi-fông gyi ziang ih-go ts'ong-ming nying ky'i-zao gyi-go oh læ zah-deo-zông:
²⁵ yü lôh-lôh-læ, kông-shü meh-zông-læ, fong c'ü-ko-læ,

tu djông-djôh keh-tsing oh, gyi m-neh tih-tao; ing-we
ziang-kyiah fông læ zah-deo-zông. ²⁶ Væn-pah t'ing-meng
Ngô keh-sing shih-wô feh ky'i tso go cü-kwu, hao-pi-ziang
ih-go nyü-beng nying, ky'i-zao gyi-go oh læ sô-nyi-zông: ²⁷
yü lôh-lôh-læ, kông-shü meh-zông-læ, fong c'ü-ko-læ, tu
djông-djôh keh-tsing oh, gyi ziu tih-tao: gyi-go tih-tao li-
'æ-go."

²⁴ 「箇勒凡百听闻我箇星说话，依勒其去做个主顾，
我比方其像一个聪明人去造其个屋来石头上。²⁵ 雨落
来，江水没上来，风吹过来，都撞着箇进屋，其旣得跌
倒。因为像脚放来石头上。²⁶ 凡百听闻我箇星说话弗去做
个主顾，好比像一个愚笨人，去造其个屋来沙泥上。²⁷ 雨
落来，江水没上来，风吹过来，都撞着箇进屋，其就跌
倒。其个跌倒厉害个。」

²⁸ YIÆ-SU keh-sing shih-wô kông-hao, keh-do-dziao
nying tu hyi-gyi Gyi-go kao-hyüing: ²⁹ ing-we kao-hyüing
gyi-lah ziang yiu gyün-ping go, feh ziang keh-sing doh-
shü-nying ka.

28 耶稣 箇星说话讲好，箇大潮人都稀奇其个教训。29
因为教训其拉像有权柄个，弗像箇星读书人介。

Mt. VIII.

YIÆ-SU tseo-lôh sæn, yiu ih-do-dziao nying keng-djôh Gyi.

耶稣 走落山，有一大潮人跟着其。

2 Ziu yiu ih-go sang da-mô-fong cü-kwu læ pa Gyi, wô, “Cü, Ng ziah k’eng-go, neng-keo i ngô ken-zing.” 3 Yiaë-su siu sing-c’ih-læ, en gyi ih-en, wô, “Ngô k’eng-go, ng hao ken-zing.” Da-mô-fong bing lih-k’eh ziu ken-zing-de. 4 Yiaë-su teng gyi wô, “Tön m-nao wô hyiang nying-kô dao; tæen-tsih ky’i peh tsi-s k’en ih-k’en, wa-yiu hyin-zông Mo-si sô feng-fu-go foh-li, hao peh gyi-lah tso bing-kyü.”

2 就有一个生大麻风主顾来拜其，话：「主，尔若肯个，能够医我干淨。」 3 耶稣 手伸出来，按其一按，话：

「我肯个，尔好干淨。」大麻风病立刻就干淨了。⁴ 耶稣等其话：「断旣得好话向人家道，单只去拨祭司看一看，还有献上摩西所吩咐个福礼，好拨其拉做凭据。」

⁵ Yiæ-su tseo-tsing Kyüô-pah-nong go z-‘eo, yiu ih-go pah-tsong tseo-læ gyiu-gyiu Gyi, z-ka wô, ⁶ “Cü, ngô-go yüong-nying sang fong-t’æn bing oh-lô kw’eng-kæn, t’ong-leh kw’u-feh-ko.” ⁷ Yiæ-su teng gyi wô, “Ngô ky’i i gyi hao.” ⁸ Pah-tsong we-teh Gyi wô, “Cü, Ng tao ah-lah sô-pin læ, ngô feh ken-tông: Ng tsih-siao wô ih-kyü, ngô-go yüong-nying ziu we hao-gyi. ⁹ Ing-we ngô z voh bih-nying kæ-kwun, yia yiu ping voh ngô kæ-kwun: ngô eo ih-go ky’i, ziu ky’i; eo ih-go læ, ziu læ; eo ngô nu-boh ky’i tso ih-yiang z-ken, gyi ziu ky’i tso.” ¹⁰ Yiæ-su t’ing-meng ziu hyi-gyi, teng keh-sing keng-kæn-go nying wô, “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ka do siang-sing-go sing, ziu-z læ Yi-seh-lih *pah-sing* cong-nyiang Ngô yia m-neh p’ong-kyin-ko. ¹¹ Wa-yiu Ngô wô hyiang ng dao, Dzong tong-pin dzong si-pin yiu hyü-to nying we læ, teng Üô-pah-lah-hen,

Yi-sah, Yüô-kôh, læ t'in-koh-li dô-kô zo-zih: ¹² dæn-z keh-sing t'in-koh-go ng-ts iao ken-c'ih tao nga-deo heh-en-go di-fông; keh-deo pih yiu ngao-leh ngô-ts' di-k'oh-go sing-hyang.” ¹³ Yiæ-su yi teng pah-tsong wô, “Hao kyü-ky'i; tsiao ng siang-sing-go sing hao teng ng tso-dzing.” Gyi-go yüong-nying k'eo-k'eo keh-go z-'eo ziu hao-de.

⁵ 耶稣走进迦百农个时候，有一个百总走来求求其，是介话：⁶ 「主，我个佣人生风瘫病屋落困间，痛勒苦弗过。」⁷ 耶稣等其话：「我去医其好。」⁸ 百总回答其话：「主，尔到阿拉舍边来，我弗敢当。尔只消话一句，我个佣人就会好其。」⁹ 因为我是服别人该管，也有兵服我该管。我讴一个去，就去；讴一个来，就来。讴我奴仆去做一样事干，其就去做。」¹⁰ 耶稣听闻就稀奇，等箇星跟间个人话：「我真话向尔拉道，介大相信个心，就是来以色列百姓中央我也旡得碰见过。¹¹ 还有我话向尔道，从东边从西边有许多人会来，等亚伯拉罕、以撒、雅各，来天国里大家坐席。¹² 但是箇星天国个儿子要赶出到外头黑暗个地方，箇头必有咬勒牙齿啼哭个声响。」¹³ 耶稣又等百总

话：「好归去，照尔相信个心好等尔做成。」其个佣人扣扣箇个时候就好了。

¹⁴ YIÆ-SU tseo-tsing Pe-teh-go oh-li, k'en-kyin gyi-go dziang-m fah dziao-nyih kw'eng-kæn: ¹⁵ ziu en-en gyi-go siu, dziao-nyih bing ziu t'e-de: *keh-go nyü-nying* bô-ky'i-læ kong-ing gyi-lah.

¹⁴ 耶稣走进彼得个屋里，看见其个丈姆发潮热困间。
¹⁵ 就按按其个手，潮热病就退了。箇个女人爬起来供应其拉。

¹⁸ Tao yia-kw'a yiu nying ta-leh hyü-to jih-mo-go cü-kwu tao Yiæ-su u-dông læ: *Yiæ-su* yüong ih-kyü shih-wô ken-c'ih keh-sing kyü, wa-yiu i-hao keh-sing long-tsong sang-bing-go nying: ¹⁷ s-teh sin-cü Yi-sæ-üô kông-ko-liao shih-wô yiu yiao-nyiaen, z-ka wô, "Ah-lah-go kw'u-næn Gyi-zi ting-leh-ky'i; ah-lah-go bing-t'ong *Gyi-zi* t'iao-leh-ky'i." [Y. 53. 4.]

¹⁶ 到夜快有人带勒许多入魔个主顾到耶稣乌荡来。耶
稣用一句说话赶出箇星鬼，还有医好箇星拢总生病个人。¹⁷
使得先知以赛亚讲过了说话有效验，是介话：「阿拉个苦
难其自顶勒去，阿拉个病痛其自挑勒去。」 [Y. 53. 4.]

¹⁸ YIÆ-SU k'en-kyin yiu deh-ma-dziao nying Zi-go
sing-pin dön-ky'ün læ-tong, ziu feng-fu *meng-du* tao te-
ngen ky'i. ¹⁹ Yiu ih-go doh-shü-nying tseo-long-læ, teng
Gyi wô, "Sin-sang, Ng feh-leng tao 'ah-li ky'i, ngô iao
keng-leh-ky'i." ²⁰ Yiæ-su teng gyi wô, "Wu-li yiu dong,
t'in-li-go tiao yiu k'o; dæn-z Nying-go Ng-ts m̃-teh deng-
sing-ts c'ü." ²¹ Gyi-go meng-du li-hyang yi yiu ih-go teng
Gyi wô, "Cü, peh ngô kyü-ky'i, ah-tia sin en-tsông-hao." ²²
Yiæ-su teng gyi wô, "Keng Ngô læ; peh keh-sing si-nying
ky'i tsông gyi-zi-go si-nying."

¹⁸ 耶稣看见有特买潮人自个身边团圈来东，就吩咐门
徒到对岸去。¹⁹ 有一个读书人走拢来，等其话：「先生，
尔弗论到何里去，我要跟勒去。」²⁰ 耶稣等其话：「狐狸
有洞，天里个鸟有窠，但是人个儿子旡得庵身之处。」²¹

其个门徒里向又有一个等其话：「主，拨我归去，阿爹先安葬好。」²² 耶稣等其话：「跟我来，拨箇星死人去葬其自个死人。」

²³ Yiæ-su t'iao-lôh jün, Gyi meng-du keng-leh-ky'i. ²⁴ Hæ-li-go shü long-do hen-ky'i-læ, s-teh jün be lông kæ-djü: Yiæ-su kw'eng-joh-tih. ²⁵ Meng-du tseo-long-ky'i, eo Gyi diao-kao, wô, "Cü, kyi ah-lah: ah-lah iao tao-meh-de!" ²⁶ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Siao siang-sing go cü-kwu, tæen-ts dza-we ka siao?" Ze-siu bô-ky'i-læ, tsah-vah fong teng hæ; ziu t'a-t'a-bing-bing-de. ²⁷ Keh-sing nying tu hyi-gyi, z-ka wô, "Keh-go nying dza do! lin fong teng hæ tu we i-jing Gyi."

²³ 耶稣跳落船，其门徒跟勒去。²⁴ 海里个水弄大撼起来，使得船被浪盖住。耶稣困熟的。²⁵ 门徒走拢去，诶其调觉，话：「主，救阿拉。阿拉要倒没了！」²⁶ 耶稣等其拉话：「小相信个主顾，胆子咋会介小？」随手爬起来，责罚风等海。就太平平了。²⁷ 箇星人都稀奇，是介话：「箇个人咋大！连风等海都会依顺其。」

²⁸ Yiæ-su ih tao te-nge Keh-keh-sô di-fông, yiu liang-go jih-mo cü-kwu ting li-‘æ, s-teh m-nying ken tseo-ko keh-da lu, dzong veng-k’o-li tseo-c’ih-læ p’ong-djôh Gyi:
²⁹ ziu hyiang-hyiang eo-ky’i-læ, wô, “Jing-ming-go Ng-ts Yiæ-su, ah-lah teng Ng yiu soh-go siang-ken? z-‘eo m-neh tao, Ng we dông-deo læ mo-næn ah-lah ma?” ³⁰ Yün-tin u-dông yiu ih-do-dziao nyi-cü læ-kæn ky’üoh zih. ³¹ Keh-sing kyü gyiu Yiæ-su, z-ka wô, “Ng ziah ken ah-lah c’ih, hao peh ah-lah tseo-tsing nyi-cü de-li ky’i.” ³² Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ky’i.” Gyi-lah tseo-c’ih, ziu tao nyi-cü de-li ky’i: ‘o-dziao nyi-cü ziu dzong sæn-ngæn ts’ön-lôh hæ-li, tsing-sah-de. ³³ K’en nyi-cü go nying peng-leh-ky’i, pô keh-sing ih-ts’ih-go z-ken, lin jih-mo cü-kwu z-ken, tao zing-li ky’i t’ong-cü. ³⁴ ‘Eh zing-li tu tseo-c’ih-læ, we-we Yiæ-su: ih k’en-kyin, ziu gyiu Gyi li-k’æ gyi-lah-go di-ka.

²⁸ 耶稣一到对岸革革沙地方，有两个入魔主顾顶厉害，使得凡人敢走过箇埭路，从坟墓里走出来碰着其。²⁹ 就响响讴起来，话：「神明个儿子耶稣，阿拉等尔有啥个

相干？时候旡得到，尔会荡头来磨难阿拉吗？」³⁰ 远点乌荡有一大潮泥猪来间吃食。³¹ 箇星鬼求耶稣，是介话：

「尔若赶阿拉出，好拨阿拉走进泥猪队里去。」³² 耶稣等其拉话：「去。」其拉走出，就到泥猪队里去。和潮泥猪就从山岩窜落海里，浸煞了。³³ 看泥猪个人奔勒去，把箇星一切个事干，连入魔主顾事干，到城里去通知。³⁴ 合城里都走出来，会会耶稣。一看见，就求其离开其拉个地界。

Mt. IX.

Yiæ-su t'iao-lôh jün, du-ko tao Gyi-zi-go peng-dzing læ.

耶稣跳落船，渡过到其自个本城来。

² *Yiu ih-go fong-t'æn cü-kwu, p'u-pæn kw'eng-ts, nying-kô dæ tao Gyi u-sen læ. Yiæ-su k'en-kyin gyi-lah yiu siang-sing-go sing, teng fong-t'æn cü-kwu wô, “Ngô ng-ts,*

hao fông-sing; ng-go ze sô-diao-de.”³ Yiu kyî-go doh-shü-nying sing-li z-ka wô, “Keh-go Nying læ-tih kông sih-doh-go shih-wô.”⁴ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah-go i-s, ziu wô, “Ng-lah sing-li dza-we dzeng ǝa i-s?”⁵ Wa-z wô, Ng-go ze sô-diao-de, wa-z wô, Bô-ky’i-læ tseo, ——tao-ti ‘ah-li ih-ying yüong-yi?”⁶ Næn-kæn peh ng-lah hao hyiao-teh Nying-go Ng-ts læ shü-kæn-zông yiu sô-ze-go gyün-ping, (ziu teng fong-t’æn cü-kwu wô,) Hao bô-ky’i-læ, do-leh p’u-pæn kyü oh-li ky’i.”⁷ Gyi ziu bô-ky’i, kyü oh-li ky’i-de.⁸ Keh-do-dziao nying k’en-kyin tu hyi-gyi; ziu ts’ing-tsæn Jing-ming, ing-we Gyi yiu ka do gyün-ping s-peh nying.

² 有一个风瘫主顾，铺板困仔，人家抬到其乌碎来。耶稣看见其拉有相信个心，等风瘫主顾话：「我儿子，好放心，尔个罪赦掉了。」³ 有几个读书人心里是介话：「箇个人来的讲褻渎个说话。」⁴ 耶稣晓得其拉个意思，就话：

「尔拉心里咋会存坏意思？」⁵ 还是话，尔个罪赦掉了，还是话，爬起来走，到底何里一样容易？⁶ 难间拨尔拉好晓得人个儿子来世间上有赦罪个权柄，」（就等风瘫主顾话，）

「好爬起来，驮勒铺板归屋里去。」⁷ 其就爬起，归屋里去了。⁸ 箇大潮人看见都稀奇，就称赞神明，因为其有介大权柄赐拨人。

⁹ YIÆ-SU dzong keh u-sen ka ky'i, k'en-kyin ih-go nying, ming-z kyiao-leh Mô-t'a, læ wu-liang-vông zo-kæn, teng gyi wô, "Keng Ngô læ." Gyi ziu bô-ky'i-sing, keng-leh Yiæ-su ky'i-de.

⁹ 耶稣从箇乌碎介去，看见一个人，名字叫勒马太，来户粮房坐间，等其话：「跟我来。」其就爬起身，跟勒耶稣去了。

¹⁰ Yiæ-su læ gyi oh-lô zo-zih, yiu hyü-to siu-zin-liang nying teng ze-nying tseo-læ, teng Yiæ-su lin meng-du dô-kô zo-lôh. ¹¹ Fah-li-sæ nying k'en-kyin, teng Gyi meng-du wô, "Ng-lah-go Sin-sang dza-we teng siu-zin-liang nying ze-nying dô-kô ky'üoh-væn?" ¹² Yiæ-su t'ing-meng, teng gyi-lah wô, "K'ông-gyin-go nying hao-vong i-sang, yiu-bing-go nying iao-go. ¹³ 'Ngô sô hwun-hyi, feh-z foh-li, z dz-pe-sing,' ['O. 6. 6.] keh-tsih shü dza-go i-s, ng-lah hao

ky'i ts'eng ming-bah: ing-we Ngô læ, feh-z eo tsing-dzih-go nying we-sing-cün-i, z eo ze-nying we-sing-cün-i."

¹⁰ 耶稣来其屋落坐席，有许多收钱粮人等罪人走来，等耶稣连门徒大家坐落。¹¹ 法利赛人看见，等其门徒话：「尔拉个先生咋会等收钱粮人罪人大家吃饭？」¹² 耶稣听闻，等其拉话：「康健个人好留医生，有病个人要个。¹³ 『我所欢喜，弗是福礼，是慈悲心，』 [‘O. 6. 6.] 箇节书咋个意思，尔拉好去忖明白。因为我来，弗是讴正直个人回心转意，是讴罪人回心转意。」

¹⁴ Keh-go z-'eo lah-'en-go meng-du tao Yiæ-su u-dông læ, wô, "Ah-lah teng Fah-li-sæ nying peh-djông læ-tih kying-zih, Ng-go meng-du tao feh kying-zih, keh z dza-go?" ¹⁵ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "'O hao-nyih go nying-k'ah, sing-lông wa teng gyi-lah dô-kô læ-tong, dza hao pe-shông ni? dæn-z tsiang-læ-go nyih-ts sing-lông we teng gyi-lah li-k'æ, keh-tsao we kying-zih-gyi. ¹⁶ M-yiu nying yüong ih-kw'e ^[1]sing pu ky'i pu gyiu i-zông; ing-we keh-kw'e pu-tih-go iao pang-se keh-gyin i-zông, gyi-go p'o-

dzæn ziu yü-kô do-de.¹⁷ Yia feh yüong gyiu bi-dæ tsi sing tsiu; k'ong-p'ô bi-dæ pao-k'æ, tsiu yia tao-diao, bi-dæ yia long-wæn: tsong z yüong sing bi-dæ tsi sing tsiu, ka liang-yiang tu pao-djün-de.”

¹⁴ 箇个时候约翰个门徒到耶稣乌荡来，话：「阿拉等法利赛人不常来的禁食，尔个门徒倒弗禁食，箇是咋个？」¹⁵ 耶稣等其拉话：「贺好日个人客，新郎还等其拉大家来东，咋好悲伤呢？但是将来个日子新郎会等其拉离开，箇遭会禁食其。¹⁶ 旡有人用一块新^[1]布去补旧衣裳。因为箇块补的个要绷碎箇件衣裳，其个破绽就愈加大了。¹⁷ 也弗用旧皮袋盛新酒。恐怕皮袋爆开，酒也倒掉，皮袋也弄坏。总是用新皮袋盛新酒，介两样都保全了。」

[1] 'Ôh-tsia wô, ngang-sao-sao, m-neh ngô-kwông-go. 或者话，硬燥燥，旡得研光个。（原注）

¹⁸ YIÆ-SU tsing-hao teng gyi-lah læ-tong kông keh-sing shih-wô, yiu ih-go kwun læ pa Gyi, wô, “Ngô-go nön keh-zông z si-kæn-de: tsih-yiu Ng læ, siu en gyi ih-en, we

weh-gyi.” ¹⁹ Yiæ-su ziu lih-ky'i-læ, keng-leh gyi ky'i; meng-du yia dô-kô ky'i.

¹⁸ 耶稣正好等其拉来东讲箇星说话，有一个管来拜其，话：「我个因箇晌是死间了。只有尔来，手按其一按，会活其。」 ¹⁹ 耶稣就立起来，跟勒其去。门徒也大家去。

²⁰ Yiu ih-go nyü-nying hyüih-leo bing yiu jih-nyi nyin de, læ Yiæ-su 'eo-pe tseo-long-læ, moh-moh Gyi i-zông ken-den. ²¹ Ing-we gyi sing li-hyang wô, “Ngô tæen-tsih-siao moh-moh Gyi i-zông, ziu yiu kyi-sing.” ²² Yiæ-su nyin-cün, k'en-kyin gyi, wô, “Nön, ng hao fông-sing; z ng siang-sing-go sing kyi ng de.” Keh-go nyü-nying tông-z ziu hao-de.

²⁰ 有一个女人血漏病有十二年了，来耶稣后背走拢来，摸摸其衣裳杆头。²¹ 因为其心里向话：「我单只消摸摸其衣裳，就有救星。」 ²² 耶稣扭转，看见其，话：

「因，尔好放心。是尔相信个心救尔了。」箇个女人当时就好了。

²³ Yiæ-su ih tao kwun-go oh-lô, k'en-kyin ih-pæn c'ü-
'ông wa-yiu ih-do-dziao nying nao-nyih-bang-sang, ²⁴ ziu
teng gyi-lah wô, "Tseo-ko-ts; nyiang-ts m-neh si-de, z
kw'eng-joh-tih." Gyi-lah ziu lang-siao Gyi. ²⁵ Keh-dziao
nying ken-c'ih-ts, *Yiæ-su* tseo-tsing-ky'i nyiah gyi siu,
nyiang-ts ziu bô-ky'i-læ. ²⁶ Keh-go fong-sing ziu læ keh-
t'ah di-fông tao-c'ü yiang-k'æ-de.

²³ 耶稣一到管个屋落，看见一班吹行还有一大潮人闹
热彭生，²⁴ 就等其拉话：「走过仔。娘子旣得死了，是困
熟的。」其拉就冷笑其。²⁵ 箇潮人赶出仔，耶稣走进去捏
其手，娘子就爬起来。²⁶ 箇个风声就来箇埭地方到处扬开
了。

²⁷ Yiæ-su dzong keh-deo ka ky'i, yiu liang-go hah-ts
keng-leh Gyi, hyiang-hyiang læ-tih eo, z-ka wô, "Da-bih-go
Ng-ts, æ-lin ah-lah." ²⁶ Tseo-tsing ih-tsing oh-li, hah-ts
tseo-long Gyi u-sen; Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Keh-go z-
ken, ng-lah siang-sing Ngô neng-keo tso feh?" Gyi-lah wô,
"Cü, ah-lah siang-sing-go." ²⁹ *Yiæ-su* ziu moh-moh gyi-lah

ngæn-tsing, z-ka wô, “Tsiao ng-lah siang-sing-go sing hao teng ng tso-dzing.” ³⁰ Gyi-lah ngæn-tsing ziu k’æ-k’æ-de. Yiæ-su ting-côh gyi-lah, wô, “Ts’in-ding m-nao peh nying-kô teh-cü.” ³¹ Dæn-z gyi-lah ih tseo-c’ih, pô Gyi ming-sing læ keh-t’ah di-fông tao-c’ü yiang-k’æ-de.

²⁷ 耶稣从箇头介去，有两个瞎子跟勒其，响响来的讴，是介话：「大辟个儿子，哀怜阿拉。」²⁸ 走进一进屋里，瞎子走拢其乌碎。耶稣等其拉话：「箇个事干，尔拉相信我能够做弗？」其拉话：「主，阿拉相信个。」²⁹ 耶稣就摸摸其拉眼睛，是介话：「照尔拉相信个心好等尔做成。」³⁰ 其拉眼睛就开开了。耶稣叮嘱其拉，话：「千定旣得好拨人家得知。」³¹ 但是其拉一走出，把其名声来箇埭地方到处扬开了。

³² Gyi-lah tseo-c’ih-go z-‘eo, yiu nying ta-leh ih-go kyü vu-tih-go ô-ts tao Gyi u-sen læ. ³³ Keh-go kyü ih ken-c’ih, ô-ts ziu kông-c’ih shih-wô læ-de: keh-do-dziao nying tu hyi-gyi, z-ka wô, “Læ Yi-seh-lih di-fông dzong m-neh

yiuh keh-cü-ka z-ken k'en-kyin-ko.”³⁴ Dæn-z Fah-li-sæ nying wô, “Gyi z k'ao-djôh kwe-wông ken-c'ih kyü.”

³² 其拉走出个时候，有人带勒一个鬼附的个哑子到其乌碎来。³³ 箇个鬼一赶出，哑子就讲出说话来了。箇大潮人都稀奇，是介话：「来以色列地方从旡得有箇株介事干看见过。」³⁴ 但是法利赛人话：「其是靠着鬼王赶出鬼。」

³⁵ YIÆ-SU tseo-cün kôh zing-li kôh hyiang-ts'eng, læ gyi-lah jü-we-dông-li kông dao-li, yi pô t'in-koh-go foh-ing djün-k'æ, wa-yiu i pah-sing-lah yang-yang bing-t'ong, yang-yang tsing-'eo.³⁶ K'en-kyin keh-do-dziao nying, ziu fah dz-pe-sing æ-lin gyi-lah, ing-we^[1] læ-tih t'eh-lih, yi liu-lôh-t'a-hyang, tsing-ziang m-nying dzing-kwun-go yang ka.³⁷ Keh-tsao teng meng-du wô, “Nyin-dzing da-joh, tso-kong-go nying ky'üih:³⁸ keh-lah ng-lah kæ gyiu siu-keh-go Cü-nying-kô ts'a kong-nying c'ih-læ hao siu-keh.”

³⁵ 耶稣走转各城里各乡村，来其拉聚会堂里讲道理，又把天国个福音传开，还有医百姓拉样样病痛，样样症候。³⁶ 看见箇大潮人，就发慈悲心哀怜其拉，因为来的^[1]脱力，又流落他乡，正像旯人成管个羊介。³⁷ 箇遭等门徒话：「年成大熟，做工个人缺。³⁸ 箇勒尔拉该求收割个主人家差工人出来好收割。」

[1] 'Ôh-tsia wô, dziah-lih-de. 或者话，着力了。（原注）

Mt. X.

Ziu eo-long Gyi jih-nyi-go meng-du, s-peh gyi-lah gyün-ping hao ken-c'ih ao-tsao kyü, wa-yiu hao i yang-yang bing-t'ong, yang-yang tsing-'eo.

就讴拢其十二个门徒，赐拨其拉杈柄好赶出麀糟鬼，还有好医样样病痛，样样症候。

² Keh jih-nyi s-du-go ming-z z ka-go: di-ih, Si-meng kyiao-leh Pe-teh, teng gyi hyüong-di En-teh-lih; Si-pi-t'a-

go *ng-ts* Yüô-kôh, teng gyi hyüong-di lah-‘en; ³ Fi-lih, teng Pô-to-lo-mæ; To-mô, teng siu-zin-liang-go Mô-t‘a; Üô-leh-fi-go *ng-ts* Yüô-kôh, teng Leh-pæ, ziu-z ts‘ing-hwu Dah-t‘a go; ⁴ Kyüô-nô-go Si-meng, teng Kyüô-liah-go Yiu-da, ziu-z ma-diao Yiæ-su go cü-kwu.

² 箇十二使徒个名字是介个：第一，西门叫勒彼得，等其兄弟安得烈；西庇太个儿子雅各，等其兄弟约翰；³ 腓力，等巴多罗买；多马，等收钱粮个马太；亚勒腓个儿子雅各，等勒拜，就是称呼达太个；⁴ 迦拿个西门，等加略个犹大，就是卖掉耶稣个主顾。

⁵ Yiæ-su ts‘a keh jih-nyi-go nying c‘ih-ky‘i, feng-fu gyi-lah, z-ka wô:——

⁵ 耶稣差箇十二个人出去，吩咐其拉，是介话：——

“M-nao tao bih-koh-nying di-fông ky‘i, yia m-nao tseo-tsing Sah-mô-li-üô nying-go zing-li: ⁶ neng-s tao Yi-seh-lih keh-dzoh shih-diao-kæn-go yiang u-dông ky‘i. ⁷ Ng-lah i-lu hao djün kyiao, z-ka wô, ‘T‘in-koh gying-long-

læ-de.’⁸ Bing-nying, ng-lah hao i gyi hao; da-mô-fong, hao long gyi ken-zing; si-nying, hao weh gyi cün-læ; kyü, hao ken gyi c’ih: ng-lah z bah-bah teh-læ-go, hao bah-bah s-peh nying-kô.

「𠵼得好到别国人地方去，也𠵼得好走进撒玛利亚人个城里。⁶ 能使到以色列箇族失掉间个羊乌荡去。⁷ 尔拉依路好传教，是介话：『天国近拢来了。』⁸ 病人，尔拉好医其好；大麻疯，好弄其干净；死人，好活其转来；鬼，好赶其出。尔拉是白白得来个，好白白赐拨人家。

⁹ “Ng-lah-go liao-kyiao-li m-nao [¹]kyiao kying-ts, nying-ts, dong-din; ¹⁰ lu-zông yüong-go ho-zih, shông-t’ao i-zông, ‘a, æ-dziang, *tu m-nao ta: ing-we kong-nying teh-djôh gyi ky’üoh-yüong z ing-kæ-go.* ¹¹ Ng-lah tseo-tsing ze-bin soh-go zing-li, soh-go hyiang-ts’eng, iao tang-t’ing keh-t’ah u-sen jü-lah z k’o-yi-go; ziu hao deng-lôh keh-deo, ih-dzih tao ky’i-go z-’eo. ¹² Tseo-tsing keh-veng nying-kô, iao ts’æn-nyiæn gyi bing-en. ¹³ Keh-veng nying-kô ziah k’o-yi teh-djôh-go, ng-lah sô *ts’æn-nyiæn-go* bing-

en hao ling-djôh gyi: keh-veng nying-kô ziah feh k'o-yi
teh-djôh-go, keh-go bing-en dzing-gyiu hao kwe peh ng-
lah zi. ¹⁴ Ziah yiu nying feh k'eng tsih-ziu ng-lah, feh
k'eng t'ing ng-lah-go shih-wô; tseo-c'ih keh-veng nying-
kô, 'ôh-tsia keh-zo zing-li, hao tæen-diao ng kyiah-li-go
hwe-dzing. ¹⁵ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Tao sing-
p'un nyih-ts, Sô-to-mô teng Ngo-mo-lah-go ying-vah pi
keh-go zing-li wa ky'ing-k'o.

⁹ 「尔拉个繚缴里旣得好缴^[1]金子、银子、铜钲。¹⁰ 路上用个伙食、双套衣裳、鞋、哀杖，都旣得好带。因为工人得着其吃用是应该个。¹¹ 尔拉走进随便啥个城里、啥个乡村，要打听箇埭乌碎谁拉是可以个。就好庵落箇头，一直到去个时候。¹² 走进箇份人家，要忤念其平安。¹³ 箇份人家若可以得着个，尔拉所忤念个平安好临着其。箇份人家若弗可以得着个，箇个平安仍旧好归拨尔拉自。¹⁴ 若有人弗肯接受尔拉，弗肯听尔拉个说话。走出箇份人家，或者箇座城里，好掸掉尔脚里个灰尘。¹⁵ 我真话向尔拉道，到审判日子，所多玛等蛾摩拉个刑罚比箇个城里还轻可。

[1]*Peng-veng wô be-bæn*. 本文话备办。(原注)

¹⁶ “Ngô ts’a ng-lah ky’i, tsing-ziang yiang *tseo-tsing* za-lông cong-nyiang ka: keh-lah tông-kæ ziang dzô ka ts’ong-ming, ziang beh-keh ka lao-jih. ¹⁷ Ng-lah yüong kwu-djôh nying-kô: ing-we gyi-lah we song ng-lah tao ngô-meng-li, læ gyi-lah jü-we-dông-li yia we yüong pin-ts tang ng-lah; ¹⁸ wa-yiu we-leh Ngô-go yün-kwu ng-lah iao k’ô tao keh-sing tsong-toh teng keh-sing wông-ti-go min-zin, iao tso te-tsing peh gyi-lah teng bih-koh-nying. ¹⁹ Gyi-lah tsiang ng-lah song kwun z-‘eo, hao-vong zeo soh-go shih-wô hao kông, ôh-tsia dza-go kông-fah; tao keh-go z-‘eo, kæ kông go shih-wô, tsong we s-peh ng. ²⁰ Ing-we læ-tih kông-go, feh-z ng-lah zi, z ng-lah Ah-tia-go *Sing-Ling* tsia ng-lah cü-pô kông-go. ²¹ Hyüong-di we pô hyüong-di song kwun bæen gyi si-ze; ah-tia *we pô ng-ts song kwun bæen gyi si-ze*: ng-nô yia we dong-siu long-sah do-nying. ²² Ping-ts’ia ng-lah we-leh Ngô-go ming-deo we peh cong-nying k’eh-ts’eng: dæn-z jing-næ tao ti go, keh-go cü-kwu hao

teh-djôh kyiu. ²³ Ziah-z dông-deo zing-li gyi-lah pih-næn
ng-lah, hao dao tao keh-deo zing-li ky'i: ing-we Ngô tsing
wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah wa feh-zing ^[1]tseo-pin Yi-
seh-lih di-fông-go zing-li, Nying-go Ng-ts iao læ-gyi.

¹⁶ 「我差尔拉去，正像羊走进豺狼中央介。箇勒当该
像蛇介聪明，像鹁鸽介老实。¹⁷ 尔拉用顾着人家。因为其
拉会送尔拉到衙门里，来其拉聚会堂里也会用鞭子打尔
拉。¹⁸ 还有为了我个缘故尔拉要柯到箇星总督等箇星皇帝
个面前，要做对证拨其拉等别国人。¹⁹ 其拉将尔拉送官时
候，好甯愁啥个说话好讲，或者咋个讲法。到箇个时候，
该讲个说话，总会赐拨尔。²⁰ 因为来的讲个，弗是尔拉
自，是尔拉阿爹个圣灵借尔拉嘴巴讲个。²¹ 兄弟会把兄弟
送官办其死罪；阿爹会把儿子送官办其死罪。儿因也会动
手弄煞大人。²² 并且尔拉为了我个名头会拨众人刻忖。但
是忍耐到底个，箇个主顾好得着救。²³ 若是荡头城里其拉
逼难尔拉，好逃到箇头城里去。因为我真话向尔拉道，尔
拉还弗曾走遍^[1]以色列地方个城里，人个儿子要来其。

[1] 'Ôh-tsia wô, tseo-wun. 或者话，走完。（原注）

²⁴ “‘Oh-sang-ts ǎ-teh ko-ü gyi sin-sang; nu-boh yia
 ǎ-teh ko-ü gyi cü-nying-kô. ²⁵ ‘Ôh-sang-ts ziang gyi sin-
 sang, nu-boh ziang gyi cü-nying-kô, ka keo-de. Kô-cü,
 nying-kô zông-ts’ia wô Gyi ^[1]Bih-si-poh, ‘o-hwông Gyi-go
 kô-nying ni! ²⁶ Keh-lah hao-vong p’ô gyi-lah: ing-we m-yiu
 ih-yiang en-dzông z-ken feh we lu-c’ih-læ; m-yiu ih-yiang
 s-‘ô z-ken feh we peh nying-kô hyiao-teh. ²⁷ Ngô teng ng-
 lah læ en-en u-sen sô wô-go, ng-lah læ liang-liang di-fông
 hao kông-c’ih: ng-lah ng-to keng-deo sô t’ing-meng-go, læ
 oh-ngô-teng hao djün-k’æ-ky’i. ²⁸ Keh-sing *tsih neng-keo*
 sah kyi-sing, feh neng-keo sah weh-ling cü-kwu, hao-vong
 p’ô gyi: wa-z læ di-nyüoh-li neng-keo mih-diao weh-ling
 lin kyi-sing, —keh-go Cü-kwu, z ng-lah kæ p’ô go. ²⁹
 Liang-tsah mô-tsiang ky’i feh-z ih-feng nying-ts hao ma-
 de? ziah-z ng-lah-go Ah-tia feh ing-hyü, gyi-cong ih-tsah tu
 feh we tih-lôh di-yiang-li. ³⁰ Dæn-z ng-lah ni, ziu-z deo-
 fah yia keng-keng tu shü-hao-liao. ³¹ Keh-lah hao-vong
 p’ô; ng-lah z pi hyü-to mô-tsiang wa kwe-djong. ³² Ka-ni,

væn-pah læ nying-kô min-zin we tsiao-jing Ngô cü-kwu,
læ Ngô t'in-zông Ah-tia min-zin Ngô yia we tsiao-jing gyi:
³³ læ nying-kô min-zin feh tsiao-jing Ngô cü-kwu, læ Ngô
t'in-zông Ah-tia min-zin Ngô yia feh tsiao-jing gyi.

²⁴ 「学生子𠵿得过于其先生；奴仆也𠵿得过于其主人家。²⁵ 学生子像其先生，奴仆像其主人家，介够了。家主，人家尚且话其别西卜 ^[1]，何况其个家人呢！²⁶ 箇勒好𠵿怕其拉。因为𠵿有一样暗藏事干弗会露出来；𠵿有一样私下事干弗会拨人家晓得。²⁷ 我等尔拉来暗暗乌碎所话个，尔拉来亮亮地方好讲出。尔拉耳朵根头所听闻个，来屋瓦顶好传开去。²⁸ 箇星只能够杀肌身，弗能够杀活灵主顾，好𠵿怕其。还是来地狱里能够灭掉活灵连肌身，——箇个主顾，是尔拉该怕个。²⁹ 两只麻雀岂弗是一分银子好买了？若是尔拉个阿爹弗应许，其中一只都弗会跌落地垵里。³⁰ 但是尔拉呢，就是头发也根根都数好了。³¹ 箇勒好𠵿怕。尔拉是比许多麻雀还贵重。³² 介呢，凡百来人家面前会招认我主顾，来我天上阿爹面前我也会招认其。³³ 来

人家面前弗招认我主顾，来我天上阿爹面前我也弗招认其。

[1]*Ziu-z kwe-wông*. 就是鬼王。（原注）

³⁴ “Ng-lah m-nao ts’eng Ngô læ z peh t’in-’ô t’a-bing; Ngô læ, feh-z peh gyi t’a-bing, z peh gyi dong ken-ko. ³⁵ Ing-we Ngô læ, z s-teh ng-ts teng ah-tia, nön teng ah-nyiang, sing-vu teng ah-bo, tu we su-sæn-k’æ. ³⁶ Zi-kô-nying we tso gyi ün-kô. ³⁷ Æ-kying tia-nyiang ko-jü Ngô, feh k’o-yi tso Ngô meng-du: æ-sih ng-nô ko-jü Ngô, feh k’o-yi tso Ngô meng-du. ³⁸ Wa-yiu feh pe zi jih-z-kô keng Ngô læ go, yia feh k’o-yi tso Ngô meng-du. ³⁹ Ziah yiu zing-djôh zi sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we sông-diao gyi: we-leh Ngô sông-diao zi sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we zing-djôh gyi.

³⁴ 「尔拉旣得好忖我来是拨天下太平。我来，弗是拨其太平，是拨其动干戈。³⁵ 因为我来，是使得儿子等阿爹，因等阿娘，新妇等阿婆，都会疏散开。³⁶ 自家人会做其冤家。³⁷ 爱敬爹娘过如我，弗可以做我门徒。爱惜儿因

过如我，弗可以做我门徒。³⁸ 还有弗背自十字架跟我来个，也弗可以做我门徒。³⁹ 若有寻着自性命主顾，反转会丧掉其。为了我丧掉自性命主顾，反转会寻着其。

⁴⁰ “Væn-pah tsih-ziu ng-lah, ziu-z tsih-ziu Ngô; tsih-ziu Ngô, ziu-z tsih-ziu ts’a Ngô læ go Cü-kwu. ⁴¹ Ziah yiu nying k’en-kyin gyi z sin-cü-nying, ziu ky’i tsih-ziu keh. sin-cü-nying, gyi we teh-djôh sin-cü-nying-go pao-ing: ziah yiu nying k’en-kyin gyi z tsing-dzih-go nying, ziu ky’i tsih-ziu keh tsing-dzih-go nying, gyi we teh-djôh tsing-dzih nying-go pao-ing. ⁴² Ziah yiu nying k’en-kyin keh-sing siao-nying li-hyang ih-go z-go meng-du, tæen-tsih coh ih-pe lang-shü peh gyi ky’üoh, Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, gyi tsong feh we shih-diao pao-ing.”

⁴⁰ 「凡百接受尔拉，就是接受我。接受我，就是接受差我来个主顾。⁴¹ 若有人看见其是先知人，就去接受箇先知人，其会得着先知人个报应。若有人看见其是正直个人，就去接受箇正直个人，其会得着正直人个报应。⁴² 若

有人看见箇星小人里向一个是个门徒，单只给一杯冷水拨其吃，我真话向尔拉道，其总弗会失掉报应。」

Mt. XI.

Yiæ-su jih-nyi-go meng-du feng-fu-hao-ts, ziu li-k'æ keh-deo, tao gyi-lah-go zing-li ky'i kông dao-li djün kyiao ky'i.

耶稣十二个门徒吩咐好仔，就离开箇头，到其拉个城里去讲道理传教去。

² IAH-‘EN læ lao-kæn-li t'ing-meng Kyi-toh tso-go z-ken, ts'a zi liang-go meng-du ky'i meng Gyi, wô, ³ “Tông-kæ læ go Cü-kwu z Ng feh, wa-z ah-lah tsæ siang-vông bih-nying ni?” ⁴ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ng-lah sô t'ing-meng-go sô k'en-kyin-go z-ken, hao ky'i pao hyiang Iah-‘en dao: ⁵ yiu hah-ts we k'en-kyin, kwa-kyiah we tseo lu, da-mô-fong we ken-zing, long-bang we t'ing-meng, si-

nying weh-cün-læ, yiu foh-ing dao-li djün peh gyüong-nying t'ing. ⁶ Wa-yiu væn-pah feh in-tseng ky'i-diao Ngô cü-kwu yiu foh-ky'i."

² 约翰来牢监里听闻基督做个事干，差自两个门徒去问其，话：³ 「当该来个主顾是尔弗，还是阿拉再相望别人呢？」⁴ 耶稣回答其拉，话：「尔拉所听闻个所看见个事干，好去报向约翰道。⁵ 有瞎子会看见，拐脚会走路，大麻疯会干净，聋聾会听闻，死人活转来，有福音道理传拨穷人听。⁶ 还有凡百弗嫌憎弃掉我主顾有福气。」

⁷ Gyi-lah ky'i-go z-'eo, Yiæ-su teng keh-do-dziao nying kông-ky'i lah-'en-go z-ken læ, z-ka wô:—

⁷ 其拉去个时候，耶稣等箇大潮人讲起约翰个事干来，是介话：——

“Ng-lah 'æn-tsao tseo-c'ih tao kw'ông-iæ di-fông ky'i k'en soh-si? Wa-z ky'i k'en ih-keng be fong c'ü-dong-go luk-ken feh? ⁸ Ng-lah tseo-c'ih, tao-ti ky'i k'en soh-si? Wa-z ky'i k'en ih-go c'ün nyün-siang i-zông go nying feh? Keh-

sing c'ün nyün-siang i-zông go z deng læ wông-kong li-
hyiang. ⁹ Ng-lah tseo-c'ih, tao-ti ky'i k'en soh-si? Wa-z ky'i
k'en ih-go sin-cü-nying feh? Ngô wô hyiang ng dao, Z-go
sin-cü-nying; ping-ts'ia wa ko-jü sin-cü-nying. ¹⁰ Shü-li sô
sia-tih, 'Ngô tang-fah Ngô-go ts'a-s læ Ng-go min-zin, ky'i
be-bæn Ng zin-deo-go lu,' [Ml. 3. 1.] ziu-z ts-tin gyi. ¹¹ Ngô
tsing wô hyiang ng-lah dao, Z nyü-nying sô sang-go, m-yiu
ih-go do-jü 'Ang-si-li-go Iah-'en c'ih-ko: dæn-z læ t'in-
koh-li ting siao-go cü-kwu wa pi gyi do. ¹² Z dzong 'Ang-si-
li-go Iah-'en z-'eo tao næn-kæn, t'in-koh be nying-kô
gyiang-deh, z gyiang-go cü-kwu we deh-leh-ky'i. ¹³ Ing-we
long-tsong sin-cü-nying teng lih-fah-go shü kông mi-læ z-
ken, tu z ih-dzih tao Iah-'en z-'eo. ¹⁴ Ng-lah ziah k'eng
tsih-ziu keh-go shih-wô, tông-kæ læ go Yi-li-üô, ziu-z Iah-
'en. ⁵ Yiu ng-to we t'ing go cü-kwu, kæ t'ing.

「尔拉闲早走出到旷野地方去看啥西？还是去看一根
被风吹动个芦竿弗？⁸ 尔拉走出，到底去看啥西？还是去看
一个穿软相衣裳个人弗？箇星穿软相衣裳个是庵来王宫里

向。⁹ 尔拉走出，到底去看啥西？还是去看一个先知人弗？
我话向尔道，是个先知人。并且还过如先知人。¹⁰ 书里所写的：『我打发我个差使来尔个面前，去备办尔前头个路，』 [M1. 3. 1.] 就是指点其。¹¹ 我真话向尔拉道，是女人所生个，既有一个大如行洗礼个约翰出过。但是来天国里顶小个主顾还比其大。¹² 是从行洗礼个约翰时候到难间，天国被人家强夺，是强个主顾会夺勒去。¹³ 因为拢总先知人等律法个书讲未来事干，都是一直到约翰时候。¹⁴ 尔拉若肯接受箇个说话，当该来个以利亚，就是约翰。¹⁵ 有耳朵会听个主顾，该听。

¹⁶ “Dæn-z Ngô yüong soh-si hao pi yin-dzæ keh-dæ nying? K’o-pi-ziang siao-ŵæn zo læ z-min-zông, eo gyi-lah de-ho, z-ka wô, ¹⁷ ‘Ah-lah teng ng c’ü dih-ts, ng-lah m̃-teh t’iao-vu; ah-lah teng ng di-k’oh, ng-lah m̃-teh pe-shông.’ ¹⁸ Ing-we lah-‘en læ, yi feh ky’üoh yi feh hah; gyi-lah wô, ‘Gyi z jih-mo-go:’ Nying-go Ng-ts læ, yi ky’üoh yi hah; gyi-lah wô, ‘Gyi z t’en-zih t’en-tsiu-go nying, yia z Siu-zin-

liang-go teng ze-nying-go beng-yiu.' Dæn-z ts'ong-ming-go nying we bin-c'ih ts'ong-ming Cü-kwu-go dao-yi læ."

¹⁶ 「但是我用啥西好比现在箇代人？可比像小娃坐来市面上，讴其拉队伙，是介话：¹⁷ 『阿拉等尔吹笛子，尔拉旣得跳舞；阿拉等尔啼哭，尔拉旣得悲伤。』¹⁸ 因为约翰来，又弗吃又弗喝。其拉话：『其是入魔个。』人个儿子来，又吃又喝。其拉话：『其是贪食贪酒个人，也是收钱粮个等罪人个朋友。』但是聪明个人会辨出聪明主顾个道义来。』

²⁰ YIÆ-SU yiu ting to jing-tsih tso-kæn keh-sing zing-li, ing-we wa m-neh we-sing-cün-i, keh-tsao tsah-vah gyi, z-ka wô: ²¹ "Ng K'o-lah-sing yiu 'o-se! Ng Pih-sæ-da yiu 'o-se! ing-we læ ng-lah cong-nyiang sô tso-go jing-tsih ziah tso læ T'e-lo Si-teng, gyi-lah lao-tsao c'ün-leh mô-i tsao-leh hwe-dzing we-sing-cün-i-de. ²² Dæn-z Ngô wô hyiang ng-lah dao, Tao sing-p'un nyih-ts, T'e-lo Si-teng-go ying-vah pi ng-lah ky'ing-k'o. ²³ Wa-yiu ng Kyüô-pah-nong, yi-kying kyü-zông ih-dzih tao t'in ka, tsiang-læ iao t'e ng lôh

ih-dzih tao ing-s-li ka: ing-we læ ng-go cong-nyiang sô tso-go jing-tsih, ziah tso læ Sô-to-mô, gyi tao jü-kying wa læ-tong-de. ²⁴ Dæn-z Ngô wô hyiang ng-lah dao, Tao sing-p'un nyih-ts, Sô-to-mô di-fông-go ying-vah pi ng ky'ing-k'o."

²⁰ 耶稣有顶多神迹做间箇星城里，因为还旡得回心转意，箇遭责罚其，是介话：²¹ 「尔可拉汛有祸祟！尔必赛大有祸祟！因为来尔拉中央所做个神迹若做来推罗、西顿，其拉老早穿勒麻衣遭勒灰尘回心转意了。²² 但是我话向尔拉道，到审判日子，推罗、西顿个刑罚比尔拉轻可。²³ 还有尔迦百农，已经举上一直到天介，将来要推尔落一直到阴司里介。因为来尔个中央所做个神迹，若做来所多玛，其到如今还来东了。²⁴ 但是我话向尔拉道，到审判日子，所多玛地方个刑罚比尔轻可。」

²⁵ Keh-go z-'eo Yiæ-su k'æ k'eo, z-ka wô, "Ah-tia, t'in teng di-go Cü-tsæ, Ngô zia-zia Ng, ing-we Ng tsô-djü keh-sing z-ken feh peh ts'ong-ming dzæ-neng-go cü-kwu

hyiao-teh, fæn-cün hyin-c'ih peh na-hwun ming-bah. ²⁶
Ah-tia, z-go; ing-we Ng-go ts-i, hwun-hyi z-ka-go.

²⁵ 箇个时候耶稣开口，是介话：「阿爹，天等地个主宰，我谢谢尔，因为尔遮住箇星事干弗拨聪明才能个主顾晓得，反转显出拨奶花明白。²⁶ 阿爹，是个。因为尔个旨意，欢喜是介个。

²⁷ “Væn-veh tu z Ngô Ah-tia kao-dæ Ngô go. Djü-leh Ah-tia ts-nga, m-nying hyiao-teh Ng-ts; djü-leh Ng-ts teng Ng-ts k'eng hyin-c'ih *Ah-tia* peh gyi cü-kwu ts-nga, yia m-nying hyiao-teh Ah-tia.

²⁷ 「万物都是我阿爹交代我个。除了阿爹之外，唔人晓得儿子。除了儿子等儿子肯显出阿爹拨其主顾之外，也唔人晓得阿爹。

²⁸ “Ng-lah væn-pah lao-k'wu t'iao djong-tæn cü-kwu, hao tao Ngô u-dông læ; Ngô we peh ng-lah en-tæn. ²⁹ Ngô yiu ǃeng-ziu ky'in-hyü-go sing; hao læ ziu Ngô-go ah, dzong Ngô tso sin-sang; ng-lah ziu we teh-djôh weh-ling-

go en-tæn. ³⁰ Ing-we Ngô-go ah z yüong-yi-go; Ngô-go
tæn-deo z ky'ing-go.”

²⁸ 「尔拉凡百劳苦挑重担主顾，好到我乌荡来。我会
拨尔拉安耽。²⁹ 我有温柔谦虚个心。好来就我个轭，从我
做先生。尔拉就会得着活灵个安耽。³⁰ 因为我个轭是容易
个；我个担头是轻个。」

Mt. XII.

Keh-go z-'eo Yiæ-su en-sih-nyih tseo-ko mah-din-li;
Gyi-go meng-du du-kyi, ky'i tsah-leh mah-be ky'üoh-
ky'üoh. ² Fah-li-sæ nying k'en-kyin, teng Gyi wô, “Nô! Ng-
go meng-du læ-kæn tso en-sih-nyih feh ing-kæ tso go z-
ken.” ³ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Da-bih teng gyi dong-de
nying du-kyi z-'eo, Da-bih sô tso-go z-ken, ng-lah soh m-
neh doh-ko ma? ⁴ ziu-z tseo-tsing Jing-ming-go oh-lô,
ky'üoh pa-kæn-go ping; keh-go ping gyi-zi teng dong-de-

go nying tu feh ing-kæ ky'üoh, tsih-yiu tsi-s keh-sing hao ky'üoh. ⁵ Wa-yiu lih-fah-li sô wô, en-sih-nyih tsi-s læ sing-din-li væn-djôh en-sih-nyih, yia m-kao ze;— ng-lah soh m-neh doh-ko ma? ⁸ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Đông-deo læ-tong yiu *Ih-go* pi sing-din wa do. ⁷ 'Ngô iao dz-pe feh iao foh-li,' ['O. 6. 6.] *keh-kyü shih-wô* dza-go i-s, ng-lah ziah-z ming-bah, m-ze-go nying ng-lah tsæ-ve ky'i ding gyi ze. ⁸ Ing-we Nying-go Ng-ts yia z en-sih-nyih-go Cü."

箇个时候耶稣安息日走过麦田里。其个门徒肚饥，去摘勒麦佩吃吃。² 法利赛人看见，等其话：「喏！尔个门徒来间做安息日弗应该做个事干。」³ 耶稣等其拉话：「大辟等其同队人肚饥时候，大辟所做个事干，尔拉啥旣得读过吗？⁴ 就是走进神明个屋落，吃摆间个饼。箇个饼其自等同队个人都弗应该吃，只有祭司箇星好吃。⁵ 还有律法里所话，安息日祭司来圣殿里犯着安息日，也旣告罪。——尔拉啥旣得读过吗？⁶ 我话向尔拉道，荡头来东有一个比圣殿还大。⁷ 『我要慈悲弗要福礼，』 ['O. 6. 6.] 箇句说话咋个意

思，尔拉若是明白，旣罪个人尔拉再𧸗去定其罪。⁸ 因为人个儿子也是安息日个主。」

⁹ *Yiæ-su* li-k'æ keh-deo, tseo tao gyi-lah-go jü-we-dông-li; ¹⁰ yiu ih-go nying læ-kæn, gyi ih-tsah siu fong-de. Gyi-lah ziu meng *Yiæ-su*, z-ka wô, "En-sih-nyih i bing, tsôh-hying feh tsôh-hying?" *gyi-lah-go* i-s iao-siang kao Gyi zông. ¹¹ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, "Ng-lah cong-nyiang jü-noh yiu ih-tsah yang, keh-tsah en-sih-nyih tih-lôh di-k'ang-li, feh iao ky'i cô-leh gyi liao-zông-læ ma? ¹² Nying teng yang kwe-zin ts'ô to-siao ni! Ka k'en-ky'i-læ, en-sih-nyih tso hao z-ken z tsôh-hying-go." ¹³ Keh-tsao *Yiæ-su* teng keh-go nying wô, "Ng-go siu sing-tæn-c'ih-læ." Gyi sing-c'ih-læ; *siu* ziu djün-yü, ziang bih-tsah ka-go. Fah-li-sæ nying ziu tseo-c'ih-ky'i, dô-kô siang-liang dza-go hao long-sah *Yiæ-su*.

⁹ 耶稣离开箇头，走到其拉个聚会堂里。¹⁰ 有一个人来间，其一只手风了。其拉就问耶稣，是介话：「安息日医病，作兴弗作兴？」其拉个意思要想告其上。¹¹ 耶稣等其

拉话：「尔拉中央谁依有一只羊，箇只安息日跌落地坑里，弗要去揸勒其撩上来吗？¹² 人等羊贵贱差多少呢！介看起来，安息日做好事干是作兴个。」¹³ 箇遭耶稣等箇个人话：「尔个手伸带出来。」其伸出来。手就痊愈，像别只介个。法利赛人就走出去，大家商量咋个好弄煞耶稣。

¹⁵ Yia̍-su hyiao-teh, ziu li-k'æ keh-deo: yiu ih-dodziao nying keng-leh Gyi ky'i, Gyi ziu i-hao gyi-lah longtsong; ¹⁶ yi ting-côh gyi-lah m-nao yang Gyi-go ming-sing: ¹⁷ hao s-teh sin-cü Yi-sæ-üô kông-ko-liao-shih-wô yiu yiao-nyiæn, z-ka wô, ¹⁸ "Ts'ia-k'en Ngô Nu-boh, z Ngô sô t'iao-shün-go; Ngô ts'ing-æ-go Cü-kwu, z Ngô sing-li sô hwun-hyi-go: Ngô we s-peh Gyi Ngô-go Ling, Gyi ziu we djün tsing-dzih-go dao-li tao bih-koh ky'i. ¹⁹ Gyi feh we tsang-zao, feh we wu-long hyiang-liang; læ do-ka-zông nying-kô yia feh we t'ing-meng Gyi-go sing-hyang. ²⁰ Ih-keng sông-seng-liao-go lu-ken, Gyi feh we dön gyi k'æ; wa læ-tih in-go lah-coh-sing, feh we meng gyi u; dzih-teng-

tao s-teh tsing-dzih-go dao-li teh-sing. ²¹ Wa-yiu bih-koh-nying we nyiang-vông Gyi-go ming-deo.” [Y. 42. 1.]

¹⁵ 耶稣晓得，就离开箇头。有一大潮人跟勒其去，其就医好其拉拢总。¹⁶ 又叮嘱其拉旣得好扬其个名声。¹⁷ 好使得先知以赛亚讲过了说话有效验，是介话：¹⁸ 「且看我奴仆，是我所挑选个。我亲爱个主顾，是我心里所欢喜个。我会赐拨其我个灵，其就会传正直个道理到别国去。¹⁹ 其弗会争造，弗会胡咙响亮。来大街上人家也弗会听闻其个声响。²⁰ 一根丧生了个芦竿，其弗会断其开。还来的烟个蜡烛芯，弗会扞其炆。直等到使得正直个道理得胜。²¹ 还有别国人会仰望其个名头。」 [Y. 42. 1.]

²² KEH-GO z-‘eo yiu ih-go jih-mo-go nying, yi z hah-ngæn yi z ô-ts, ta tao Yiæ-su u-sen læ: Yiæ-su ziu i gyi hao, s-teh hah-ngæn we k’en, ô-ts we kông. ²³ Cong-nying tu kying-hyiaë, z-ka wô, “Keh ky’i feh-z Da-bih-go ‘Eo-dæ?” ²⁴ Fah-li-sæ nying ih t’ing-meng wô, “Keh-go Cü-kwu ken-c’ih kyü, peh-ko z k’ao-djôh kwe-wông Bih-si-poh go.”

²² 箇个时候有一个入魔个人，又是瞎眼又是哑子，带到耶稣乌碎来。耶稣就医其好，使得瞎眼会看，哑子会讲。²³ 众人都惊骇，是介话：「箇岂弗是大辟个后代？」²⁴ 法利赛人一听闻话：「箇个主顾赶出鬼，不过是靠着鬼王别西卜个。」

²⁵ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah sing-siang, teng gyi-lah wô, “Væn-pah ih-koh li-deo feng-lih-k’æ læ-tih zi tang zi, tsong we pin tso hwông-di: væn-pah ih-go zing-li, ‘ôh-tsia ih-kô li-deo, feng-lih-k’æ zi tang zi, tsong lih-feh-lao. ²⁶ Ziah-z Sah-dæn ken-c’ih Sah-dæn, *keh ziu-z* feng-k’æ zi tang zi; ka-ni, gyi-go koh dza-we lih-leh-lao ni? ²⁷ Ngô ken-c’ih kyü ziah-z k’ao-djôh Bih-si-poh, ng-lah-go meng-du ken-c’ih *kyü z* k’ao-djôh jü ni? sô-yi gyi-lah we ding ng-lah-go ze. ²⁸ Ngô ken-c’ih kyü ziah-z k’ao-djôh Jing-ming-go Ling, *keh-meh* Jing-ming-go koh yi-kying tao ng-lah-go sing-pin læ-tong-de. ²⁹ Ôh-tsia jü neng-keo tseo-tsing hao-lao-go oh-lô, ts’iang-deh gyi dzæ-veh? ky’i feh iao sin bo-djü *keh-go* hao-lao, ‘eo-deo hao ts’iang-deh gyi oh-lô-go

tong-si? ³⁰ Feh teng Ngô dong-de cü-kwu, ziu-z; Ngô te-deo: feh teng Ngô siu-long cü-kwu, ziu-z sæn-diao.

²⁵ 耶稣晓得其拉心想，等其拉话：「凡百一国里头分裂开来的自打自，总会变做荒地。凡百一个城里，或者一家里头，分裂开自打自，总立弗牢。²⁶ 若是撒但赶出撒但，箇就是分开自打自。介呢，其个国咋会立勒牢呢？²⁷ 我赶出鬼若是靠着别西卜，尔拉个门徒赶出鬼是靠着谁呢？所以其拉会定尔拉个罪。²⁸ 我赶出鬼若是靠着神明个灵，箇末神明个国已经到尔拉个身边来东了。²⁹ 或者谁能够走进好佬个屋落，抢夺其财物？岂弗要先缚住箇个好佬，后头好抢夺其屋落个东西？³⁰ 弗等我同队主顾，就是，我对头。弗等我收拢主顾，就是散掉。

³¹ “Sô-yi Ngô wô hyiang ng-lah dao, Nying-go pah-yiang ze-ôh teng sih-doh-go shih-wô, tu hao sô-diao; tsih-yiu nying sih-doh Sing-Ling go shih-wô sô-feh-diao-go. ³² Væn-pah kông shih-wô teh-ze Nying-go Ng-ts, hao sô gyi diao; tsih-yiu kông shih-wô teh-ze Sing-Ling cü-kwu, kying-si ‘ô-si tu sô-feh-diao. ³³ Ih-cü jü, ng-lah ziah sôn

gyi hao-go, gyi ko-ts yia z hao-go; ih-cü jü, ziah sön gyi
ǃa-go, gyi ko-ts yia z ǃa-go: ing-we k'en gyi ko-ts, hao sih-
teh gyi jü. ³⁴ Doh-dzô-go cong-tông! ng-lah kyi-jün z ôh-
go, dza neng-keo kông hao *shih-wô*? ing-we cü-pô kông-go,
z dzong sing-li kah-c'ih-læ-go to-deo. ³⁵ Hao-nying, dzong
gyi sing li-hyang k'ông-tih-go hao-c'ü, fah-c'ih hao z-ken
læ; ǃa-nying, dzong gyi *sing li-hyang* k'ông-tih-go ǃa-c'ü,
fah-c'ih ǃa z-ken læ. ³⁶ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Nying
sô kông-go hyü-wô, tao sing-p'un nyih-ts sön tsiang, kyü-
tang-kyü tu iao sön-tsing. ³⁷ Ing-we iao sön ng tsing-dzih-
go, z dzong ng-go shih-wô; iao ding ng-go ze, yia z dzong
ng-go shih-wô.”

³¹ 「所以我话向尔拉道，人个百样罪恶等褻渎个说话，都好赦掉。只有人褻渎圣灵个说话赦弗掉个。³² 凡百讲说话得罪人个儿子，好赦其掉。只有讲说话得罪圣灵主顾，今世下世都赦弗掉。³³ 一株树，尔拉若算其好个，其果子也是好个。一株树，若算其坏个，其果子也是坏个。因为看其果子，好识得其树。³⁴ 毒蛇个种党！尔拉既然是

恶个，咋能够讲好说话？因为嘴巴讲个，是从心里溢出来个多头。³⁵ 好人，从其心里向园的个好处，发出好事干来。坏人，从其心里向园的个坏处，发出坏事干来。³⁶ 我话向尔拉道，人所讲个虚话，到审判日子算账，句打句都要算进。³⁷ 因为要算尔正直个，是从尔个说话。要定尔个罪，也是从尔个说话。」

³⁸ KEH-TSAO yiu kyi-go doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying k'æ k'eo, wô, "Sin-sang, ah-lah iao Ng hyin-c'ih ih-go ziao-deo peh ah-lah k'en-k'en." ³⁹ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Keh-go hyüong-ôh" kæn-ying-go shü-dæ iao-siang gyiu ziao-deo: djü-leh sin-cü Iah-nô-go ziao-deo ts-nga, tsong feh peh gyi k'en soh-go ziao-deo. ⁴⁰ Ing-we tsing-ziang Iah-nô sæn nyih sæn yia læ gying-ng du-bi li-hyang; Nying-go Ng-ts yia z-ka we sæn nyih sæn yia læ di-
yang cong-nyiang. ⁴¹ Nyi-nyi-vi nying tao sing-p'un nyih-ts we teng yin-dzæ keh-dæ *nying* dô-kô bô-ky'i-læ, Nyi-nyi-vi *nying* yia we ding keh-dæ *nying-go* ze: ing-we gyi-lah t'ing Iah-nô-go kao-hyüing ziu we-sing-cün-i; hwông-ts'ia

dông-deo yiu pi lah-nô wa do-go læ-tong. ⁴² Nen-pin-go nyü-wông tao sing-p'un nyih-ts we teng yin-dzæ keh-dæ *nying* dô-kô bô-ky'i-læ, *keh-go nyü-wông yia* we ding gyi-lah ze: ing-we gyi dzong di-go zing-deo tseo-læ t'ing Sô-lo-meng ts'ong-ming-go *shih-wô*; hwông-ts'ia dông-deo yiu pi Sô-lo-meng wa do-go læ-tong.

³⁸ 箇遭有几个读书人等法利赛人开口，话：「先生，阿拉要尔显出一个兆头拨阿拉看看。」³⁹ 耶稣回答其拉，话：「箇个凶恶奸淫个世代要想求兆头。除了先知约拿个兆头之外，总弗拨其看啥个兆头。⁴⁰ 因为正像约拿三日三夜来鲸鱼肚皮里向。人个儿子也是介会三日三夜来地垵中央。⁴¹ 尼尼微人到审判日子会等现在箇代人大家爬起来，尼尼微人也会定箇代人个罪。因为其拉听约拿个教训就回心转意。况且荡头有比约拿还大个来东。⁴² 南边个女皇到审判日子会等现在箇代人大家爬起来，箇个女皇也会定其拉罪。因为其从地个尽头走来听所罗门聪明个说话。况且荡头有比所罗门还大个来东。」

⁴³ “Ao-tsao kyü dzong nying-go sing-zông ka tseo-c’ih, ziu læ hwông-‘en di-fông tseo-læ-tseo-ky’i læ-tih zing en-tæn *u-dông*, zing-feh-djôh; ⁴⁴ keh-tsao wô, “Ngô we tseo-cün tao zin-deo tseo-c’ih-go oh-lô ky’i.’ Ih tseo-tao, k’en-kyin pih-zing-ts’ing, sao ken-zing, tsông-sih-hao-de. ⁴⁵ Ziu ky’i, yi ta-ling ts’ih-go kyü pi gyi-zi wa ôh-go, tseo-tsing keh-deo ky’i deng-lôh: keh-go nying kyih-sah-go z-ken pi gyi ky’i-deo keng-kô ǃa-de. Yin-dzæ-go ôh shü-dæ tsiang-læ yia z-ka-go.”

⁴³ 「麤糟鬼从人个身上介走出，就来荒旱地方走来走去来的寻安耽乌荡，寻弗着。⁴⁴ 箇遭话：『我会走转到前头走出个屋落去』」一走倒，看见壁淨清，扫干淨，装饰好了。⁴⁵ 就去，又带领七个鬼比其自还恶个，走进箇头去庵落。箇个人结煞个事干比其起头更加坏了。现在个恶世代将来也是介个。」

⁴⁶ “YIÆ-SU teng cong-nying wa læ-tih kông-go z-‘eo, k’eo-k’eo Gyi-go ah-nyiang teng hyüong-di læ nga-deo lih-kæn, iao-siang teng Gyi kông. ⁴⁷ Yiu ih-go nying teng Gyi

wô, “Ts’ia-k’en, Ng-go ah-nyiang teng hyüong-di nga-deo lih-kæn, iao-siang teng Ng kông.” ⁴⁸ Yiæ-su we-teh t’ong-cü Gyi go cü-kwu, wô, “Ngô ah-nyiang z jü? Ngô hyüong-di z jü?” ⁴⁹ Ziu sing-c’ih siu tin-tin meng-du, wô, “Ts’ia-k’en Ngô ah-nyiang, teng Ngô hyüong-di! ⁵⁰ Ing-we væn-pah i Ngô t’in-zông Ah-tia ts-i tso-go cü-kwu, keh ziu-z Ngô hyüong-di, tsi-me, teng ah-nyiang.”

⁴⁶ 「耶穌等众人还来的讲个时候，扣扣其个阿娘等兄弟来外头立间，要想等其讲。⁴⁷ 有一个人等其话：「且看，尔个阿娘等兄弟外头立间，要想等尔讲。」⁴⁸ 耶穌回答通知其个主顾，话：「我阿娘是谁？我兄弟是谁？」⁴⁹ 就伸出手点点门徒，话：「且看我阿娘，等我兄弟！」⁵⁰ 因为凡百依我天上阿爹旨意做个主顾，箇就是我兄弟，姊妹，等阿娘。」

Mt. XIII.

Keh ih-nyih Yiæ-su dzong oh-lô tseo-c'ih, zo læ hæ pin-yin. ² Yiu ih-do-dziao nying tseo-long Gyi u-sen læ; s-teh Gyi *tsih hao* t'iao-lôh jün-li zo: 'o-dziao nying tu lih læ hæ-du-zông. ³ Yiæ-su ziu yüong pi-fông shih-wô kông hyü-to z-ken peh gyi-lah t'ing, z-ka wô:—

箇一日耶穌从屋落走出，坐来海边沿。² 有一大潮人走拢其乌碎来，使得其只好跳落船里坐。和潮人都立来海涂上。³ 耶穌就用比方说话讲许多事干拨其拉听，是介话：——

“TS'IA-T'ING, yiu ih-go tsah iang-ts cü-kwu tseo-c'ih tsah iang-ts ky'i. Gyi tsah-k'æ-ky'i, yiu-sing tih-lôh lu pin-yin; tiao ziu fi-læ ky'üoh-diao-de. ⁵ Yiu-sing tih-lôh yiu zah-deo u-dông, na-nyi feh to: we-leh na-nyi feh sing go yün-kwu, ze-siu ts'iu-c'ih-læ; ⁶ nyih-deo ih c'ih, ziu sapih, ing-we m-neh keng-deo, keh-lah kw'u-lôh-de. ⁷ Yiu-sing tih-lôh ts'-bang vong-li; ts' hying-ky'i-læ tsô-sah gyi. ⁸ Yiu-sing tih-lôh hao nyi-nyüoh-li; ziu kyih-jih, yiu-teh-go

kyih ih-pah be, yiu-teh-go loh-jih be, yiu-teh-go sæn-jih be.

⁹ *Yiu ng-to we t'ing go cü-kwu, kæ t'ing."*

「且听，有一个扎秧子主顾走出扎秧子去。其扎开去，有星跌落路边沿，鸟就飞来吃掉了。⁵ 有星跌落有石头鸟荡，淖泥弗多。为了淖泥弗深个缘故，随手抽出来；⁶ 日头一出，就晒瘪，因为旣得根头，箇勒枯落了。⁷ 有星跌落刺棚缝里，刺兴起来遮煞其。⁸ 有星跌落好泥浴里，就结实，有得个结一百倍，有得个六十倍，有得个三十倍。⁹ 有耳朵会听个主顾，该听。」

¹⁰ *Meng-du tseo-long-ky'i, teng Gyi wô, "Ng kông peh gyi-lah t'ing, dza-we yüong pi-fông shih-wô?"* ¹¹ *Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, "Ing-we t'in-koh-go ao-miao z-ken z peh ng-lah hyiao-teh, feh peh gyi-lah hyiao-teh-go.* ¹² *Væn-pah yiu-go cü-kwu, wa iao kô-ts'eo peh gyi, s-teh gyi yiu-yü; væn-pah m̃-teh-go cü-kwu, lin gyi sô yiu-go yia iao teng gyi deh-leh-ky'i.* ¹³ *Ngô sô-yi yüong pi-fông shih-wô kông peh gyi-lah t'ing; ing-we gyi-lah k'en-k'en k'en-feh-c'ih, t'ing-t'ing t'ing-feh-tsing, yia feh ming-bah.* ¹⁴ *Wa-*

yiú Yi-sæ-üô yü-sin kông-go shih-wô ing-djôh gyi-lah sing-zông, z-ka wô, 'Ng-lah t'ing z we t'ing-meng-gyi, tsih-z feh we hyiao-teh; k'en z we k'en-kyin-gyi, tsih-z feh we ming-bah. ¹⁵ Ing-we keh-go pah-sing, gyi sing ngang-de, gyi-lah ng-to læn-teh t'ing, gyi-lah ngæn-tsing pi-tih; k'ong-p'ô ngæn-tsing k'en-kyin, ng-to t'ing-meng, sing-li ming-bah, ziu we-sing-cün-i, peh Ngô i gyi-lah hao.' [Y. 6. 9, 10.] ¹⁶ Dæn-z ng-lah-go ngæn-tsing yiu foh-ky'i, ing-we z k'en-kyin-go: ng-lah-go ng-to *yiú foh-ky'i*, ing-we z t'ing-meng-go. ¹⁷ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Yiu hyü-to sin-cü-nying teng tsing-dzih nying iao-siang k'en ng-lah sô k'en-kyin-go, m-neh k'en-kyin-ko; *iao-siang* t'ing ng-lah sô t'ing-meng-go, m-neh t'ing-meng-ko.

¹⁰ 门徒走拢去，等其话：「尔讲拨其拉听，咋会用比方说话？」¹¹ 耶稣回答其拉话：「因为天国个奥妙事干是拨尔拉晓得，弗拨其拉晓得个。」¹² 凡百有个主顾，还要加凑拨其，使得其有余；凡百晓得个主顾，连其所有个也要等其夺勒去。¹³ 我所以用比方说话讲拨其拉听，因为其拉

看看看弗出，听听听弗进，也弗明白。¹⁴ 还有以赛亚预先讲个说话应着其拉身上，是介话：『尔拉听是会听闻其，只是弗会晓得；看是会看见其，只是弗会明白。¹⁵ 因为箇个百姓，其心硬了，其拉耳朵懒得听，其拉眼睛闭的，恐怕眼睛看见，耳朵听闻，心里明白，就回心转意，拨我医其拉好。』 [Y. 6. 9, 10.] ¹⁶ 但是尔拉个眼睛有福气，因为是看见个；尔拉个耳朵有福气，因为是听闻个。¹⁷ 我真话向尔拉道，有许多先知人等正直人要想看尔拉所看见个，旣得看见过；要想听尔拉所听闻个，旣得听闻过。

¹⁸ “Ka-ni, keh-go tsah iang-ts go pi-fông ng-lah hao t'ing: ¹⁹ væn-pah t'ing-meng t'in-koh-go” dao-li feh ming-bah-go nying, keh ôh-go cü-kwu ziu læ, bah-diao gyi sing-li tsah-tih-go iang-ts: keh ziu-z tsah læ lu pin-yin go. ²⁰ Tsah læ yiu zah-deo u-dông go, ziu-z t'ing-meng keh-go dao-li, lih-k'eh hwun-hwun-hyi-hyi tsih-ziu-go cü-kwu: ²¹ dæn-z sing-li m-neh keng-deo, peh-ko z dzæn-z-go; we-leh keh-go dao-li p'ong-djôh yiu ǃe-ky'üoh pih-næn-go z-ken, lih-k'eh ziu pæn-tih. ²² Tsah læ ts'-bang vong-li go, ziu-z

t'ing-meng keh-go dao-li cü-kwu; gyi kying-si-go zeo-meng, teng dzæ-veh-go hong-p'in, tsô-djü keh-go dao-li, ziu m-dao-dzing-de. ²³ Tsah læ hao nyi-nyüoh-li go, ziu-z t'ing-meng ming-bah keh-go dao-li cü-kwu; gyi tao kyih-jih, yiu-teh-go kyih ih-pah *be*, yiu-teh-go loh-jih *be*, yiu-teh-go sæn-jih *be*.”

¹⁸ 「介呢，箇个扎秧子个比方尔拉好听。¹⁹ 凡百听闻天国个道理弗明白个人，箇恶个主顾就来，拔掉其心里扎的个秧子。箇就是扎来路边沿个。²⁰ 扎来有石头乌荡个，就是听闻箇个道理，立刻欢欢喜喜接受个主顾。²¹ 但是心里旡得根头，不过是暂时个。为了箇个道理碰着有委曲逼难个事干，立刻就搥跌。²² 扎来刺棚缝里个，就是听闻箇个道理主顾。其今世个愁闷，等财物个哄骗，遮住箇个道理，就旡陶成了。²³ 扎来好泥浴里个，就是听闻明白箇个道理主顾。其倒结实，有得个结一百倍，有得个六十倍，有得个三十倍。」

²⁴ *YIÆ-SU* tsæ di-ky'i ih-go pi-fông peh gyi-lah t'ing, z-ka wô: “T'in-koh k'o-pi ih-go nying tsah hao-hao iang-ts

læ gyi-go din-li: ²⁵ nying-kô tu kw'eng-joh-go z-'eo, cü-nying-kô-go ün-kô læ tsah bô-ts'ao læ mah-go cong-nyiang, ziu ky'i-de. ²⁶ Teng-tao mah ts'iu-miao sang-be-go z-'eo, bô-ts'ao yia k'en-c'ih-de. ²⁷ Cü-nying-kô-go nu-boh ziu tseo-læ, wô, 'Cü! Ng soh feh-z hao iang-ts tsah læ ng-go din-li ma? ka-ni, 'ah-li-læ yiu keh-sing bô-ts'ao?' ²⁸ Cü-nying-kô teng gyi-lah wô, 'Keh z ün-kô tso-go.? Nu-boh. wô, "Ng iao ah-lah ky'i siu-jih gyi feh?' ²⁹ Gyi wô, 'Hao-vong; k'ong-p'ô ng-lah siu-jih bô-ts'ao, lin mah yia iao bah-diao. ³⁰ Ts'ia peh liang-nyang dô-kô do-ky'i-læ ih-dzih tao siu-keh. Siu-keh-go z-'eo ngô we teng siu-keh-go cü-kwu wô, Ng-lah sin siu-jih bô-ts'ao, pô-tang-pô bo-tæn-long hao siao ho: dæn-z mah hao siu-tsing ngô koh-ts'ông-li.'"

²⁴ 耶稣再提起一个比方拔其拉听，是介话：「天国可比一个人扎好好秧子来其个田里。²⁵ 人家都困熟个时候，主人家个冤家来扎稗草来麦个中央，就去了。²⁶ 等到麦抽苗生佩个时候，稗草也看出了。²⁷ 主人家个奴仆就走来，

话：『主！尔啥弗是好秧子扎来尔个田里吗？介呢，何里来有箇星稗草？』²⁸ 主人家等其拉话：『箇是冤家做个。』奴仆话：『尔要阿拉去收拾其弗？』²⁹ 其话：『好留。恐怕尔拉收拾稗草，连麦也要拔掉。³⁰ 且拔两样大家大起来一直到收割。收割个时候我会等收割个主顾话，尔拉先收拾稗草，把打把缚带拢好烧火。但是麦好收进我谷仓里。』」

³¹ Tsæ di-ky'i ih-go pi-fông peh gyi-lah t'ing, z-ka wô:
“T'in-koh k'o-pi-ziang ih-lih ka-ts'æ-ts, nying-kô do-leh 'ô
læ gyi din-li. ³² “Væn-pah iang-ts li-deo z ka-ts'æ-ts ting
siao; dziang-ky'i-læ, ts'æ-su cong-nyiang z gyi ting do,
dzing-leh ih-cü jü, s-teh t'in-li-go tiao læ deng-leh gyi ô-ts-
li.”

³¹ 再提起一个比方拨其拉听，是介话：「天国可比像一粒芥菜子，人家驮勒下来其田里。³² 凡百秧子里头是芥菜子顶小。长起来，菜蔬中央是其顶大，成勒一株树，使得天里个鸟来庵勒其桎枝里。」

³³ Yi kông ih-go pi-fông peh gyi-lah t'ing, z-ka wô:
“T'in-koh” k'o-pi-ziang kao-shü, nyü-nying do-læ k'ông-
leh sæn-teo min-feng cong-nyiang, teng-tao long-tsong
fah-kao.”

³³ 又讲一个比方拨其拉听，是介话：「天国可比像酵
水，女人驮来园勒三斗面粉中央，等到拢总发酵。」

³⁴ Yiæ-su kông keh-sing ih-ts'ih-go z-ken peh cong-
nying t'ing, tu z yüong pi-fông shih-wô; feh-z pi-fông, feh
teng gyi-lah kông: ³⁵ hao s-teh sin-cü-nying kông-ko-liao
shih-wô yiu yiao-nyiaen, z-ka wô, “Ngô we yüong pi-fông
shih-wô k'æ k'eo; z dzong k'æ-bih t'in-di yi-læ k'ông-tih-
go z-ken, Ngô we wô-c'ih-læ.” [S. 78. 2.]

³⁴ 耶稣讲箇星一切个事干拨众人听，都是用比方说
话。弗是比方，弗等其拉讲。³⁵ 好使得先知人讲过了说话
有效验，是介话：「我会用比方说话开口。是从开辟天地
以来园的个事干，我会话出来。」 [S. 78. 2.]

³⁶ KEH-TSAO Yiæ-su sæn-k'æ keh-do-dziao nying, tseo-tsing oh-lô: Gyi meng-du tseo-long-læ, wô, "Keh din-li bô-ts'ao-go pi-fông wô-wô hyiang ah-lah dao." ³⁷ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô: "Tsah hao iang-ts go, ziu-z Nying-go Ng-ts; ³⁸ din, ziu-z shü-ka; hao iang-ts, ziu-z t'in-koh-go ng-ts; bô-ts'ao, ziu-z keh ôh-go cü-kwu ng-ts; ³⁹ tsah bô-ts'ao go ün-kô, ziu-z mo-kwe; siu-keh, ziu-z z-shü mah-go z-'eo; siu-keh-go cü-kwu, ziu-z t'in-s. ⁴⁰ Ka-ni, tsing-ziang bô-ts'ao siu-jih-long ho-li siao-diao, tao keh z-shü mah-go z-'eo yia we z-ka-go: ⁴¹ Nying-go Ng-ts we ts'a Gyi-go t'in-s, dzong Gyi koh li-hyang ky'i siu-jih væn-pah ^[1]ta-li nying væn-ze go, teng tso fi-li z-ken cü-kwu; ⁴² pô gyi-lah tiu læ ho-lu-li: læ keh-deo yiu ngao-leh ngô-ts', di-k'oh-go sing-hyang. ⁴³ Keh-go z-'eo tsing-dzih nying læ gyi-lah Ah-tia koh li-hyang we ziang nyih-deo ka kwông-liang. Yiu ng-to we t'ing go cü-kwu, kæ t'ing.

³⁶ 箇遭耶穌散开箇大潮人，走进屋落。其门徒走拢来，话：「箇田里稗草个比方话话向阿拉道。」³⁷ 耶穌回

答其拉，话：「扎好秧子个，就是人个儿子。³⁸ 田，就是世界；好秧子，就是天国个儿子；稗草，就是箇恶个主顾儿子。³⁹ 扎稗草个冤家，就是魔鬼；收割，就是时世末个时候；收割个主顾，就是天使。⁴⁰ 介呢，正像稗草收拾拢火里烧掉，到箇时世末个时候也会是介个。⁴¹ 人个儿子会差其个天使，从其国里向去收拾凡百带累^[1]人犯罪个，等做非礼事干主顾。⁴² 把其拉丢来火炉里。来箇头有咬勒牙齿啼哭个声响。⁴³ 箇个时候正直人来其拉阿爹国里向会像日头介光亮。有耳朵会听个主顾，该听。

[1] 'Ôh-tsia wô, s-teh nying pæn-tih. 或者话，使得人捩跌。

⁴⁴ “T'in-koh yi k'o-pi-ziang din-li k'ông-tih-go wang-dzæ; ih-go nying zing-djôh ziu kæ-sah-ts, we-leh hwun-hyi ziu kyü-ky'i ma-diao gyi long-tsong kô-kyi, ky'i ma keh-go din læ.

⁴⁴ 「天国又可比像田里园的一个横财。一个人寻着就盖煞仔，为了欢喜就归去卖掉其拢总家计，去买箇个田来。

⁴⁵ “T’in-koh yi k’o-pi-ziang ih-go k’ah-shông, læ-tih zing hao-go cü-ts; ⁴⁶ zing-djôh ih-lih ting dzih-din-go, ziu kyü-ky’i ma-diao long-tsong kô-kyi, ky’i ma keh-lih cü-ts læ.

⁴⁵ 「天国又可比像一个客商，来的寻好个珠子。⁴⁶ 寻着一粒顶值钿个，就归去卖掉拢总家计，去买箇粒珠子来。

⁴⁷ “T’in-koh yi k’o-pi-ziang ih-ting mông, ‘ô læ hæ-li, teo-tsing pah-yiang ng: ⁴⁸ yi-kying mun-de, ziu t’o-zông ngen, zo-lôh, hao-go kæn-tsing shü-dong-li, ǃa-go tiu-diao. ¹⁹ Z-shü mah-go z-‘eo yia z-ka: keh-sing t’in-s we c’ih-læ, dzong tsing-dzih nying-go: cong-nyiang feng-c’ih ôh-nying, ⁵⁰ pô gyi-lah tiu-leh ho-lu-li: læ keh-deo; yiu ngao-leh-ngô-ts’ di-k’oh-go sing-hyang.”

⁴⁷ 「天国又可比像一顶网，下来海里，兜进百样鱼。

⁴⁸ 已经满了，就拖上岸，坐落，好个拣进水桶里，坏个丢掉。⁴⁹ 时世末个时候也是介。箇星天使会出来，从正直人

个中央分出恶人，⁵⁰ 把其拉丢勒火炉里。来箇头有咬勒牙齿啼哭个声响。」

⁵¹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keh-sing long-tsong *shih-wô* ng-lah ming-bah feh?” Gyi-lah wô, “Cü, ming-bah-go.”

⁵² Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Sô-yi væn-pah doh-shü-nying t’in-koh-go dao-li ‘ôh-we-de, k’o-pi-ziang ih-go kô-cü, dzong gyi ts’ông-kw’u li-hyang sing tong-si gyiu tong-si tu do-c’ih-læ.”

⁵¹ 耶稣等其拉话：「箇星拢总说话尔拉明白弗？」其拉话：「主，明白个。」⁵² 耶稣等其拉话：「所以凡百读书人天国个道理学会了，可比像一个家主，从其仓库里向新东西旧东西都驮出来。」

⁵³ YIÆ-SU kông-hao keh-sing pi-fông shih-wô, ziu li k’æ keh-deo; ⁵⁴ tseo tao Zi-go peng di-fông, læ gyi-lah jü-we-dông-li kông dao-li peh gyi-lah t’ing; s-teh gyi-lah ky’ih-hoh, z-ka wô, “Keh-go Nying dzong ‘ah-li ka teh-djôh keh-go ts’ong-ming, teng keh-sing jing-tsih? ⁵⁵ Gyi ky’i feh-z keh moh-ziang s-vu-go Ng-ts? Gyi ah-nyiang ky’i

feh-z kyiao-leh Mô-li-üô? Gyi hyüong-di ky'i feh-z kyiao-leh Yüô-kôh, Iah-si, Si-meng, Yiu-da? ⁵⁶ Gyi tsi-me ky'i feh-z long-tsong teng ah-lah tso di-fông djü-tong? Ka-ni, Gyi dzong 'ah-li teh-djôh keh-sing long-tsong z-ken?" ⁵⁷ Ziu in-tseng ky'i-diao Gyi. Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Sin-cü-nying, ziah feh-z læ gyi-zi-go di-fông zi-go oh-lô, tsæ-ve m-t'i-min-go." ⁵⁸ We-leh gyi-lah feh siang-sing go yün-kwu, Gyi læ keh-deo m̃-teh tso to-siao jing-tsih.

⁵³ 耶稣讲好箇星比方说话，就离开箇头。⁵⁴ 走到自个本地方，来其拉聚会堂里讲道理拨其拉听。使得其拉吃惟，是介话：「箇个人从何里介得着箇个聪明，等箇星神迹？」⁵⁵ 其岂弗是箇木匠师父个儿子？其阿娘岂弗是叫勒马利亚？其兄弟岂弗是叫勒雅各、约西、西门、犹大？⁵⁶ 其姊妹岂弗是拢总等阿拉做地方住东？介呢，其从何里得着箇星拢总事干？」⁵⁷ 就嫌憎弃掉其。耶稣等其拉话：「先知人，若弗是来其自个地方自个屋落，再𧸗体面个。」⁵⁸ 为了其拉弗相信个缘故，其来箇头𧸗得做多少神迹。

Mt. XIV.

KEH-GO z-‘eo ^[1]væn-wông Hyi-lih t’ing-meng Yiæ-su-go ming-sing, ² ziu teng dzing-ts wô, “Keh z ‘Ang-si-li-go Iah-‘en: gyi z dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ-go; keh-lah we hyin-c‘ih keh-sing jing-tsih læ.”

箇个时候藩王^[1]希律听闻耶稣个名声, ² 就等臣子话:
「箇是行洗礼个约翰。其是从死人中央活转来个, 箇勒会显出箇星神迹来。」

[1] Y. ‘E. 32. 耶（稣）后（头）32（年）。（原注）

(³ Keh-go Hyi-lih *zin-deo* ^[1]we-leh gyi hyüong-di Fih-lih-go lao-nyüing Hyi-lo-ti-go z-ken, k’ô Iah-‘en bo-ts, kwæn læ lao-kæn-li. ⁴ Ing-we Iah-‘en teng Hyi-lih wô, “Ng feh ing-kæ c’ü gyi.” ⁵ *Hyi-lih* tang-tsiang sah Iah-‘en, *tsih-z* p’ô pah-sing, ing-we gyi-lah sön gyi z sin-cü-nying. ⁶ Hyi-lih ^[2]tso-sang z-‘eo, Hyi-lo-ti-go nön læ ^[3]tông-min-zin t’iao-vu, peh Hyi-lih hwun-hyi. ⁷ Keh-lah vah-tsiu, ing-hyü peh nyiang-ts ze-bin iao soh-go tong-si. ⁸ Nyiang-ts be ah-

nyiang t'iao-so, ziu wô, “‘Ang-si-li lah-‘en-go deo, bun-li tsi-ts, dông-deo peh ngô.”⁹ Koh-wông ziu iu-meng: tsih-z we-leh vah-ko-tsiu, yi we-leh dong-zih-go nying-k’ah læ-tong, keh-lah feng-fu peh gyi.¹⁰ Ziu ts’a nying tao lao-kæn-li ky’i tsæn lah-‘en-go deo.¹¹ Gyi-go deo bun-li tsi-ts do-læ, ziu kao-fu nyiang-ts; *nyiang-ts* do-ky’i peh ah-nyiang. lah-‘en-go meng-du tseo-læ, tsiang gyi s-siu en-tsông-hao; ziu ky’i kao-su Yiæ-su.)

(³ 箇个希律前头为了^[1]其兄弟腓力个老娘希罗底个事干, 柯约翰缚仔, 关来牢监里。⁴ 因为约翰等希律话: 「尔弗应该娶其。」⁵ 希律打账杀约翰, 只是怕百姓, 因为其拉算其是先知人。⁶ 希律做生^[2]时候, 希罗底个因来当面前^[3]跳舞, 拨希律欢喜。⁷ 箇勒罚咒, 应许拨娘子随便要啥个东西。⁸ 娘子被阿娘挑唆, 就话: 「行洗礼约翰个头, 盘里𩺰仔, 荡头拨我。」⁹ 国王就忧闷。只是为了罚过咒, 又为了同席个人客来东, 箇勒吩咐拨其。¹⁰ 就差人到牢监里去斩约翰个头。¹¹ 其个头盘里𩺰仔驮来, 就交付娘子。娘子驮

去拔阿娘。约翰个门徒走来，将其尸首安葬好；就去告诉耶稣。）

[1] Y. 'E. 30. 耶（稣）后（头）30（年）。（原注）

[2] Y. 'E. 32. 耶（稣）后（头）32（年）。（原注）

[2] *Peng-veng, tông-cong-nyiang*. 本文，当中央。（原注）

¹³ Yiæ-su t'ing-meng ziu li-k'æ keh-deo, lôh jün, s-ô
tao ih-t'ah kw'ông-iæ di-fông ky'i. Yiu ih-do-dziao nying
teh-cü, ziu dzong kôh zing-li bu-'ang keng-leh Gyi ky'i. ¹⁴
Yiæ-su tseo-c'ih-læ, k'en-kyin yiu ih-do-dziao nying, ziu
æ-lin gyi-lah, i-hao gyi-lah cong-nyiang yiu-bing-go cü-
kwu.

¹³ 耶稣听闻就离开箇头，落船，私下到一埭旷野地方
去。有一大潮人得知，就从各城里步行跟勒其去。¹⁴ 耶稣
走出来，看见有一大潮人，就哀怜其拉，医好其拉中央有
病个主顾。

¹⁵ Tao yia-kw'a, meng-du tseo-long-læ, teng Gyi wô,
“Dông-deo z kw'ông-iæ di-fông, z-'eo yi-kying dzi-de; hao

sæn-k'æ keh-do-dziao nying, peh gyi-lah tao keh-sing hyiang-ts'eng zi ky'i ma ky'üoh-zih ky'i." ¹⁶ Yiæ-su teng meng-du wô, "Gyi-lah peh-pih ky'i; ng-lah hao peh gyi ky'üoh." ¹⁷ Meng-du teng Gyi wô, "Ah-lah dông-deo tsih yiu ng-go mun-deo liang-kwang ng læ-tong." ¹⁸ Gyi wô, "Do-læ peh Ngô." ¹⁹ Yiæ-su ziu feng-fu keh-do-dziao nying ts'ing-ts'ao di-zông zo-tæn-lôh; do-leh keh ng-go mun-deo liang-kwang ng, deo dæ-ky'i hyiang t'in ts'æn-nyiaen-kyi; ziu p'ah-k'æ mun-deo, kao-fu meng-du; meng-du *feng peh* keh-do-dziao nying. ²⁰ Long-tsong tu ky'üoh-ko, yi ky'üoh-pao-de: ky'üoh-dzing-go ling-se siu-jih-long, yiu mun-mun jih-nyi læn. ²¹ ky'üoh-go cü-kwu, nen iah-læ yiu ng-ts'in, nyü-nying siao-nying dzæ-nga.

¹⁵ 到夜快，门徒走拢来，等其话：「荡头是旷野地方，时候已经迟了，好散开箇大潮人，拨其拉到箇星乡村自去买吃食去。」 ¹⁶ 耶稣等门徒话：「其拉不必去，尔拉好拨其吃。」 ¹⁷ 门徒等其话：「阿拉荡头只有五个馒头两梗鱼来东。」 ¹⁸ 其话：「驮来拨我。」 ¹⁹ 耶稣就吩咐箇大

潮人青草地上坐带落。驮勒箇五个馒头两梗鱼，头抬起向天怀念记。就脰开馒头，交付门徒。门徒分拨箇大潮人。²⁰ 拢总都吃过，又吃饱了。吃剩个零碎收拾拢，有满满十二篮。²¹ 吃个主顾，男约来有五千，女人小人在外。

²² Yia-su ze-siu ts'e meng-du lôh jün, sin tao te-ngeŋ ky'i; Zi iao teng tao sæn-k'æ keh-do-dziao nying. ²³ Keh-do-dziao nying sæn-k'æ-ts, tseo-zông sæn-teng, s-ô ky'i tao-kao. Yi-kying yia-kw'a, Gyi doh-zi læ-kæn: ²⁴ dæn-z jün læ hæ cong-nyiang læ-kæn, be lông dông-læ-dông-ky'i; ing-we teo-fong yün-kwu.

²² 耶稣随手催门徒落船，先到对岸去。自要等到散开箇大潮人。²³ 箇大潮人散开仔，走上山顶，私下去祷告。已经夜快，其独自来间。²⁴ 但是船来海中央来间，被浪荡来荡去；因为斗风缘故。

²⁵ Tông-yia s-kang z-'eo, Yia-su tao meng-du u-dông læ; z hæ min-teng ka tseo-leh-læ. ²⁶ Meng-du k'en-kyin Gyi hæ min-teng læ-kæn tseo, ky'ih-hoh, wô, "Keh z ih-go hyin-ling:" we-leh p'ô, ziu wæ ih-sing eo-ky'i-læ. ²⁷ Yia-

su lih-k'eh teng gyi-lah kông ih-sing, z-ka wô, “Fông-sing; z Ngô; hao-vong p'ô.” ²⁸ Pe-teh we-teh Gyi, wô, “Cü, ziah z Ng, hao eo ngô shü min-teng tao Ng u-sen læ.” ²⁹ Gyi wô, “Hao læ.” Pe-teh ziu dzong jün-li t'iao-lôh, shü min-teng ka tseo, iao tao Yiæ-su u-sen ky'i. ³⁰ K'en-kyin fong mang, p'ô-ky'i-læ-de; iao dzing-lôh-ky'i, ziu wæ-sing eo-ky'i-læ, wô, “Cü, kyi ngô.” ³¹ Yiæ-su lih-k'eh sing-c'ih siu cô gyi, teng gyi wô, “Ng siao siang-sing go cü-kwu, dza-we nyi-sing?” ³² Gyi-lah tseo-tsing jün-li, fong ziu sih-de. ³³ Jün-li-go nying tu læ pa Gyi, z-ka wô, “Ng tsing-tsing z Jing-ming-go Ng-ts.”

²⁵ 当夜四更时候，耶稣到门徒乌荡来，是海面顶介走勒来。²⁶ 门徒看见其海面顶来间走，吃惟，话：「箇是一个显灵。」为了怕，就怀一声讴起来。²⁷ 耶稣立刻等其拉讲一声，是介话：「放心，是我，好畱怕。」²⁸ 彼得回答其，话：「主，若是尔，好讴我水面顶到尔乌碎来。」²⁹ 其话：「好来。」彼得就从船里跳落，水面顶介走，要到耶稣乌碎去。³⁰ 看见风猛，怕起来了，要沉落去，就怀声

讴起来，话：「主，救我。」³¹ 耶稣立刻伸出手揸其，等其话：「尔小相信个主顾，咋会疑心？」³² 其拉走进船里，风就息了。³³ 船里个人都来拜其，是介话：「尔真真是神明个儿子。」

³⁴ Gyi-lah du-ko tao Keh-nyi-sah-leh di-fông. ³⁵ Keh-t'ah di-fông-go nying nying-teh Gyi, ziu ts'a nying s-deh-lön-ky'ün ky'i t'ong-cü, long-tsong yiu-bing-go cü-kwu tu ta tao Gyi u-sen læ-de; ³⁶ gyiu-gyiu Gyi täen-tsih peh gyilah en-en Gyi i-zông ken-den: z en-go cü-kwu tu hao-de.

³⁴ 其拉渡过到革尼撒勒地方。³⁵ 箇埭地方个人认得其，就差人四凸乱圈去通知，拢总有病个主顾都带到其乌碎来了。³⁶ 求求其单只拨其拉按按其衣裳杆头，是按个主顾都好了。

Mt. XV.

KEH-GO z-‘eo Yiæ-lu-sah-leng-go doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying tseo tao Yiæ-su u-sen læ, wô, ² “Ng-go meng-du soh z-ken we-be tsu-tsong djün-lôh-læ-go kwu-tin, ky’üoh-væn z-‘eo feh tsôh gyiang siu?” ³ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ng-lah soh z-ken, we-leh ng-lah djün-lôh-læ-go kwu-tin, ky’i we-be Jing-ming-go lih-fah ni? ⁴ Jing-ming feng-fu, z-ka wô, ‘Yüong kying-djong ng-go vu-meo;’ [C. 2. 12.] yi wô, ‘Zôh-mô ah-tia ôh-tsia ah-nyiang cü-kwu, pih iao bæen gyi si-ze.’ [C. 21. 17.] ⁵ Dæn-z ng-lah wô, ‘Ziah yiu nying teng gyi ah-tia ôh-tsia ah-nyiang wô, Ngô ing-tông tao ng go hao-c’ü, tu tseng-ky’i *peh Jing-ming de*; ⁶ gyi ziu hao-vong kying-djong gyi ah-tia teng ah-nyiang.’ Z-ka, we-leh ng-lah djün-lôh-læ-go kwu-tin fi-diao Jing-ming-go lih-fah. ⁷ Kô-hao-nying! Yi-sæ-üô ts-tin ng-lah yü-sin kông-go shih-wô jih-dzæ z-go; gyi wô, ⁸ ‘Keh-go pah-sing k’eo-li ts’ing-gying Ngô, cü-pô kying-djong Ngô; tsih-z gyi-lah-go sing teng Ngô li-yün. ⁹ Gyi-lah yüong nying-go

feng-fu tông *Jing-ming-go* kao-hyüing, z bah-lih-lih voh-z
Ngô.' [Y. 29.13.]”

箇个时候耶路撒冷个读书人等法利赛人走到耶稣乌碎
来，话：²「尔个门徒啥事干违背祖宗传落来个古典，吃饭
时候弗作滂手？」³耶稣回答其拉，话：「尔拉啥事干，为
了尔拉传落来个古典，去违背神明个律法呢？」⁴神明吩咐，
是介话：『用敬重尔个父母；』[C. 2. 12.] 又话：『警骂阿
爹或者阿娘主顾，必要办其死罪。』[C. 21. 17.]⁵但是尔拉
话：『若有人等其阿爹或者阿娘话，我应当到尔个好处，
都尊起拨神明了。⁶其就好留敬重其阿爹等阿娘。』是介，
为了尔拉传落来个古典废掉神明个律法。⁷假好人！以赛亚
指点尔拉预先讲个说话实在是个，其话：⁸『箇个百姓口里
亲近我，嘴巴敬重我，只是其拉个心等我离远。⁹其拉用人
个吩咐当神明个教训，是白力力服侍我。』[Y. 29.13.]

¹⁰ *Yiæ-su* ziu eo-long keh-dziao nying, teng gyi-lah
wô, “Ng-lah kæ t’ing, yia yüong ming-bah: ¹¹ feh-z tseo-
tsing cü-pô-li go tong-si we long nying ao-tsao; tsih-yiu
dzong cü-pô-li c’ih-læ-go, keh z we long gyi ao-tsao.”

¹⁰ 耶稣就¹⁰ 讴¹⁰ 拢¹⁰ 箇¹⁰ 潮¹⁰ 人¹⁰，等¹⁰ 其¹⁰ 拉¹⁰ 话¹⁰：「尔¹⁰ 拉¹⁰ 该¹⁰ 听¹⁰，也用¹⁰ 明白¹⁰。」¹¹ 弗¹¹ 是¹¹ 走进¹¹ 嘴巴¹¹ 里¹¹ 个¹¹ 东西¹¹ 会¹¹ 弄¹¹ 人¹¹ 麇¹¹ 糟¹¹，只有¹¹ 从¹¹ 嘴巴¹¹ 里¹¹ 出来¹¹ 个¹¹，箇¹¹ 是¹¹ 会¹¹ 弄¹¹ 其¹¹ 麇¹¹ 糟¹¹。」

¹² Keh-tsao Gyi meng-du tseo-long-læ, teng Gyi wô, “Fah-li-sæ nying t’ing-meng keh-kyü shih-wô ông-de, Ng teh-cü feh?” ¹³ Yiæ-su we-teh wô, “Væn-pah feh-z Ngô t’in-zông Ah-tia cong-tih-go jü, tsong we lin keng bah-diao. ¹⁴ Ng-lah vong ky’i kwun gyi: gyi-lah z hah-ts læ-tih ling hah-ts-go lu. Ziah-z hah-ts ling hah-ts, liang-’ô tu we tih-lôh den-li.”

¹² 箇¹² 遭¹² 其¹² 门¹² 徒¹² 走¹² 拢¹² 来¹²，等¹² 其¹² 话¹²：「法利赛人 听¹² 闻¹² 箇¹² 句¹² 说话¹² 快¹² 了¹²，尔¹² 得¹² 知¹² 弗¹²？」¹³ 耶稣 回¹³ 答¹³ 话¹³：「凡¹³ 百¹³ 弗¹³ 是¹³ 我¹³ 天¹³ 上¹³ 阿¹³ 爹¹³ 种¹³ 的¹³ 个¹³ 树¹³，总¹³ 会¹³ 连¹³ 根¹³ 拔¹³ 掉¹³。」¹⁴ 尔¹⁴ 拉¹⁴ 留¹⁴ 去¹⁴ 管¹⁴ 其¹⁴。其¹⁴ 拉¹⁴ 是¹⁴ 瞎¹⁴ 子¹⁴ 来¹⁴ 的¹⁴ 领¹⁴ 瞎¹⁴ 子¹⁴ 个¹⁴ 路¹⁴。若¹⁴ 是¹⁴ 瞎¹⁴ 子¹⁴ 领¹⁴ 瞎¹⁴ 子¹⁴，两¹⁴ 下¹⁴ 都¹⁴ 会¹⁴ 跌¹⁴ 落¹⁴ 窰¹⁴ 里¹⁴。」

¹⁵ Pe-teh k’æ k’eo teng Gyi wô, “Keh-go pi-fông wô-wô hyiang ah-lah dao.” ¹⁶ Yiæ-su wô, “Lin ng-lah tao jü-kying wa we feh ming-bah! ¹⁷ Soh wa feh hyiao-teh, væn-

pah tseo-tsing cü-pô-li go tong-si z 'ang-lôh du-bi, ziu ka-c'ih k'ang-ts-li de? ¹⁸ dæn-z cü-pô-li tseo-c'ih-læ-go, z dzong sing-li ka fah-c'ih-læ; keh z we long gyi ao-tsao go. ¹⁹ Ing-we ôh-go ts'eng-deo, tso hyüong-siu, t'eo lao-nyüing, biao piao-ts, tso dao-zeh, tso kô te-tsing, teng pông-hwe shih-wô, tu z dzong sing-li ka fah-c'ih-læ: ²⁰ keh-sing z we long nying ao-tsao go: dæn-z feh gyiang siu ky'üoh-væn feh we long nying ao-tsao."

¹⁵ 彼得开口等其话：「箇个比方话话向阿拉道。」¹⁶ 耶稣话：「连尔拉到如今还会弗明白！¹⁷ 啥还弗晓得，凡百走进嘴巴里个东西是行落肚皮，就介出坑子里了？¹⁸ 但是嘴巴里走出来个，是从心里介发出来，箇是会弄其麤糟个。¹⁹ 因为恶个忖头，做凶手，偷老娘，嫖婊子，做盗贼，做假对证，等谤毁说话，都是从心里介发出来。²⁰ 箇星是会弄人麤糟个。但是弗澆手吃饭弗会弄人麤糟。」

²¹ YIÆ-SU li-k'æ keh-deo, tsæn tao T'e-lo Si-teng siang-gying-go di-fông. ²² K'eo-k'eo yiu ih-go Kyüô-nen-go nyü-nying dzong keh-go di-ka tseo-c'ih-læ, hyiang-

hyiang eo Gyi, z-ka wô, “Cü, Da-bih-go ‘Eo-dæ, æ-lin ngô: ngô-go nön zia-bing sang-leh li-‘æ-go.” ²³ Yiæ-su ih-kyü tu feh we-teh gyi. Meng-du ziu tseo-long-læ, ts’ing-meng Gyi, wô, “Hao peh gyi ky’i; ing-we ah-lah ‘eo-pe gyi wæ-wæ læ-tih hyiang.” ²⁴ Yiæ-su we-teh, z-ka wô, “Ngô z tæntsih vong-ts’a tao Yi-seh-lih keh-dzoh shih-diao-kæn-go yang u-dông læ-go.” ²⁵ Keh-go nyü-nying tseo-long, pa-pa Gyi, wô, “Cü, pông-dzu ngô.” Yiæ-su we-teh gyi, wô, “M-neh hao do ng-nô-go ky’üoh-zih tiu peh wun-kyi.” Gyi wô, “Cü, z-go: ing-we wun-kyi yia ky’üoh cü-nying-kô coh-teng-‘ô tih-lôh-go ling-se.” ²⁸ Keh-tsao Yiæ-su we-teh gyi, wô, “Nyü-nying, ng siang-sing-go sing do-go: hao i ng-go sing-nyün ka tso.” Gyi-go nön tông-z ziu hao-de.

²¹ 耶稣离开箇头，趲到推罗、西顿相近个地方。²² 扣有一个迦南个女人从箇个地界走出来，响响讴其，是介话：「主，大辟个后代，哀怜我。我个因邪病生勒厉害个。」²³ 耶稣一句都弗回答其。门徒就走拢来，请问其，话：「好拨其去，因为阿拉后背其怀怀来的响。」²⁴ 耶稣

回答，是介话：「我是单只奉差到以色列箇族失掉间个羊乌荡来个。」²⁵ 箇个女人走拢，拜拜其，话：「主，帮助我。」耶稣回答其，话：「旣得好驮儿囡个吃食丢拨黄狗。」其话：「主，是个。因为黄狗也吃主人家桌凳下跌落个零碎。」²⁸ 箇遭耶稣回答其，话：「女人，尔相信个心大个。好依尔个心愿介做。」其个囡当时就好了。

²⁹ YIÆ-SU li-k'æ keh-deo, tang Kyüô-li-li hæ pin-yin ka ky'i; tseo-zông ih-zo sæn-teng, zo-kæn. ³⁰ Yiu ih-dodziao nying ta-ling kwa-kyiah, hah-ngæn, ô-ts, dzæn-ky'üih-peh-djün-go, teng hyü-to bih-go *bing-nying*, tseo-long Yiæ-su u-sen læ, fông læ Gyi-go kyiah-ô; Gyi ziu teng gyi-lah i-hao-de: ³¹ s-teh keh-do-dziao nying k'en-kyin ô-ts læ-tih kông, dzæn-ky'üih-go wun-djün, kwa-kyiah-go læ-tih tseo, hah-ngæn læ-tih k'en, tu hyi-gyi; ziu tsæn-me keh-we Yi-seh-lih-go Jing-ming.

²⁹ 耶稣离开箇头，打加利利海边沿介去。走上一座山顶，坐间。³⁰ 有一大潮人带领拐脚，瞎眼，哑子，残缺不全个，等许多别个病人，走拢耶稣乌碎来，放来其个脚

下。其就等其拉医好了。³¹ 使得箇大潮人看见哑子来的讲，残缺个完全，拐脚个来的走，瞎眼来的看，都稀奇。就赞美箇位以色列个神明。

³² Yiæ-su eo-long Gyi meng-du, wô, “Ngô æ-lin keh-dziao nying, ing-we teng Ngô dô-kô læ-tong yi-kying sæn nyih de, *næn-kæn* m-kao hao ky’üoh: Ngô yia feh iao peh gyi-lah ngo-leh ky’i, k’ong-p’ô lu-li iao t’eh-lih.” ³³ Meng-du teng Gyi wô, “Ah-lah læ kw’ông-iæ di-fông ‘ah-li-læ yiu keh-tang ky’üoh-zih, hao peh ka ih-do-dziao nying ky’üoh-pao ni?” ³⁴ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah yiu kyi-go mun-deo læ-tong?” Gyi-lah wô, “Ts’ih-go; wa-yiu kyi-kwang siao-siao ng.” ³⁵ Yiæ-su ziu feng-fu keh-dziao nying di-yiang-li zo-tæn-lôh: ³⁶ do-leh keh ts’ih-go mun-deo teng keh-sing ng, zia-hao-ts, p’ah-k’æ, kao-fu meng-du; meng-du *feng peh* keh-dziao nying. ³⁷ Long-tsong tu ky’üoh-ko, yi ky’üoh-pao-de: siu-jih ky’üoh-dzing-go ling-se, yiu mun-mun ts’ih læn. ³⁸ Ky’üoh-go cü-kwu, nen yiu s-ts’in, nyü-nying siao-nying dzæ-nga.

³² 耶稣 诶拢其门徒，话：「我哀怜箇潮人，因为等我大家来东已经三日了，难间旤告好吃。我也弗要拨其拉饿勒去，恐怕路里要脱力。」³³ 门徒等其话：「阿拉来旷野地方何里来有箇打吃食，好拨介一大潮人吃饱呢？」³⁴ 耶稣 等其拉话：「尔拉有几个馒头来东？」其拉话：「七个，还有几梗小小鱼。」³⁵ 耶稣 就吩咐箇潮人地垵里坐带落。³⁶ 驮勒箇七个馒头等箇星鱼，谢好仔，脰开，交付门徒。门徒分拨箇潮人。³⁷ 拢总都吃过，又吃饱了。收拾吃剩个零碎，有满满七篮。³⁸ 吃个主顾，男有四千，女人小人在外。

³⁹ *Yiæ-su sæn-k'æ keh-do-dziao nying, ziu lôh jün, tao Meh-da-lah-go di-ka læ.*

³⁹ 耶稣 散开箇大潮人，就落船，到抹大拉个地界来。

Mt. XVI.

Keh-tsao Fah-li-sæ nying teng Sah-t'u-kæ nying tseo-long-læ s-s Yiæ-su, ts'ing Gyi hyin-c'ih ih-go t'in-li-go ziao-deo peh gyi-lah k'en. ² Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Yia-kw'a z-'eo ng-lah wô, 'Yiu hao t'in-kô; ing-we t'in yiu 'ong-ngô:' ³ tsao t'in-nyiang yi wô, 'Kyih-mih yiu fong-yü; ing-we t'in yiu 'ong-ngô teng heh-ky'i.' Kô-hao-nying! ky'i bin-pih t'in-li-go siang-mao, ng-lah tao hyiao-teh-go; yin-dzæ z-shü-go ziao-deo, dza-we bin-feh-c'ih ni? ⁴ Keh-go hyüong-ôh kæn-ying-go shü-dæ iao-siang gyiu ziao-deo: djü-leh sin-cü lah-nô-go ziao-deo ts-nga, tsong feh peh gyi k'en soh-go ziao-deo." Ziu li-k'æ gyi-lah ky'i-de.

箇遭法利赛人等撒土该人走拢来试试耶稣，请其显出一个天里个兆头拨其拉看。² 耶稣回答其拉，话：「夜快时候尔拉话：『有好天家，因为天有红牙。』」³ 早天亮又话：

『今末有风雨，因为天有红牙等黑气。』假好人！去辨别天里个相貌，尔拉倒晓得个，现在时世个兆头，咋会辨弗出呢？⁴ 箇个凶恶奸淫个世代要想求兆头。除了先知约拿个兆头之外，总弗拨其看啥个兆头。」就离开其拉去了。

⁵ Meng-du du-ko keh-ngen, mông-kyi ta ky'üoh-zih. ⁶ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Yüong siao-sing kwu-djôh Fah-li-sæ nying teng Sah-t'u-kæ nying-go kao-shü." ⁷ Meng-du ziu dô-kô nyi-leng, z-ka wô, "*Keh z we-leh ah-lah feh ta mun-deo go yün-kwu.*" ⁸ Yiæ-su hyiao-teh, ziu teng gyi-lah wô, "Siao siang-sing go cü-kwu, ng-lah dza-we-we-leh feh ta mun-deo læ-tih nyi-leng?" ⁹ Soh wa feh ming-bah, soh feh kyi-teh keh ng-ts'in nying ng-go mun-deo *z-ken*, ng-lah siu-jih *ling-se* yiu kyi læn? ¹⁰ Wa-yiu keh s-ts'in nying ts'ih-go mun-deo *z-ken*, siu-jih *ling-se* yiu kyi læn? ¹¹ Ng-lah dza-we feh ming-bah, Ngô eo ng-lah kwu-djôh Fah-li-sæ nying teng Sah-t'u-kæ nying-go kao-shü, bing feh-z ts-tin mun-deo?" ¹² Keh-tsao gyi-lah hyiao-teh Yiæ-su feh-z eo kwu-djôh mun-deo-go kao-shü; z *iao gyi kwu-djôh* Fah-li-sæ teng Sah-t'u-kæ nying-go dao-li.

⁵ 门徒渡过箇岸，忘记带吃食。⁶ 耶稣等其拉话：「用小心顾着法利赛人等撒土该人个酵水。」⁷ 门徒就大家议论，是介话：「箇是为了阿拉弗带馒头个缘故。」⁸ 耶稣晓

得，就等其拉话：「小相信个主顾，尔拉咋会为了弗带馒头来的议论？」⁹ 啥还弗明白，啥弗记得箇五千人五个馒头事干，尔拉收拾零碎有几篮？¹⁰ 还有箇四千人七个馒头事干，收拾零碎有几篮？¹¹ 尔拉咋会弗明白，我讴尔拉顾着法利赛人等撒土该人个酵水，并弗是指点馒头？」¹² 箇遭其拉晓得耶稣弗是讴顾着馒头个酵水，是要其顾着法利赛人等撒土该人个道理。

¹³ YIÆ-SU tseo tao Fi-lih-go Kæ-sah-li-üô di-fông, ziu meng Gyi meng-du, z-ka wô, “Ngô, Nying-go Ng-ts, nying-kô wô Ngô z jü?” ¹⁴ Gyi-lah wô, “Yiu-teh wô z ‘Ang-si-li-go lah-‘en; yiu-teh wô z Yi-li-üô; wa-yiu wô z Yiæ-li-mi, ‘ôh-tsia sin-cü-nying nen-cong ih-go.” ¹⁵ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah wô Ngô z jü?” ¹⁶ Si-meng Pe-teh we-teh, z-ka wô, “Ng z keh-we Kyi-toh, keh weh-go Jing-ming-go Ng-ts.”

¹³ 耶稣走到腓力个该撒利亚地方，就问其门徒，是介话：「我，人个儿子，人家话我是谁？」¹⁴ 其拉话：「有得话是行洗礼个约翰；有得话是以利亚；还有话是耶利米，或者先知人内中一个。」¹⁵ 耶稣等其拉话：「尔拉话

我是谁？」¹⁶ 西门彼得回答，是介话：「尔是箇位基督，
箇活个神明个儿子。」

¹⁷ Yia-su we-teh gyi, wô, “Si-meng Pô-lah-nô, ng yiu
foh-ky‘i: ing-we *keh-go z-ken* feh-z nyüoh-sing teng hyüih-
ky‘i hyin-c‘ih-læ peh ng hyiao-teh, z Ngô t‘in-zông-go Ah-
tia *hyin-c‘ih-læ-go*. ¹⁸ Wa-yiu Ngô wô hyiang ng dao, Ng z
[¹]Pe-teh; læ *keh-kw‘e zah-deo-zông* Ngô iao ky‘i-zao Ngô-
go kong-we; ing-s-go shü-dao yia long gyi feh-ko. ¹⁹ T‘in-
koh-go yiah-z Ngô we kao-dæ ng: væn-pah læ di-‘ô ng sô
bo-djü-go, læ t‘in-zông yia we bo-djü gyi; læ di-‘ô ng sô
sih-fông-go, læ t‘in-zông yia we sih-fông gyi.”

¹⁷ 耶稣回答其，话：「西门巴约拿，尔有福气。因为
箇个事干弗是肉身等血气显出来拨尔晓得，是我天上个阿
爹显出来个。¹⁸ 还有我话向尔道，尔是彼得^[1]，来箇块石
头上我要去造我个公会，阴司个势道也弄其弗过。¹⁹ 天国
个钥匙我会交代尔。凡百来地下尔所缚住个，来天上也会
缚住其；来地下尔所释放个，来天上也会释放其。」

[1] Pe-teh go *ka-shih ziu-z*, zah-deo. 彼得个解说就是石头。（原注）

²⁰ Keh-tsao ting-côh Gyi meng-du, m-nao teng nying-kô wô Gyi z Yiæ-su keh-we Kyi-toh.

²⁰ 箇遭叮嘱其门徒，旣得好等人家话其是耶稣箇位基督。

³¹ DZONG-TS'-YI-'EO Yiæ-su t'ong-cü meng-du, Gyi-zi pih iao tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i, læ tsiang-lao tsi-s-deo doh-shü-nying siu-li ziu hyü-to kw'u-næn, peh gyi-lah long-sah, tao di-sæn nyih yi weh-cün-læ. ²² Pe-teh te-te Gyi, læn-tsu Gyi, z-ka wô, "Cü! hao-sing shih-wô! Ng tsong feh we p'ong-djôh keh-go *kw'u-næn*." ²³ Yiæ-su nyin-cün, teng Pe-teh wô, "Sah-dæn, tseo-ko; ng z Ngô-go tsu-kah-sing: ing-we ng feh liu-sing Jing-ming-go z-ken, tæen *liu-sing* nying-go z-ken."

²¹ 从此以后耶稣通知门徒，其自必要到耶路撒冷去，来长老祭司头读书人手里受许多苦难，拨其拉弄煞，到第

三日又活转来。²² 彼得勛勛其，拦阻其，是介话：「主！好心说话！尔总弗会碰着箇个苦难。」²³ 耶稣扭转，等彼得话：「撒但，走过。尔是我个阻隔心。因为尔弗留心神明个事干，单留心人个事干。」

²⁴ Keh-tsao Yiæ-su teng meng-du wô, “Ziah yiu nying iao keng-djôh Ngô, pih iao p’ih-diao zi-go sing-siang, pe-leh zi jih-z-kô ka læ keng Ngô. ²⁵ Væn-pah iao pao-djün zi ^[1]sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we sông-diao gyi; we-leh Ngô *k’eng* sông-diao sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we zing-djôh gyi. ²⁶ Ziah yiu nying teh-djôh pin-t’in-‘ô-go *dzæ-veh*, shih-diao zi-go ^[2]weh-ling, ka yiu soh-go ih-c’ü ni? ‘Ôh-tsia ih-go nying hao pô soh-go tong-si ky’i c’ü-joh gyi weh-ling ma? ²⁷ Ing-we Nying-go Ng-ts ziu-leh Gyi Ah-tia-go yüong-wô, we teng Gyi t’in-s dô-kô læ-gyi: keh-go z-‘eo pih-ding tsiao kôh-nying-go ‘ang-we pao-ing gyi-lah. ²⁸ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Đông-deo lih-tong-go yiu nying, feh-zing si-go zin-deo, we k’en-kyin Nying-go Ng-ts tsih-công Gyi koh-kô-go gyün-ping ka læ.”

²⁴ 箇遭耶穌等门徒话：「若有人要跟着我，必要撇掉自个心想，背勒自十字架介来跟我。²⁵ 凡百要保全自性命主顾，反转会丧掉其。为了我肯丧掉性命主顾，反转会寻着其。²⁶ 若有人得着遍天下个财物，失掉自个活灵，介有啥个益处呢？或者一个人好把啥个东西去取赎其活灵吗？²⁷ 因为人个儿子受勒其阿爹个荣华，会等其天使大家来其。箇个时候必定照各人个行为报应其拉。²⁸ 我真话向尔拉道，荡头立东个有人，弗曾死个前头，会看见人个儿子执掌其国家个权柄介来。」

Mt. XVII.

KO-LEH loh nyih, Yiæ-su ta-leh Pe-teh, Yüô-kôh, teng Yüô-kôh-go hyüong-di Iah-‘en, ling gyi-lah tseo-zông ih-zo kao-kao sæn-li, tao s-‘ô u-dông. ² Læ gyi-lah min-zin pin-c‘ih kôh-jiang siang-mao: Gyi-go min-k‘ong ziang nyih-deo ka t‘eo-kwông-go; Gyi-go i-zông ziang liang-kwông ka bah-go. ³ Gyi-lah k‘en-kyin Mo-si teng Yi-li-üô yin-c‘ih-

tong, teng Yiæ-su læ-tih kông. ⁴ Pe-teh ziu k'æ k'eo teng Yiæ-su wô, "Cü, ah-lah đông-deo læ-tong tao hao-go: Ng ziah k'eng shih-wô, ah-lah đông-deo hao tah sæn-ting tsiang-bong; ih-ting peh ng, ih-ting peh Mo-si, ih-ting peh Yi-li-üô." ⁵ Gyi tsing-hao læ-tong kông-go z-'eo, yiu ih-tô shih-kwah-liang-go yüing kæ-djü gyi-lah: yüing li-hyang yiu sing-ing c'ih-læ, z-ka wô, "Keh z Ngô ts'ing-æ-go Ng-ts, Ngô ting teh-i-go: ng-lah yüong t'ing Gyi." ⁶ Meng-du ih t'ing-meng ziu p'oh-tao *di-ying*, do-nyiang p'ô-ky'i-læ-de. ⁷ Yiæ-su tseo-læ, en gyi-lah ih-en, z-ka wô, "Bô-ky'i-læ, hao-vong p'ô." ⁸ Gyi-lah ngæn-tsing dæ-ky'i, m-neh k'en-kyin bih-nying, tsih-yiu Yiæ-su Zi læ-tong.

过了六日，耶稣带勒彼得、雅各、等雅各个兄弟约翰，领其拉走上一座高高山里，到私下乌荡。² 来其拉面前变出各样相貌。其个面孔像日头介透光个，其个衣裳像亮光介白个。³ 其拉看见摩西等以利亚现出东，等耶稣来的讲。⁴ 彼得就开口等耶稣话：「主，阿拉荡头来东倒好个。尔若肯说话，阿拉荡头好搭三顶帐篷。一顶拨尔，一顶拨

摩西，一顶拨以利亚。」⁵ 其正好来东讲个时候，有一朵雪刮亮个云盖住其拉。云里向有声音出来，是介话：「箇是我亲爱个儿子，我顶得意个。尔拉用听其。」⁶ 门徒一听闻就扑倒地埕，大样怕起来了。⁷ 耶稣走来，按其拉一按，是介话：「爬起来，好留怕。」⁸ 其拉眼睛抬起，旣得看见别人，只有耶稣自来东。

⁹ Tseo-lôh sæn z-‘eo, Yiæ-su feng-fu gyi-lah, wô, “Keh k’en-kyin-go z-ken m-nao wô hyiang nying-kô dao, dzih-teng-tao Nying-go Ng-ts dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ.” ¹⁰ Meng-du ziu ts’ing-meng Gyi, z-ka wô, “Ka-ni, doh-shü-nying dza-we wô Yi-li-üô pih iao sin læ?” ¹¹ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Yi-li-üô z-jün sin læ, yia iao wæn-we væn-pah z-ken. ¹² Dæn-z Ngô wô hyiang ng-lah dao, Yi-li-üô z yi-kying læ-ko-de, nying-kô yia feh nying-teh gyi, ‘eo zi-go sing-siang ka dæ gyi. Nying-go Ng-ts læ gyi-lah siu-li yia we z-ka ziu kw‘u-næn.” ¹³ Keh-tsao meng-du ming-bah, Yiæ-su teng gyi-lah kông-go z ts-tin ‘Ang-si-li-go lah-‘en.

⁹ 走落山时候，耶稣吩咐其拉，话：「箇看见个事干，
得好话向人家道，直等到人个儿子从死人中央活转来。」¹⁰
门徒就请问其，是介话：「介呢，读书人咋会话以利亚必
要先来？」¹¹ 耶稣回答其拉，话：「以利亚自然先来，也
要挽回凡百事干。¹² 但是我话向尔拉道，以利亚是已经来
过了，人家也弗认得其，候自个心想介待其。人个儿子来
其拉手里也会是介受苦难。」¹³ 箇遭门徒明白，耶稣等其
拉讲个是指点行洗礼个约翰。

¹⁴ Gyi-lah tseo tao cong-nying *jü-long-kæn* u-sen, yiu
ih-go nying tseo-long Yiæ-su-go sing-pin, gyü-lôh Gyi
min-zin, z-ka wô, ¹⁵ “Cü, æ-lin ngô ng-ts; ing-we gyi yiu
tin-bing, do-nyiang ky'üoh-kw'u; gyi peh-djông tih-lôh
ho-li, yia peh-djông *ti-h-lôh* shü-li. ¹⁶ Ngô yi-kying ta gyi
tao Ng-go meng-du u-sen, gyi-lah feh neng-keo i gyi hao.”
¹⁷ Yiæ-su we-teh wô, “E! feh siang-sing wǎng-pang-
hyüing-liu-go shü-dæ! Ngô wa iao teng ng-lah dô-kô læ-
tong tao kyi-z? wa iao jing-næ ng-lah tao kyi-z? Hao ta gyi

tao Ngô đông-deo læ.”¹⁸ Yiæ-su heng keh-go kyü; kyü ziu tseo-c’ih, siao-nying tông-z hao-de.

¹⁴ 其拉走到众人聚拢间乌碎，有一个人走拢耶稣个身边，跪落其面前，是介话：¹⁵ 「主，哀怜我儿子。因为其有癲病，大样吃苦。其不常跌落火里，也不常跌落水里。¹⁶ 我已经带其到尔个门徒乌碎，其拉弗能够医其好。」¹⁷ 耶稣回答话：「哎！弗相信横绷勋流个世代！我还要等尔拉大家来东到几时？还要忍耐尔拉到几时？好带其到我荡头来。」¹⁸ 耶稣狠箇个鬼，鬼就走出，小人当时好了。

¹⁹ Keh-tsao meng-du s-’ô tseo tao Yiæ-su u-sen, wô, “Ah-lah dza-we feh neng-keo ken gyi c’ih ni?”²⁰ Yia-su teng gyi-lah wô, “We-leh ng-lah feh siang-sing-go sing. Ngô tsing wô hyiang ng dao, Ng-lah ziah yiu siang-sing-go sing ziang ih-lih ka-ts’æ-ts, ziu hao eo keh-zo sæn dzong đông-deo tsæn tao keh-deo, gyi ziu we tsæn-ko-ky’i: ping-ts’ia m-neh ih-yiang z ng-lah tso-feh-tao-go.”²¹ Dæn-z keh-cong-ka kyü, ziah feh yüong tao-kao teng kying-zih, tsong feh we tseo-c’ih-læ.”

¹⁹ 箇遭门徒私下走到耶稣乌碎，话：「阿拉咋会弗能够赶其出呢？」²⁰ 耶稣等其拉话：「为了尔拉弗相信个心。我真话向尔道，尔拉若有相信个心像一粒芥菜子，就好讴箇座山从荡头趲到箇头，其就会趲过去。并且旣得一样是尔拉做弗到个。²¹ 但是箇种介鬼，若弗用祷告等禁食，总弗会走出来。」

²² GYI-LAH læ Kyüô-li-li tseo-læ-tseo-ky'i z-'eo, Yiæ-su teng-meng-du wô, "Nying-go Ng-ts we song peh nying-go siu-li, ²³ peh gyi-lah long-sah, tao di-sæn nyih yi we weh-cün-læ." Gyi-lah ziu long-do iu-meng-de.

²² 其拉来加利利走来走去时候，耶稣等门徒话：「人个儿子会送拨人个手里，²³ 拨其拉弄煞，到第三日又会活转来。」其拉就弄大忧闷了。

²⁴ Gyi-lah tseo tao Kyüô-pah-nong, ziu yiu siu ^[1]di-ting nying-ts go cü-kwu tao Pe-teh u-sen læ, wô, "Ng-lah-go Sin-sang di-ting nying-ts do-c'ih feh do-c'ih?" ²⁵ Gyi wô, "Do-c'ih-go." Ih tseo-tsing oh-lô, Yiæ-su sin k'æ k'eo teng gyi wô, "Si-meng, ng-go i-s dza-go? Shü-kæn-zông-go

cong koh-wông hyiang jü-lah siu zin-liang teng se-din?
wa-z hyiang zi-go ng-nô ni, wa-z hyiang bih-nying ni?”²⁶
Pe-teh teng Gyi wô, “Z hyiang bih-nying.” Yiæ-su wô, “Ka-
ni, feh-z ng-nô-go meng-veng.”²⁷ Dæn-z sæn-leh ah-lah s-
teh gyi-lah pæn-tih, ng hao tao hæ-li ky‘i, ‘ô-lôh ih-me
tiao-ng-keo; tiao-zông-læ-go deo-ih-kwang ng hao do-læ,
cü-pô ǃeh-k‘æ-ts, ziu we teh-djôh^[2]ih-kw‘e nying-ts: keh
hao do-ky‘i peh gyi-lah, sön Ngô teng ng-go *di-ting nying-
ts.*”

²⁴ 其拉走到迦百农，就有收地丁银子^[1]个主顾到彼得
乌碎来，话：「尔拉个先生地丁银子驮出弗驮出？」²⁵ 其
话：「驮出个。」一走进屋落，耶稣先开口等其话：「西
门，尔个意思咋个？世间上个众国王向谁拉收钱粮等税
钿？还是向自个儿囡呢，还是向别人呢？」²⁶ 彼得等其
话：「是向别人。」耶稣话：「介呢，弗是儿囡个门份。²⁷
但是省勒阿拉使得其拉捩跌，尔好到海里去，下落一枚钓
鱼钩。钓上来个头一梗尔好驮来，嘴巴挖开仔，就会得着
一块银子^[2]。箇好驮去拨其拉，算我等尔个地丁银子。」

[1] *Di-ting nying-ts, kôh-nying do-c'ih liang-din nying-ts.* 地丁银子，各人驮出两铤银子。（原注）

[2] *Keh-kw'e nying-ts, yiu s-din djong.* 该块银子有四铤重。（原注）

Mt. XVIII.

KEH-GO z-'eo meng-du tseo-long Yiæ-su-go sing-pin, z-ka wô, “Læ t'in-koh-li z jü do?” ² Yiæ-su ziu eo ih-go siao-nying læ, peh gyi lih læ tông-cong-nyiang, z-ka wô, ³ “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah ziah feh ling-sing-coh-cün tso ziang siao-nying ka, tön feh neng-keo tseo-tsing t'in-koh-li ky'i. ⁴ Keh-lah keng ti-sing-siao-i ziang keh-go siao-nying ka, læ t'in-koh-li z gyi ting do. ⁵ Ziah yiu nying we-leh Ngô-go ming-deo tsih-ziu keh-cü-ka ih-go siao-nying, ziu-z tsih-ziu Ngô. ⁶ Ziah yiu nying ta-li ih-go siang-sing Ngô go siao meng-du ky'i væn-ze, wa-z

yüong mo-zông-zeng kwô læ gyi deo-kying, dzing-lôh
sing-sing hæ-li, ka-go ying-vah ky'ing-k'o.

箇个时候门徒走拢耶稣个身边，是介话：「来天国里
是谁大？」² 耶稣就讴一个小人来，拨其立来当中央，是介
话：³ 「我真话向尔拉道，尔拉若弗灵性折转做像小人介，
断弗能够走进天国里去。⁴ 箇勒跟低心小意像箇个小人介，
来天国里是其顶大。⁵ 若有人为了我个名头接受箇株介一个
小人，就是接受我。⁶ 若有人带累一个相信我个小门徒去犯
罪，还是用磨上层挂来其头颈，沉落深深海里，介个刑罚
轻可。

⁷ “We-leh ta-li nying væn-ze go z-ken, shü-kæn-zông
yiu 'o-se! Keh-sing ta-li væn-ze go z-ken. pih iao læ-go;
tsih-z long gyi c'ih-læ keh-go nying yiu 'o-se! ⁸ Ziah-z ng
ih-tsah siu, ôh-tsia ih-tsah kyiah, ta-li ng væn-ze, hao
tsæn-lôh tiu-diao-ts: ng neng-s kwa-kyiah teng dzæn-dzih
tseo-tsing weh-ming ky'i, feh iao liang-tsah siu liang-tsah
kyiah tiu-lôh üong-yün ho-li ky'i. ⁹ Ziah-z ng ih-tsah
ngæn-tsing ta-li ng væn-ze, hao leo-c'ih tiu-diao-ts: ng

neng-s doh-ngæn tseo-tsing weh-ming, feh iao shông-ngæn tiu-lôh di-nyüoh-go ho-li.

⁷ 「为了带累人犯罪个事干，世间上有祸祟！箇星带累犯罪个事干，必要来个。只是弄其出来箇个人有祸祟！」⁸ 若是尔一只手，或者一只脚，带累尔犯罪，好斩落丢掉仔。尔能使拐脚等残疾走进活命去，弗要两只手两只脚丢落永远火里去。⁹ 若是尔一只眼睛带累尔犯罪，好剜出丢掉仔。尔能使独眼走进活命，弗要双眼丢落地狱个火里。

¹⁰ “Ng-lah yüong kwu-djôh, keh-sing siao *meng-du* ih-go m-nao k'en gyi feh-ky'i: Ngô wô hyiang ng-lah dao, gyi-lah-go t'in-s læ tin-zông dziang-t'ong k'en-kyin Ngô t'in-zông Ah-tia-go min-k'ong. ¹¹ Ing-we Nying-go Ng-ts z deh-we læ kyiuh keh-sing shih-diao-kæn-go. ¹² Ng-lah-go i-s dza-go? ih-go nying yiu ih-pah-tsah yang, nen-cong ziah yiu ih-tsah mi-lu, gyi næn-dao feh tiu-ky'i keh kyiuh-jih kyiuh tsah, tao sæn-li ky'i zing keh-tsah mi-lu-go ma? ¹³ Ziah-z zing-djôh-de, Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, gyi ziu we-leh keh ih-tsah, pi kyiuh-jih kyiuh tsah m-neh mi-lu-

go yü-kô hwun-hyi. ¹⁴ Ng-lah T'in-Vu-go ts-i yia z-ka; keh-sing siao *meng-du* ih-go tu feh iao peh gyi shih-diao.

¹⁰ 「尔拉用顾着，箇星小门徒一个旣得好看其弗起。我话向尔拉道，其拉个天使来殿上长通看见我天上阿爹个面孔。¹¹ 因为人个儿子是特为来救箇星失掉间个。¹² 尔拉个意思咋个？一个人有一百只羊，内中若有一只迷路，其难道弗丢弃箇九十九只，到山里去寻箇只迷路个吗？¹³ 若是寻着了，我真话向尔拉道，其就为了箇一只，比九十九只旣得迷路个愈加欢喜。¹⁴ 尔拉天父个旨意也是介。箇星小门徒一个都弗要拨其失掉。

¹⁵ “Ng-go hyüong-di ziah yiu teh-ze ng, hao ky'i, tæntsih ng-zi teng gyi dô-kô læ-tong z-'eo p'i-bing gyi: ziah-z t'ing ng, keh z ng-go hyüong-di peh ng teh-djôh-de. ¹⁶ Ziah-z feh t'ing, lin zi tsæ kô ih-liang-go nying; s-teh yiu liang-sæn-go nying tso te-tsing, kyü-tang-kyü shih-wô hao k'ao-jih-de. ¹⁷ Ziah-z feh t'ing gyi-lah, hao kao-su kong-we: ziah-z feh t'ing kong-we, ng hao tông gyi ziang bih-koh-nying teng siu-zin-liang nying ka k'en-dæ. ¹⁸ Ngô

tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah læ di-‘ô z ng-lah sô
bo-djü-go, læ t‘in-zông yia we bo-djü gyi; væn-pah læ di-‘ô
z ng-lah sô sih-fông-go, læ t‘in-zông yia we sih-fông gyi. ¹⁹
Ngô tsæ wô hyiang ng dao, Ng-lah cong-nyiang ziah yiu
liang-go nying læ di-‘ô ‘eh-k‘eo-zi-dong iao gyiu ze-bin
soh-go z-ken, Ngô t‘in-zông-go Ah-tia pih-ding teng gyi-
lah tso-dzing. ²⁰ Ing-we feh-leng soh-go u-sen, ziah yiu
liang-sæn-go nying we-leh Ngô-go ming-deo jü-long-kæn,
Ngô læ keh-deo dô-kô læ-kæn.”

¹⁵ 「尔个兄弟若有得罪尔，好去，单只尔自等其大家
来东时候批评其。若是听尔，箇是尔个兄弟拨尔得着了。¹⁶
若是弗听，连自再加一两个人，使得有两三个人做对证，
句打句说话好靠实了。¹⁷ 若是弗听其拉，好告诉公会。若
是弗听公会，尔好当其像别国人等收钱粮人介看待。¹⁸ 我
真话向尔拉道，凡百来地下是尔拉所缚住个，来天上也会
缚住其；凡百来地下是尔拉所释放个，来天上也会释放
其。¹⁹ 我再话向尔道，尔拉中央若有两个人来地下合口齐
动要求随便啥个事干，我天上个阿爹必定等其拉做成。²⁰

因为弗论啥个乌碎，若有两三个人为了我个名头聚拢间，
我来箇头大家来间。」

²¹ Keh-tsao Pe-teh tseo-long Yiæ-su sing-pin, wô, “Cü, hyüong-di teh-ze ngô, yiu to-siao we-su hao nyün-liang gyi? tao ts’ih-tsao feh?” ²² Yiæ-su teng gyi wô, “Ngô feh teng ng wô, Ts’ih-tsao; z wô, Ts’ih-jih-go ts’ih-tsao. ²³ Sô-yi t’in-koh k’o-pi ih-go wông-ti, iao teng gyi nu-boh sôn tsiang. ²⁴ Gyi kông-kông sôn ky’i-deo, yiu ih-go nying ta-læ, z ky’in wông-ti ts’in-væn-liang nying-ts go. ²⁵ Gyi m-kao hao wæn; cü ziu feng-fu tsiang gyi nying, lin lao-bo ng-nô teng væn-pah sô yiu-go, tu hao ma-diao, wæn tsa. ²⁶ Keh-go nu-boh ziu p’oh-tao pa gyi, wô, ‘Cü, kw’un-’æn ngô, ngô we long-tsong wæn ng gyi.’ ²⁷ Keh nu-boh-go cü fah dz-pe-sing fông gyi c’ih, wa-yiu sô-diao gyi tsa. ²⁸ Keh-go nu-boh ih tseo-c’ih, p’ong-djôh ih-go dong-de nu-boh, z ky’in gyi jih-liang nying-ts go; ziu cô gyi, k’ah gyi wu-long, z-ka wô, ‘Ng ky’in ngô go, hao wæn ngô.’ ²⁹ Gyi-go dong-de nu-boh ziu p’oh-tao gyi kyiah-’ô, gyiu gyi, z-ka

wô, 'Kw'un-'æn ngô, ngô we long-tsong wæn ng gyi.' ³⁰
 Gyi feh k'eng; ziu ky'i ky'ih gyi lôh lao-kæn, teng-tao tsa
 wæn-wun. ³¹ *Yü-to* dong-de nu-boh k'en-kyin keh-ky'i z-
 ken long-do iu-meng; ziu pô keh-go en-gyin long-tsong læ
 kao-su gyi-lah-go cü. ³² Keh-tsao keh nu-boh-go cü eo gyi
 læ, teng gyi wô, 'Ôh nu-boh! Ng keh-go tsa, kyi-jün gyiu
 ngô, ngô long-tsong sô-diao ng de: ³³ ng soh feh ing-kæ æ-
 lin ng-go dong-de nu-boh, ziang ngô æ-lin ng ka-go?' ³⁴
 Gyi-go cü ziu fah-gyih, pô gyi nying kao-dæ zao-li *ky'i bæ*
gyi, teng-tao ky'in gyi go tsa long-tsong wæn-wun. ³⁵ Ziah-
 z ng-lah kôh-nying feh dzing-nyün sô-diao hyüong-di-go
 ko-tön, Ngô t'in-zông-go Ah-tia yia we z-ka dæ ng-lah."

²¹ 箇遭彼得走拢耶稣身边，话：「主，兄弟得罪我，
 有多少回数好原谅其？到七遭弗？」²² 耶稣等其话：「我
 弗等尔话，七遭。是话，七十个七遭。」²³ 所以天国可比一
 个皇帝，要等其奴仆算账。²⁴ 其刚刚算起头，有一个人带
 来，是欠皇帝千万两银子个。²⁵ 其旤告好还，主就吩咐将
 其人，连老婆儿囡等凡百所有个，都好卖掉，还债。²⁶ 箇

个奴仆就扑倒拜其，话：『主，宽限我，我会拢总还尔其。』²⁷ 箇奴仆个主发慈悲心放其出，还有赦掉其债。²⁸ 箇个奴仆一走出，碰着一个同队奴仆，是欠其十两银子个。就揸其，掐其胡咙，是介话：『尔欠我个，好还我。』²⁹ 其个同队奴仆就扑倒其脚下，求其，是介话：『宽限我，我会拢总还尔其。』³⁰ 其弗肯，就去挈其落牢监，等到债还完。³¹ 余多同队奴仆看见箇起事干弄大忧闷，就把箇个案件拢总来告诉其拉个主。³² 箇遭箇奴仆个主诬其来，等其话：『恶奴仆！尔箇个债，既然求我，我拢总赦掉尔了。』³³ 尔啥弗应该哀怜尔个同队奴仆，像我哀怜尔介个？』³⁴ 其个主就发极，把其人交代皂吏去办其，等到欠其个债拢总还完。³⁵ 若是尔拉各人弗情愿赦掉兄弟个果断，我天上个阿爹也会是介待尔拉。」

Mt. XIX.

[1]YIÆ-SU kông-hao keh-sing shih-wô, ziu li-k'æ
Kyüô-li-li, tang lah-dæn 'o-nga ka tseo tao Yiu-t'a-go di-ka

læ. ² Yiu ih-do-dziao nying keng-djôh Gyi; Gyi ziu læ keh-deo i gyi-lah bing.

耶稣讲好箇星说话^[1]，就离开加利利，打约但河外介走到犹太个地界来。² 有一大潮人跟着其，其就来箇头医其拉病。

[1] Y 'E. 33. 耶（稣）后（头）33（年）。（原注）

³ Yiu Fah-li-sæ nying tseo-long Gyi sing-pin, s-s Gyi, z-ka wô, "Ih-go nying we-leh ze-bin soh-go yün-kwu li-diao lao-nyüing, tsôh-hying feh tsôh-hying?" ⁴ Gyi we-teh gyi-lah, wô, "Ky'i-ts'u zao *nying* go Cü-kwu z 'zao gyi-lah ih-nen ih-nyü;' [Ts. 1. 27.] yi wô, ⁵ 'Sô-yi ih-go nying hao li-k'æ gyi tia-nyiang, ts'ing-gying gyi lao-nyüing; keh liang-go dzing we ih-t'i:' [Ts. 2. 24.] *keh-go shih-wô* ng-lah soh m-neh doh-ko ma? ⁶ Z-ka-go, gyi-lah feh tsæ sön liang-go, tsih sön ih-t'i. Keh-lah Jing-ming sô p'e-long-go, nying m-neh hao feng gyi k'æ." ⁷ Gyi-lah teng Gyi wô, "Ka-ni, Mo-si dza-we feng-fu sia li-shü hao li-diao lao-nyüing?" ⁸ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, "Mo-si ing-hyü ng-lah li-diao lao-nyüing,

z we-leh ng-lah sing-dziang ngang go yün-kwu: dæn-z
ky'i-ts'u feh-z ka-go. ⁹ Ngô yia wô hyiang ng-lah dao, Ziah
yiu nying, feh-z we-leh tso ǝa-nying go yün-kwu li-diao
lao-nyüing, ky'i c'ü bih-go lao-nyüing, keh z tso kæn-ying
z-ken: c'ü li-diao-go lao-nyüing cü-kwu yia z tso kæn-
ying.”

³ 有法利赛人走拢其身边，试试其，是介话：「一个人
为了随便啥个缘故离掉老娘，作兴弗作兴？」⁴ 其回答其
拉，话：「起初造人个主顾是『造其拉一男一女。』[Ts. 1.
27.] 又话：⁵ 『所以一个人好离开其爹娘，亲近其老娘；箇
两个成为一体。』[Ts. 2. 24.] 箇个说话尔拉啥旣得读过吗？
⁶ 是介个，其拉弗再算两个，只算一体。箇勒神明所配拢
个，人旣得好分其开。」⁷ 其拉等其话：「介呢，摩西咋会
吩咐写离书好离掉老娘？」⁸ 耶稣等其拉话：「摩西应许尔
拉离掉老娘，是为了尔拉心肠硬个缘故。但是起初弗是介
个。⁹ 我也话向尔拉道，若有人，弗是为了做坏人个缘故离
掉老娘，去娶别个老娘，箇是做奸淫事干。娶离掉个老娘
主顾也是做奸淫。」

¹⁰ Meng-du teng Gyi wô, “Nen-nyüing teng lao-nyüing z-ken ziah-z ka-go, wa-z feh c’ü hao.” ¹¹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keh-go z-ken feh-z long-tsong nying neng-keo tso; z tæen-tsih *Jing-ming* peh gyi tso go cü-kwu hao tso. ¹² Ing-we yiu-sing dzong c’ih nyiang-t’æ ziu tso t’a-kæn go: yiu-sing z nying-kô peh gyi tso t’a-kæn go: yiu-sing z we-leh t’in-koh zi tso t’a-kæn go. Neng-keo tso go cü-kwu hao tso.”

¹⁰ 门徒等其话：「男娘等老娘事干若是介个，还是弗娶好。」 ¹¹ 耶稣等其拉话：「箇个事干弗是拢总人能够做，是单只神明拨其做个主顾好做。 ¹² 因为有星从出娘胎就做太监个，有星是人家拨其做太监个，有星是为了天国自做太监个。能够做个主顾好做。」

¹³ KEH-GO z-‘eo yiu siao-nying ling tao Yiæ-su u-sen læ, iao Gyi siu en-en gyi-lah, tao-kao-kyi: meng-du heng gyi-lah. ¹⁴ Yiæ-su wô, “Hao peh keh-sing siao-nying tao Ngô u-sen læ, m-nao tsu-djü gyi-lah; ing-we keh-cong-ka

nying, t'in-koh z gyi-lah-go.”¹⁵ Gyi ziu siu en-en gyi-lah, li-k'æ keh-deo ky'i-de.

¹³ 箇个时候有小人领到耶稣乌碎来，要其手按按其拉，祷告记。门徒狠其拉。¹⁴ 耶稣话：「好拨箇星小人到我乌碎来，旣得好阻住其拉，因为箇种介人，天国是其拉个。」¹⁵ 其就手按按其拉，离开箇头去了。

¹⁶ YIU ih-go nying tseo-long-læ, teng Gyi wô, “Hao Sin-sang, ngô kæ tso soh-go hao z-ken, hao teh-djôh üong-yün weh-ming?”¹⁷ Yiæ-su teng gyi wô, “Dza-we ts'ing-hwu Ngô z hao ni? hao-go cü-kwu z m-neh-go; tsih-yiu Ih-we, ziu-z Jing-ming. Ng ziah iao tseo-tsing weh-ming ky'i, yüong pao-siu keh-sing lih-fah.”¹⁸ Gyi wô, “‘Ah-li kyi-diao?’ Yiæ-su wô, “Ziu-z, ‘Ng feh-k'ô sah nying,’ ‘Feh-k'ô kæn-ying,’ ‘Feh-k'ô t'eo-dao,’ ‘Feh-k'ô hwông-kao *nying-kô*,’¹⁹ ‘Yüong kying-djong ng-go vu-meo;’ [C. 2. 12—16.] wa-yiu, ‘Æ-sih-ng-go ling-sô-kô ziang zi ih-yiang-go.’ [Lv. 19. 18.]”²⁰ Keh 'eo-sang teng Gyi wô, “Keh-sing ngô long-tsong dzong siao kwu-djôh-go: wa-yiu soh-go feh tao-kô?”

²¹ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng ziah iao djün-be, hao ky‘i ma-diao ng-go kô-kyi, feng peh gyüong-nying; ka-ni, ng yiu dzæ-veh læ t‘in-zông: ping-ts‘ia hao læ keng Ngô.” ²² Keh ‘eo-sang ih t‘ing-meng keh-go shih-wô, ziu iu-meng-siang ky‘i-de: ing-we yiu do-do kô-kyi.

¹⁶ 有一个人走拢来，等其话：「好先生，我该做啥个好事干，好得着永远活命？」¹⁷ 耶稣等其话：「咋会称呼我是好呢？好个主顾是旡得个。只有一位，就是神明。尔若要走进活命去，用保守箇星律法。」¹⁸ 其话：「何里几条？」耶稣话：「就是，『尔弗可杀人』，『弗可奸淫』，『弗可偷盗』，『弗可谎告人家』，¹⁹ 『用敬重尔个父母』 [C. 2. 12—16.]；还有，『爱惜尔个邻舍家像自一样个。』 [Lv. 19. 18.]」²⁰ 箇后生等其话：「箇星我拢总从小顾着个，还有啥个弗到家？」²¹ 耶稣等其话：「尔若要全备，好去卖掉尔个家计，分拨穷人。介呢，尔有财物来天上，并且好来跟我。」²² 箇后生一听闻箇个说话，就忧闷相去了，因为有大大家计。

²³ Yiæ-su teng meng-du wô, “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Yiu-lao tseo-tsing t’in-koh-li, næn-leh-kying! ²⁴ Ngô tsæ wô hyiang ng-lah dao, Loh-do c’ün-ko tsing-ngæn, pi yiu-lao tseo-tsing Jing-ming-go koh, wa-z gyi yüong-yi.” ²⁵ Meng-du t’ing-meng, ziu long-do ky’ih-hoh, wô, “Ka-ni, jü neng-keo teh-djôh kyi?” ²⁶ Yiæ-su k’en-k’en gyi-lah, z-ka wô, “Ziah-z nying, z feh neng-keo-go: ziah-z Jing-ming, yiang-yiang tu neng-keo-go.”

²³ 耶稣等门徒话：「我真话向尔拉道，有佬走进天国里，难勒紧！²⁴ 我再话向尔拉道，骆驼穿过针眼，比有佬走进神明个国，还是其容易。」²⁵ 门徒听闻，就弄大吃惶，话：「介呢，谁能够得着救？」²⁶ 耶稣看看其拉，是介话：「若是人，是弗能够个；若是神明，样样都能够个。」

²⁷ Keh-tsao Pe-teh k’æ k’eo teng Gyi wô, “Ah-lah z yiang-yiang ky’i-diao-ts keng-leh Ng: ka-ni, ah-lah hao teh-djôh soh-si?” ²⁸ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Tao-leh keh djong-sin hying-ky’i-læ z-

‘eo, Nying-go Ng-ts zo-leh Gyi yüong-wô-go zo-we, ng-lah keng-djôh Ngô cü-kwu yia we zo jih-nyi-go zo-we, p’un-tön Yi-seh-lih jih-nyi-go ts-p’a. ²⁹ Wa-yiu væn-pah we-leh Ngô-go ming-deo ky‘i-diao oh-yü, hyüong-di, tsi-me, tia-nyiang, lao-bo, ng-nô, din-di *keh-sing*, tsiang-læ hao teh-djôh ih-pah be, wa-yiu üong-yün weh-ming peh gyi tso ts’æn-nyih. ³⁰ Dæn-z hyü-to dzæ-zin-go we lôh-‘eo; hyü-to dzæ-‘eo-go we zông-zin.”

²⁷ 箇遭彼得开口等其话：「阿拉是样样弃掉仔跟勒尔。介呢，阿拉好得着啥西？」²⁸ 耶稣等其拉话：「我真话向尔拉道，到了箇重先兴起来时候，人个儿子坐勒其荣华个座位，尔拉跟着我主顾也会坐十二个座位，判断以色列十二个支派。²⁹ 还有凡百为了我个名头弃掉屋宇，兄弟，姊妹，爹娘，老婆，儿因，田地箇星，将来好得着一百倍，还有永远活命拨其做产业。³⁰ 但是许多在前个会落后，许多在后个会上前。」

Mt. XX.

“Ing-we t'in-koh k'o-pi-ziang ih-go kô-cü, tsao t'in-nyiang tseo-c'ih-ky'i kwu kong-nying tao gyi bu-dao-yün-li ky'i. ² Teng kong-nying kông-k'æ ih-din nying-ts ih-nyih, ziu eo gyi-lah tao gyi bu-dao-yün-li ky'i. ³ Mao kyiut tin-cong tseo-c'ih-ky'i, k'en-kyin bih-nying læ z-min-zông k'ong-deo lih-kæn, ziu teng gyi-lah wô, ⁴ ‘Ng-lah yia hao tao bu-dao-yün-li ky'i; ngô we peh ng-lah bing-dzih-go *kong-din*.’ Gyi-lah ziu ky'i-de. ⁵ Mao jih-nyi tin-cong teng ‘ô-pun-nyih sæn tin-cong yi tseo-c'ih-ky'i; yia z-ka tso-fah. Mao ng tin-cong tseo-c'ih-ky'i, yi k'en-kyin yiu nying k'ong-deo lih-kæn, ziu teng gyi-lah wô, ‘Ng-lah dza-we zing-nyih k'ong-deo lih-tong ni?’ ⁷ Gyi-lah wô, ‘Ing-we m-nying kwu ah-lah.’ Gyi wô, ‘Ng-lah yia hao tao bu-dao-yün-li ky'i; z bing-dzih-go *kong-din*, hao do-go.’ ⁸ Tao yia-kw'a, yün-cü teng pô-tsiang sin-sang wô, ‘Eo keh-sing kong-nying læ; dzong kyih-sah-go ky'i-deo, ih-dzih tao deo-ih-

vah *zông-kong-go* we-ts, fah kong-din peh gyi-lah.' ⁹ Mao
 ng tin-cong *zông-kong-go* cü-kwu tseo-læ, kôh-nying tu do
 ih-din nying-ts. ¹⁰ Deo-ih-vah *zông-kong-go* cü-kwu læ,
 dao-z *gyi-zi* hao do-leh to: gyi-lah kôh-nying yia do-leh ih-
 din nying-ts. ¹¹ Gyi-lah do-ts ziu mao-ün kô-cü, z-ka wô, ¹²
 'Keh-sing kyih-sah *zông-kong-go tsih* tso ih tin-cong kong-
 fu, ah-lah *zing-nyih* ho-nyih-t'ih-t'ah lao-loh; ng tao we
 dæ gyi-lah teng ah-lah ih-ying ma!' ¹³ Kô-cü we-teh gyi-
 lah ih-go nying, wô, 'Beng-yiu, ngô m-kao ǃe-ky'üoh ng:
 ng teng ngô kông-k'æ soh feh-z ih-din nying-ts ma? ¹⁴ Ng-
 zi-go *kong-din* do-leh tseo: ngô cü-sing iao peh keh kyih-
 sah-go teng ng ih-ying-go. ¹⁵ Ngô yüong zi-go tong-si,
 næn-dao feh hao zi tso cü-i ma? We-leh ngô hao, ng sang
 tu-gyi-sing ma? ¹⁶ Z-ka ni, dzæ-'eo-go we zông-zin; dzæ-
 zin-go we lôh-'eo: ing-we dziao-læ-go to, t'iao-shün-go
 ky'üih."

「因为天国可比像一个家主，早天亮走出去雇工人到
 其葡萄园里去。² 等工人讲开一铢银子一日，就诬其拉到其

葡萄园里去。³ 毛九点钟走出去，看见别人来市面上空头立间，就等其拉话：⁴ 『尔拉也好到葡萄园里去，我会拨尔拉平直个工钿。』其拉就去了。⁵ 毛十二点钟等下半日三点钟又走出去，也是介做法。毛五点钟走出去，又看见有人空头立间，就等其拉话：『尔拉咋会净日空头立东呢？』⁷ 其拉话：『因为哋人雇阿拉。』其话：『尔拉也好到葡萄园里去，是平直个工钿，好驮个。』⁸ 到夜快，园主等把账先生话：『讴箇星工人来，从结煞个起头，一直到头一伐上工个为止，发工钿拨其拉。』⁹ 毛五点钟上工个主顾走来，各人都驮一钿银子。¹⁰ 头一伐上工个主顾来，道是其自好驮勒多。其拉各人也驮勒一钿银子。¹¹ 其拉驮仔就媚怨家主，是介话：¹² 『箇星结煞上工个只做一点钟工夫，阿拉净日火热铁塌劳碌，尔倒会待其拉等阿拉一样吗！』¹³ 家主回答其拉一个人，话：『朋友，我哋告委曲尔。尔等我讲开啥弗是一钿银子吗？¹⁴ 尔自个工钿驮勒走，我注心要拨箇结煞个等尔一样个。¹⁵ 我用自个东西，难道弗好自做主意吗？为了我好，尔生妒忌心吗？¹⁶ 是介呢，在后个会上前，在前个会落后。因为召来个多，挑选个缺。』

¹⁷ YIÆ-SU zông Yiæ-lu-sah-leng z-‘eo, lu-zông ta-leh jih-nyi-go meng-du, s-‘ô teng gyi-lah wô, ¹⁸ “Ah-lah keh-tsao zông Yiæ-lu-sah-leng ky’i; Nying-go Ng-ts iao song peh keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying; gyi-lah we ding Gyi si-ze, ¹⁹ yi ka-ky’i peh bih-koh-nying ky’i tsao-t’ah Gyi, pin-ts tang Gyi, jih-z-kô-zông ting-sah Gyi; tao di-sæn nyih yi we weh-cün-læ.”

¹⁷ 耶稣上耶路撒冷时候，路上带勒十二个门徒，私下等其拉话：¹⁸ 「阿拉箇遭上耶路撒冷去，人个儿子要送拔箇星祭司头等读书人，其拉会定其死罪，¹⁹ 又解去拨别国人去遭踢其，鞭子打其，十字架上钉煞其。到第三日又会活转来。」

²⁰ Keh-go z-‘eo Si-pi-t’a ng-ts-go ah-nyiang ta-ling gyi liang-go ng-ts, tseo tao Yiæ-su sing-pin pa Gyi, gyiu Gyi ih-nyiang z-ken. ²¹ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng iao soh-si?” Gyi wô, “Iao Ng feng-fu peh ngô keh liang ng-ts zo læ Ng-go koh li-hyang, ih-go læ Ng jing-siu-pin, ih-go læ Ng tsia-siu-pin.” ²² Yiæ-su we-teh wô, “Ng-lah sô gyiu-go z ng-lah

feh hyiao-teh-go. Ngô tsiang-læ ky'üoh-go? pe-ts, ng-lah neng-keo ky'üoh feh? Ngô sô ziu-go si-li, ng-lah neng-keo ziu feh?" Gyi-lah wô, "Neng-keo-go." ²³ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, "Ngô keh-go pe-ts z ng-lah pih-ding ky'üoh-go; Ngô sô ziu-go si-li z ng-lah pih-ding ziu-go: dæn-z zo læ Ngô jing-siu-pin tsia-siu-pin, z tæen-tsih Ngô Ah-tia we-leh gyi-lah yü-be-hao-kæn-go keh-sing nying, Ngô hao peh gyi-lah go."

²⁰ 箇个时候西庇太儿子个阿娘带领其两个儿子，走到耶稣身边拜其，求其一样事干。²¹ 耶稣等其话：「尔要啥西？」其话：「要尔吩咐拨我箇两儿子坐来尔个国里向，一个来尔顺手边，一个来尔借手边。」²² 耶稣回答话：「尔拉所求个是尔拉弗晓得个。我将来吃个杯子，尔拉能够吃弗？我所受个洗礼，尔拉能够受弗？」其拉话：「能够个。」²³ 耶稣等其拉话：「我箇个杯子是尔拉必定吃个，我所受个洗礼是尔拉必定受个。但是坐来我顺手边借手边，是单只我阿爹为了其拉预备好间个箇星人，我好拨其拉个。」

²⁴ Keh jih-go meng-du ih t'ing-meng, we-leh keh liang hyüong-di ziu ông-de. ²⁵ Yiæ-su eo gyi-lah læ, wô, “Keh-sing bih-koh-nying-go wông-ti ah-jih pah-sing, gyi-lah do-go cü-kwu tsih-công gyün-ping kwun-djü gyi-lah; keh z ng-lah hyiao-teh-go. ²⁶ Dæn-z ng-lah m-nao z-ka-go: ziah yiu nying siang tso ng-lah do-go, gyi kæ tso ng-lah yüong-nying; ²⁷ ziah yiu nying siang tso ng-lah deo-go, gyi kæ tso ng-lah nu-boh: ²⁸ tsing-ziang Nying-go Ng-ts læ, feh-z iao nying-kô voh-z Gyi, z læ voh-z nying-kô, wa-yiu sô-c'ih Zi-go sing-ming tso hyü-to nying-go t'i-dæ.”

²⁴ 箇十个门徒一听闻，为了箇两兄弟就快了。²⁵ 耶稣 讴其拉来，话：「箇星别国人个皇帝压实百姓，其拉大个主顾执掌权柄管住其拉，箇是尔拉晓得个。²⁶ 但是尔拉晓得好是介个。若有人想做尔拉大个，其该做尔拉佣人；²⁷ 若有人想做尔拉头个，其该做尔拉奴仆。²⁸ 正像人个儿子来，弗是要人家服侍其，是来服侍人家，还有舍出自个性命做许多人个替代。」

²⁹ GYI-LAH tseo-c'ih Yiæ-li-ko z-'eo, yiu ih-do-dziao nying keng-djôh Gyi. K'eo-k'eo yiu liang-go hah-ts lu pin-yin zo-kæn, t'ing-meng z Yiæ-su tseo-ko, ziu hyiang-hyiang eo-ky'i-læ, wô, "Cü, Da-bih-go 'Eo-dæ, k'o-lin ah-lah." ³¹ Keh-dziao nying heng gyi-lah, eo gyi m-nao hyiang: gyi-lah fæn-cün yü-kô eo-leh hyiang, wô, "Cü, Da-bih-go 'Eo-dæ, k'o-lin ah-lah." ³² Yiæ-su lih-lôh, eo gyi-lah læ, z-ka wô, "Iao Ngô teng ng-lah tso soh-si?" ³³ Gyi-lah wô, "Cü, *iao* k'æ ah-lah ngæn-tsing." ³⁴ Yiæ-su fah dz-pe-sing, siu en-en gyi-lah ngæn-tsing: ngæn-tsing lih-k'eh k'en-kyin-de, gyi-lah ziu keng-leh Gyi ky'i-de.

²⁹ 其拉走出耶利哥时候，有一大潮人跟着其。扣扣有两个瞎子路边沿坐间，听闻是耶稣走过，就响响讴起来，话：「主，大辟个后代，可怜阿拉。」³¹ 箇潮人狠其拉，讴其旡得好响，其拉反转愈加讴勒响，话：「主，大辟个后代，可怜阿拉。」³² 耶稣立落，讴其拉来，是介话：「要我等尔拉做啥西？」³³ 其拉话：「主，要开阿拉眼

睛。」³⁴ 耶稣发慈悲心，手按按其拉眼睛。眼睛立刻看见了，其拉就跟勒其去了。

Mt. XXI.

GYI-LAH gying-long Yiæ-lu-sah-leng, yi-kying tao
Pah-fah-kyi læ Ken-læn sæn pin-yin, keh-tsao Yiæ-su ts'a
liang-go meng-du, teng gyi-lah wô, ² “Ng-lah hao tao te-
deo-go hyiang-ts'eng ky'i, ziu we p'ong-djôh ih-p'ih ts'-li
công-kæn, wa-yiu ih-p'ih siao-li dô-kô læ-kæn: hao ka-ts,
teng Ngô ky'in-læ. ³ Ziah yiu nying teng ng-lah kông shih-
wô, hao wô, ‘Z Cü iao yüong-djôh gyi-lah;’ gyi ziu we peh
gyi-lah læ.” ⁴ Keh ih-ts'ih-go z-ken tu z-ka tso-fah, hao s-
teh sin-cü-nying kông-ko-liao-go shih-wô yiu yiao-nyiæn,
z-ka wô, ⁵ “Hao ky'i wô hyiang Shing-go nön dao, ‘Ng-go
Wông-ti ti-sing-siao-i, gyi-leh ih-p'ih li-ts teng ih-p'ih siao-
li, tao ng u-sen læ-de.” [Sk. 9. 9.]

其拉近拢耶路撒冷，已经到伯法基来橄榄山边沿，箇遭耶稣差两个门徒，等其拉话：²「尔拉好到对头个乡村去，就会碰着一匹雌驴桩间，还有一匹小驴大家来间。好解仔，等我牵来。」³若有人等尔拉讲说话，好话：『是主要用着其拉。』其就会拨其拉来。」⁴箇一切个事干都是介做法，好使得先知人讲过了个说话有效验，是介话：⁵「好去话向郇个囡道：『尔个皇帝低心小意，骑勒一匹驴子等一匹小驴，到尔乌碎来了。』」[Sk. 9. 9.]

⁶ Meng-du ziu ky'i, i Yiæ-su feng-fu ka tso; ⁷ ky'in-leh ts'-li teng siao-li læ, pô zi-go i-zông fông læ gyi-lah zông-deo, Yiæ-su ziu gyi-zông-ky'i. ⁸ Yiu ih-do-dziao nying do-leh gyi i-zông p'u lu; wa-yiu-sing tsôh-leh jü ô-ts p'u læ lu-li. ⁹ Zin-'eo keh liang-dziao nying hyiang-hyiang eo-ky'i læ, wô, "O-sæn-nah kwe peh Da-bih-go 'Eo-dæ! K'ao-djôh Cü ming-deo læ-go Cü-kwu z ing-kæ coh-tsæn-go. Læ ting kao u-dông 'O-sæn-nah!"

⁶ 门徒就去，依耶稣吩咐介做，⁷ 牵勒雌驴等小驴来，把自个衣裳放来其拉上头，耶稣就骑上去。⁸ 有一大潮人驮

勒其衣裳铺路。还有星斫勒树桠枝铺来路里。⁹ 前后箇两潮人响响讴起来，话：「和散那归拨大辟个后代！靠着主名头来个主顾是应该祝赞个。来顶高乌荡和散那！」

¹⁰ Yiæ-su ih tseo-tsing Yiæ-lu-sah-leng, 'eh-zing-li nying-sing tu yiao-dong, z-ka wô, “Keh z soh-go nying?” ¹¹ Keh-dziao nying wô, “Keh ziu-z Kyüô-li-li Nô-sah-leh-go Sin-cü Yiæ-su.”

¹⁰ 耶稣一走进耶路撒冷，合城里人声都摇动，是介话：「箇是啥个人？」¹¹ 箇潮人话：「箇就是加利利拿撒勒个先知耶稣。」

¹² Yiæ-su tseo-tsing Jing-ming-go sing-din-li, ken-c'ih sing-din-li long-tsong tso ma-ma go cü-kwu, wa-yiu t'e-tao de dong-din cü-kwü-go gyü-deo, teng ma beh-keh cü-kwu-go ü-ts; ¹³ teng gyi-lah wô, “*Shü-li* yiu sia-tih, wô, ‘Ngô-go oh-lô iao ts'ing-hwu z tao-kao-go oh-lô:’ [Y. 56. 7.] ng-lah tao peh gyi tso zeh-k'o de.” ¹⁴ Læ sing-din-li yiu hah-ts teng kwa-kyiah tseo-long Yiæ-su-go sing-pin; Gyi ziu i gyi-lah hao. ¹⁵ Keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying, k'en-

kyin Gyi tso-c'ih-læ-go hyi-gyi z-ken, wa-yiu keh-sing siao-nying læ sing-din-li wæ-wæ-hyang læ-kæn wô, “O-sæ-nah kwe peh Da-bih-go ‘Eo-dæ;” gyi-lah ziu ông-de, teng Yia-su wô, ¹⁶ “Gyi-lah læ-tih wô-go Ng t'ing-meng feh?” Yia-su wô, “T'ing-meng-go: *Shü-li sô wô*, ‘Dzong siao-nying teng na-hwun-go k'eo-li Ng hyin-c'ih tsæn-me læ,” [S. 8. 2.] *keh-kyü shih-wô* ng-lah soh m-neh doh-ko ma?” ¹⁷ Ziu li-k'æ gyi-lah, tseo-c'ih zing-nga tao Pah-da-nyi; keh-deo soh-ko yia.

¹² 耶稣走进神明个圣殿里，赶出圣殿里拢总做买卖个主顾，还有推倒兑铜钲主顾个柜头，等卖鹁鸽主顾个椅子，¹³ 等其拉话：「书里有写的，话：『我个屋落要称呼是祷告个屋落。』 [Y. 56. 7.] 尔拉倒拨其做贼窠了。」¹⁴ 来圣殿里有瞎子等拐脚走拢耶稣个身边，其就医其拉好。¹⁵ 箇星祭司头等读书人，看见其做出来个稀奇事干，还有箇星小人来圣殿里怀怀响来间话：「和散那归拨大辟个后代。」其拉就快了，等耶稣话：¹⁶ 「其拉来的话个尔听闻弗？」耶稣话：「听闻个。书里所话：『从小人等奶花个

口里尔显出赞美来，』 [S. 8. 2.] 箇句说话尔拉啥旡得读过吗？」¹⁷ 就离开其拉，走出城外到伯大尼，箇头宿过夜。

¹⁸ TSAO t'in-nyiang cün-læ tao zing-li ky'i z-ʼeo, dukyi-de. ¹⁹ Lu pin-yin k'en-kyin ih-cü vu-hwô-ko jü, ziu tseo-long-ky'i, tsih k'en-kyin yih, m̃-teh bih-nyiang-kao læ-tih; ziu dziao-leh keh-cü jü wô, "Ng yi-ʼeo üong feh kyih ko-ts." Vu-hwô-ko jü lih-k'eh ziu kw'u-de.

¹⁸ 早天亮转来到城里去时候，肚饥了。¹⁹ 路边沿看见一株无花果树，就走拢去，只看见叶，旡得别样告来的，就朝勒箇株树话：「尔以后永弗结果子。」无花果树立刻就枯了。

²⁰ Meng-du k'en-kyin, hyi-gyi, z-ka wô, "Vu-hwô-ko jü kw'u-leh dza kw'a!" ²¹ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah ziah yiu siang-sing-go sing, ih-ngæn feh nyi-ʼôh, fi-dæn we tso keh vu-hwô-ko jü-go z-ken, ziu-z dziao-leh keh-zo sæn wô, 'Hao yi-ko-ky'i deo-lôh hæ-li,' keh yia we tso-dzing. ²² Wa-yiu tao-kao z-

‘eo ng-lah væn-pah sô gyiu-go, *tsih iao* siang-sing, ziu we teh-djôh.”

²⁰ 门徒看见，稀奇，是介话：「无花果树枯勒咋快！」²¹ 耶稣回答其拉，话：「我真话向尔拉道，尔拉若有相信个心，一眼弗疑惑，非但会做箇无花果树个事干，就是朝勒箇座山话：『好移过去投落海里，』箇也会做成。²² 还有祷告时候尔拉凡百所求个，只要相信，就会得着。」

²³ YIÆ-SU tseo-tsing sing-din-li, k'eo-k'eo læ-kæn kông dao-li, keh-pæn tsi-s-deo teng pah-sing-go tsiang-lao tseo-long-læ, z-ka wô, “Ng yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken? z jü peh Ng keh-go gyün-ping?” ²⁴ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ngô yia iao meng ng-lah ih-kyü; keh ih-kyü ziah wô hyiang Ngô dao, Ngô yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken, yia we wô hyiang ng-lah dao. ²⁵ Iah-‘en-go si-li ‘ah-li læ? wa-z dzong t’in læ? wa-z dzong nying læ?” Gyi-lah s-‘ô siang-liang, z-ka wô, “Ziah wô, Z dzong t’in læ-go, Gyi ziu we teng ah-lah wô, ‘Ka-ni, ng-lah

dza-we feh siang-sing gyi?’²⁶ Ziah wô, Z dzong nying læ-go, ah-lah z p’ô pah-sing; ing-we gyi-lah tu sön lah-‘en z-go sin-cü-nying.”²⁷ Ziu we-teh Yiæ-su, wô, “Ah-lah feh hyiao-teh.” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken, yia feh wô hyiang ng-lah dao.

²³ 耶稣走进圣殿里，扣扣来间讲道理，箇班祭司头等百姓个长老走拢来，是介话：「尔用啥个权柄做箇星事干？是谁拨尔箇个权柄？」²⁴ 耶稣回答其拉，话：「我也要问尔拉一句，箇一句若话向我道，我用啥个权柄做箇星事干，也会话向尔拉道。²⁵ 约翰个洗礼何里来？还是从天来？还是从人来？」其拉私下商量，是介话：「若话，是从天来个，其就会等阿拉话：『介呢，尔拉咋会弗相信其？』²⁶ 若话，是从人来个，阿拉是怕百姓，因为其拉都算约翰是个先知人。」²⁷ 就回答耶稣，话：「阿拉弗晓得。」耶稣等其拉话：「我用啥个权柄做箇星事干，也弗话向尔拉道。」

²⁸ “Ng-lah-go i-s dza-go? Yiu ih-go nying yiu liang-go ng-ts; tseo-læ, teng gyi do-go wô, ‘Ng-ts, kyih-mih tao Ngô bu-dao-yün-li tso sang-weh ky‘i.’ ²⁹ Gyi we-teh wô, ‘Ngô ve ky‘i:’ ‘eo-deo ao-hwe, ziu ky‘i-de. ³⁰ *Ah-tia* yi tseo-læ, teng di-nyi-go yia z-ka kông-fah. Gyi we-teh wô, ‘Cü, ngô ky‘i-de:’ tsih-z m-neh ky‘i. ³¹ Keh liang-go, ‘ah-li ih-go z i ah-tia sing-siang tso-go?” Gyi-lah wô, “Keh do-go.” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Siu-zin-liang nying teng piao-ts wa sin-jü ng-lah we tseo-tsing Jing-koh-li ky‘i. ³² Ing-we lah-‘en tso tsing-dzih-go z-ken tao ng-lah u-sen læ, ng-lah feh siang-sing gyi; keh-sing siu-zin-liang nying teng piao-ts fæn-cün siang-sing gyi: ng-lah k‘en-kyin ts-‘eo, yia m-neh ao-hwe ky‘i siang-sing gyi.

²⁸ 「尔拉个意思咋个？有一个人有两个儿子。走来，等其大个话：『儿子，今末到我葡萄园里做生活去。』 ²⁹ 其回答话：『我𦵇去。』后头懊悔，就去了。 ³⁰ 阿爹又走来，等第二个也是介讲法。其回答话：『主，我去了。』只是𦵇得去。 ³¹ 箇两个，何里一个是依阿爹心想做个？」

其拉话：「箇大个。」耶稣等其拉话：「我真话向尔拉道，收钱粮人等婊子还先如尔拉会走进神国里去。³² 因为约翰做正直个事干到尔拉乌碎来，尔拉弗相信其，箇星收钱粮人等婊子反转相信其。尔拉看见之后，也旡得懊悔去相信其。

³³ “Wa-yiu ih-go pi-fông ng-lah hao t'ing: yiu ih-go kô-cü cong ih-yün ts-bu-dao, dön-ky'ün tang-leh ts'iang-pô, yün-li gyüih ih-go tsiu-tsô-den, zao ih-go kao-leo, tsu-c'ih peh cong-din-nying, ziu” c'ih-meng ky'i-de. ³⁴ Ko-ts joh-go z-'eo kw'a tao, ts'a gyi-go nu-boh tao cong-din-nying u-sen læ siu yün-li-go ko-ts. ³⁵ Cong-din-nying ziu k'ô gyi nu-boh, tang ih-go, sah ih-go, zah-deo k'ang-sah ih-go. ³⁶ Kô-cü yi ts'a bih-go nu-boh læ, pi zin-deo wa to: cong-din-nying yia z-ka long gyi-lah. ³⁷ 'Eo-deo ts'a zi-go ng-ts læ, z-ka wô, 'Gyi-lah pih-ding kying-djong ngô ng-ts.’ ³⁸ Cong-din-nying ih k'en-kyin gyi ng-ts, ziu dô-kô z-ka wô, 'Keh z tsih-djôh ts'æn-nyih go cü-kwu; ah-lah ts'ia sah-leh gyi, deh gyi-go ts'æn-nyih.’ ³⁹ Ziu k'ô-leh gyi, t'e-

c'ih yün-nga, sah-diao. ⁴⁰ Ka-ni, ke-yün-go cü-nying-kô kyü-læ, we dza bæŋ keh-pæn cong-din-nying?" ⁴¹ Gyi-lah teng Gyi wô, "We sah-k'eo ts'ao-mih keh-pæn ôh-nying, pô bu-dao-yün tsu-c'ih peh bih-go cong-din-nying, tao ko-ts joh-go z-'eo we do-c'ih peh gyi go."

³³ 「还有一个比方尔拉好听。有一个家主种一园紫葡萄，团圈打勒枪笆，园里掘一个酒榨窖，造一个高楼，租出拨种田人，就出门去了。³⁴ 果子熟个时候快到，差其个奴仆到种田人乌碎来收园里个果子。³⁵ 种田人就柯其奴仆，打一个，杀一个，石头揸煞一个。³⁶ 家主又差别个奴仆来，比前头还多。种田人也是介弄其拉。³⁷ 后头差自个儿子来，是介话：『其拉必定敬重我儿子。』³⁸ 种田人一看其儿子，就大家是介话：『箇是接着产业个主顾，阿拉且杀勒其，夺其个产业。』³⁹ 就柯勒其，推出园外，杀掉。⁴⁰ 介呢，箇园个主人家归来，会咋办箇班种田人？」
⁴¹ 其拉等其话：「会煞扣抄灭箇班恶人，把葡萄园租出拨别个种田人，到果子熟个时候会驮出拨其个。」

⁴² Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Sing-shü-li *sia-tih*, ‘Ky’i-oh-go s-vu sô ky’i-diao keh-kw’e zah-deo, z tso-leh *oh* kôh-lôh-den deo-ih-kw’e zah-deo; keh z Cü sô tso-go, dziu ah-lah k’en-læ z hyi-gyi-go:’ [S. 118. 22, 23.] *keh-go shih-wô* ng-lah soh m-neh doh-ko ma? ⁴³ Keh-lah Ngô wô hyiang ng-lah dao, Jing-ming-go koh pih iao dzong ng-lah-go siu-li deh-leh-ky’i, s-peh ih-pæn we kyih Jing-koh-go ko-ts go pah-sing. ⁴⁴ Wa-yiu tih-lôh keh-kw’e zah-deo-zông cü-kwu, pih-ding tih-wu; *keh-kw’e zah-deo* tih-lôh gyi zông-deo, keh-go cü-kwu pih-ding ah-leh feng-se.”

⁴² 耶稣等其拉话：「圣书里写的：『起屋个师父所弃掉箇块石头，是做勒屋角落头头一块石头。箇是主所做个，就阿拉看来是稀奇个。』 [S. 118. 22, 23.] 箇个说话尔拉啥旣得读过吗？⁴³ 箇勒我话向尔拉道，神明个国必要从尔拉个手里夺勒去，赐拨一班会结神国个果子个百姓。⁴⁴ 还有跌落箇块石头上主顾，必定跌糊。箇块石头跌落其上头，箇个主顾必定压勒粉碎。」

⁴⁵ Keh-sing tsi-s-deo teng Fah-li-sæ nying t'ing-meng
Gyi-go pi-fông shih-wô, hyiao-teh z kông-tao gyi-lah zi. ⁴⁶
Sing-siang iao k'ô Gyi, *tsih-z* p'ô pah-sing, ing-we gyi-lah
sön Gyi z-go sin-cü-nying.

⁴⁵ 箇星祭司头等法利赛人听闻其个比方说话，晓得是
讲到其拉自。⁴⁶ 心想要柯其，只是怕百姓，因为其拉算其
是个先知人。

Mt. XXII.

Yiæ-su k'æ k'eo yi yüong pi-fông shih-wô teng gyi-lah
kông, z-ka wô:——

耶稣开口又用比方说话等其拉讲，是介话：——

² “T'in-koh k'o-pi ih-go wông-ti, bæn gyi ng-ts-go
hao-nyih-tsiu: ³ ts'a gyi nu-boh ky'i ts'e ts'ing-kæn-go
nying-k'ah læ ky'üoh hao-nyih-tsiu; gyi-lah feh k'eng læ. ⁴
Yi ts'a bih-go nu-boh, z-ka wô, ‘Hao teng ts'ing-kæn-go

nying-k'ah ky'i wô, Ngô-go tsiu-væn yi-kying be-hao-de,
keh-sing ngeo teng công-công sang-k'eo tu sah-hao,
yang-yang tu zi-be-de; hao-nyih-tsiu hao læ ky'üoh-de.' ⁵
Dæn-z gyi-lah feh ts'æ gyi, tseo-leh-ky'i-de; ih-go tao zi
din-deo ky'i, ih-go tso sang-i ky'i. ⁶ Yü-to cô-leh gyi nu-
boh, tsao-t'ah, sah-diao. ⁷ Wông-ti ih t'ing-meng, fah-ông-
de; ziu ts'a ping-mô djü-mih keh-sing hyüong-siu, siao-
diao gyi-lah zing-li. ⁸ Keh-tsao yi teng nu-boh wô, 'Hao-
nyih-tsiu be-hao-tong, tsih-z ts'ing-kæn-go nying-k'ah
ky'in hao. ⁹ Ka-ni, ng-lah hao tao s-ts'ô-lu-k'eo ky'i, væn-
pah sô p'ong-djôh-go, tu eo gyi læ ky'üoh hao-nyih-tsiu.'
¹⁰ Keh-sing nu-boh tseo-c'ih lu-li ky'i, væn-pah sô p'ong-
djôh-go, hao-hao-tæ-tæ tu ling gyi tsing-læ: ky'üoh hao-
nyih-tsiu go nying-k'ah ziu zo-mun-de. ¹¹ Wông-ti tseo-
tsing-læ k'en zo-zih-go nying-k'ah, k'en-kyin ih-go nying,
feh c'ün 'o hao-nyih go do-i; ¹² ziu teng gyi wô, 'Beng-yiu,
ng feh c'ün 'o hao-nyih go do-i, dza-we tseo-tsing đông-
deo læ?' Gyi feh k'æ k'eo. ¹³ Keh-tsao wông-ti teng keh-

sing ti-‘ô-nying wô, ‘Hao bo gyi siu kyiah, t‘o-c‘ih tao nga-deo heh-en-go di-fông; keh-deo yiu ngao-leh ngô-ts‘ di-k‘oh-go sing-hyang.’¹⁴ Ing-we dziao-læ-go to, t‘iao-shün-go ky‘üih.”

² 「天国可比一个皇帝，办其儿子个好日酒。³ 差其奴仆去催请间个人客来吃好日酒。其拉弗肯来。⁴ 又差别个奴仆，是介话：『好等请间个人客去话，我个酒饭已经备好了，箇星牛等壮壮牲口都杀好，样样都齐备了，好日酒好来吃了。』⁵ 但是其拉弗睬其，走了去了。一个到自田头去，一个做生意去。⁶ 余多揼勒其奴仆，遭踢，杀掉。⁷ 皇帝一听闻，发快了。就差兵马除灭箇星凶手，烧掉其拉城里。⁸ 箇遭又等奴仆话：『好日酒备好东，只是请间个人客欠好。⁹ 介呢，尔拉好到四岔路口去，凡百所碰着个，都讴其来吃好日酒。』¹⁰ 箇星奴仆走出路里去，凡百所碰着个，好好歹歹都领其进来。吃好日酒个人客就坐满了。¹¹ 皇帝走进来看坐席个人客，看见一个人，弗穿贺好日个大衣，¹² 就等其话：『朋友，尔弗穿贺好日个大衣，咋会走进荡头来？』其弗开口。¹³ 箇遭皇帝等箇星底下人话：

『好縛其手脚，拖出到外头黑暗个地方，箇头有咬勒牙齿啼哭个声响。』¹⁴ 因为召来个多，挑选个缺。」

¹⁵ KEH-GO z-‘eo Fah-li-sæ nying ky‘i siang-liang, dza-go hao tsiang *Gyi-go* shih-wô tsông kw‘u-t‘ao-ky‘ün t‘ao Gyi. ¹⁶ Ziu ts‘a zi-go meng-du teng Hyi-lih keh-tông, meng Gyi z-ka wô, “Sin-sang, ah-lah hyiao-teh Ng z dzing-jih-go, jih-jih-we-we kông Jing-ming-go dao-li; ih-ngæn feh gyü-hyih nying-kô, yia feh cing nying-kô-go min-k‘ong. ¹⁷ Ka-ni, hao wô hyiang ah-lah dao, Ng-go i-s dza-go? deo zin-liang peh ^[1]Kæ-sah, z feh-z?” ¹⁸ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah-go ôh-i, ziu wô. “Kô-hao-nying, ng-lah dza-we siang s-s Ngô? ¹⁹ Deo zin-liang go t‘ong-‘ang-dzin do-læ peh Ngô k‘en.” Gyi-lah ziu ^[2]do jih-kw‘e fæn-ping peh Gyi. ²⁰ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keh-go deo-ts teng ^[3]koh-‘ao z jü-noh-go?” ²¹ Gyi-lah wô, “Z Kæ-sah-go.” Keh-tsao Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ka-ni, z Kæ-sah-go tong-si, hao peh Kæ-sah: z Jing-ming-go tong-si, hao *peh* Jing-ming.” ²² Gyi-lah ih t‘ing-meng tu hyi-gyi; ziu li-k‘æ Gyi ky‘i-de.

15 箇个时候法利赛人去商量，咋个好将其个说话装箍套圈套其。16 就差自个门徒等希律箇党，问其是介话：

「先生，阿拉晓得尔是诚实个，实实惠惠讲神明个道理，一眼弗惧胁人家，也弗准人家个面孔。17 介呢，好话向阿拉道，尔个意思咋个？头钱粮拨该撒^[1]，是弗是？」18 耶稣晓得其拉个恶意，就话：「假好人，尔拉咋会想试试我？19 投钱粮个通行钱驮来拨我看。」其拉就驮十块番饼^[2]拨其。20 耶稣等其拉话：「箇个头子等国号^[3]是谁依个？」21 其拉话：「是该撒个。」箇遭耶稣等其拉话：「介呢，是该撒个东西，好拨该撒；是神明个东西，好拨神明。」22 其拉一听闻都稀奇，就离开其去了。

[1] *Kæ-sah ziu-z Lo-mô wông-ti-go koh-'ao*. 该撒就是罗马皇帝个国号。（原注）

[2] *Keh-kw'e fæn-ping dzih ih-din nying-ts go: k'en*. Mt. 20.² 该块番饼值一铊银子个。看 Mt. 20. 2

[3] *Peng-veng wô z-ngæn*. 本文话字眼。

²³ Sah-t'u-kæ nying, ziu-z wô weh-cün-læ-go z-ken z m̃-teh-go, keh nyih-ts gyi-lah yiu-sing tseo-long-læ, meng Gyi, z-ka wô, ²⁴ “Sin-sang, Mo-si wô, ih-go nying ziah-z m-neh ng-nô ziu si-de, ah-di kæ c'ü gyi lao-nyüing, hao teng ah-ko djün-cong-tsih-dæ. ²⁵ Næn-kæn ah-lah u-sen yiu ts'ih hyüong-di: do-go dæ-leh lao-nyüing, si-de; ing-we m-neh ng-nô, lao-nyüing yi-lôh peh ah-di: ²⁶ di-nyi, di-sæn, ih-dzih tao di-ts'ih, tu z-ka-go. ²⁷ Ting kyih-sah, lao-nyüing yia si-de. ²⁸ Ka-ni, weh-cün-læ-go z-'eo, keh ts'ih-go cong-nyiang gyi tao-ti sön jü-go lao-nyüing? ing-we tu c'ü gyi ko-de.” ²⁹ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ng-lah we-leh feh hyiao-teh Sing-shü teng Jing-ming-go neng-ken, keh-lah ts'o-de. ³⁰ Ing-we weh-cün-læ-go z-'eo, feh tsôh c'ü-tsing kô-c'ih; z ziang Jing-ming-go t'in-s læ t'in-zông ih-jiang-go. ³¹ Ziah kông-tao si-nying weh-cün-læ z-ken, Jing-ming teng ng-lah sô wô, ³² ‘Ngô z Üô-pah-lah-hen-go Jing-ming, Yi-sah-go Jing-ming, Yüô-kôh-go Jing-ming,’ [C. 3. 6.] keh-go shih-wô ng-lah soh m-neh doh-ko ma? Jing-

ming feh-z si-nying-go Jing-ming, z weh-nying-go *Jing-ming*.”³³ Pah-sing t'ing-meng, tu hyi-gyi Gyi-go kao-hyüing.

²³ 撒土该人，就是话活转来个事干是旡得个，箇日子其拉有星走拢来，问其，是介话：²⁴ 「先生，摩西话，一个人若是旡得儿因就死了，阿弟该娶其老娘，好等阿哥传宗接代。²⁵ 难间阿拉乌碎有七兄弟。大个抬了老娘，死了。因为旡得儿因，老娘遗落拨阿弟。²⁶ 第二、第三，一直到第七，都是介个。²⁷ 顶结煞，老娘也死了。²⁸ 介呢，活转来个时候，箇七个中央其到底算谁个老娘？因为都娶其过了。」²⁹ 耶稣回答其拉，话：「尔拉为了弗晓得圣书等神明个能干，箇勒错了。³⁰ 因为活转来个时候，弗作娶进嫁出。是像神明个天使来天上一样个。³¹ 若讲到死人活转来事干，神明等尔拉所话，³² 『我是亚伯拉罕个神明，以撒个神明，雅各个神明，』 [C. 3. 6.] 箇个说话尔拉啥旡得读过吗？神明弗是死人个神明，是活人个神明。」³³ 百姓听闻，都稀奇其个教训。

³⁴ Fah-li-sæ nying t'ing-meng Yiæ-su kông-leh Sah-t'u-kæ nying ve k'æ k'eo, ziu dô-kô jü-jih-long. ³⁵ Nen-cong yiu ih-go, z kao lih-fah go sin-sang, iao s-s Gyi k'en, ziu meng Gyi wô, ³⁶ "Sin-sang, lih-fah li-deo 'ah-li ih-diao do?" ³⁷ Yiæ-su teng gyi wô, "Ng tông-kæ yüong djün-fu sing-dziang, djün-fu tsing-jing, djün-fu dzæ-dzing, æ-kying Cü ng-go Jing-ming.' [Sm. 6. 5.] ³⁸ Keh z deo-ih-go lih-fah, yi z gyi do-go. ³⁹ Di-nyi yia teng gyi siang-ziang, ziu-z, 'Tông-kæ æ-sih ng-go ling-sô-kô ziang zi ih-ying.' [Lv. 19. 18.] ⁴⁰ Long-tsong lih-fah teng sin-cü-nying-go shih-wô, tu z k'ao-djôh keh liang-diao tso-cü."

³⁴ 法利赛人听闻耶稣讲勒撒土该人𦵇开口，就大家聚集拢。³⁵ 内中有一个，是教律法个先生，要试试其看，就问其话：³⁶ 「先生，律法里头何里一条大？」³⁷ 耶稣等其话：『尔当该用全副心肠，全副精神，全副才情，爱敬主尔个神明。』³⁸ 箇是头一个律法，又是其大个。³⁹ 第二也等其相像，就是：『当该爱惜尔个邻舍家像自一样。』 [Lv.

19. 18.] ⁴⁰ 拢总律法等先知人个说话，都是靠着箇两条做主。」

⁴¹ Fah-li-sæ nying jü-long-tong-go z-‘eo, Yiæ-su meng gyi-lah, wô, ⁴² “Ng-lah ts‘eng Kyi-toh dza-go? z jü-go ‘Eo-dæ?” Gyi-lah wô, “Da-bih-go.” ⁴³ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keh-meh dza-we Da-bih be *Sing-Ling* ken-dong ts‘ing-hwu Gyi z Cü, z-ka wô, ⁴⁴ ‘Cü teng ngô-go Cü wô, Hao zo læ Ngô jing-siu-pin, teng-tao Ngô pô Ng-go dziu-dih tso Ng-go dah-kyiah-teng.’ [S. 110. 1.] ⁴⁵ Ka-ni, Da-bih kyijün ts‘ing-hwu Gyi z Cü, Gyi dza-we wa z Da-bih-go ‘Eo-dæ?”

⁴¹ 法利赛人聚拢东个时候，耶稣问其拉，话：⁴² 「尔拉忖基督咋个？是谁个后代？」其拉话：「大辟个。」⁴³ 耶稣等其拉话：「箇末咋会大辟被圣灵感动称呼其是主，是介话：⁴⁴ 『主等我个主话，好坐来我顺手边，等到我把尔个仇敌做尔个踏脚凳。』 [S. 110. 1.] ⁴⁵ 介呢，大辟既然称呼其是主，其咋会还是大辟个后代？」

⁴⁶ M-nying neng-keo we-teh Gyi ih-sing: dzong keh nyih yi-‘eo yia m-nying ken tsæ ky‘i meng Gyi.

⁴⁶ 吒人能够回答其一声。从箇日以后也吒人敢再去问其。

Mt. XXIII.

KEH-GO z-‘eo Yiæ-su kông peh cong-nying teng Zi-go meng-du t’ing, z-ka wô, ² “Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying z zo læ Mo-si ü-ts go: ³ sô-yi gyi-lah væn-pah eo ng-lah pao-siu go, hao ky’i pao-siu, hao ky’i tso: dæn-z m-nao tsiao gyi ‘ang-we ka tso; ing-we gyi-lah tsih we kông, feh we tso. ⁴ Gyi-lah z bo-long djong-djong næn-t’iao-go tænde-o, fông læ nying-kô kyin-kah-deo: gyi-lah zi ziu-z ih-meh ts-deo feh k’eng ky’i dong gyi. ⁵ Gyi-lah væn-pah sô tso-go, tu z deh-we iao peh nying-kô k’en. Gyi-lah cong-hyiao-ta tso-leh kw’eh-kw’eh-go, i-zông ken-den tso-leh do-do-go; ⁶ tsiu-yin-zông iao zo deo-we, jü-we-dông-li iao zo zông-we, ⁷ z-min-zông iao nying ts’ing gyi en; yi hwunhyi nying-kô ts’ing-hwu gyi, Fu-ts, fu-ts!

箇个时候耶稣讲拨众人等自个门徒听，是介话：² 「读书人等法利赛人是坐来摩西椅子个。³ 所以其拉凡百讴尔拉保守个，好去保守，好去做。但是旡得好照其行为介做。因为其拉只会讲，弗会做。⁴ 其拉是缚拢重重难挑个担头，放来人家肩胛头。其拉自就是一末指头弗肯去动其。⁵ 其拉凡百所做个，都是特为要拨人家看。其拉忠孝带做勒阔阔个，衣裳杆头做勒大大个。⁶ 酒筵上要坐头位，聚会堂里要坐上位，⁷ 市面上要人请其安，又欢喜人家称呼其，夫子，夫子！

⁸ “Dæn-z ng-lah m-nao peh nying-kô ts'ing-hwu fu-ts: ing-we ng-lah tu z hyüong-di; tsih-yiu Ih-go z ng-lah-go Sin-sang, ziu-z Kyi-toh. ⁹ Yia m-nao ts'ing-hwu shü-kæn-zông *nying* z ah-tia: ing-we tsih-yiu Ih-go z ng-lah-go Ah-tia, ziu-z Keh-we læ t'in-zông go. ¹⁰ Yia m-nao peh nying-kô ts'ing-hwu sin-sang: ing-we tsih-yiu Ih-go z ng-lah-go Sin-sang, ziu-z Kyi-toh. ¹¹ Dæn-z ng-lah cong-nyiang do-go cü-kwu, kæ tso ng-lah-go yüong-nying. ¹² Væn-pah zi

sing-zông tso kao go, we kông gyi lôh tso ti; zi kông-lôh tso ti go, we sing gyi zông tso kao.

⁸ 「但是尔拉旣得好拨人家称呼夫子。因为尔拉都是兄弟，只有一个尔拉个先生，就是基督。⁹ 也旣得好称呼世间上人是阿爹。因为只有一个尔拉个阿爹，就是箇位来天上个。¹⁰ 也旣得好拨人家称呼先生。因为只有一个尔拉个先生，就是基督。¹¹ 但是尔拉中央大个主顾，该做尔拉个佣人。¹² 凡百自身上做高个，会降其落做低，自降落做低个，会升其上做高。

¹³ “Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying, ng-lah kô-hao-nying yiu ‘o-se! ing-we læ nying-kô min-zin so-djü t’in-koh-go *meng*: ng-lah zi feh tseo-tsing-ky’i, læ-tih tseo-tsing-go cü-kwu ng-lah yia feh hyü gyi tseo-tsing-ky’i.

¹³ 「读书人等法利赛人，尔拉假好人有祸祟！因为来人家面前锁住天国个门。尔拉自弗走进去，来的走进个主顾尔拉也弗许其走进去。

14 “Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying, ng-lah kô-hao-nying yiu ‘o-se! ing-we t’eng-ky’üoh kwu-sông lao-nyüing-go kô-kyi, kô-hyi-deo tao-kao mæn-dziang: keh-lah pih-ding ziu-ze yü-kô djong.

14 「读书人等法利赛人，尔拉假好人有祸崇！因为吞吃孤孀老姪个家计，假嬉头祷告漫长。箇勒必定受罪愈加重。

15 “Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying, ng-lah kô-hao-nying yiu ‘o-se! ing-we tseo-pin shü-lu ‘en-lu ky’i ky’ün ih-go nying jih zi-go kyiao; yi-kying jih-leh kyiao, *fæn-cün* peh gyi pi ng-lah zi wa iao kô-be tso di-nyüoh-go nying.

15 「读书人等法利赛人，尔拉假好人有祸崇！因为走遍水路旱路去劝一个人入自个教。已经入勒教，反转拨其比尔拉自还要加倍做地狱个人。

18 “Ng-lah ling-lu-go hah-ts yiu ‘o-se! ng-lah wô, ‘Nying ziah-z pô *sing-din* vah-tsiu, keh z m-kao; ziah-z pô

sing-din-li-go kying-ts vah-tsiu, pih iao sön-su,' ¹⁷ Ng-lah nyü-beng-go hah-ngæn cü-kwu! 'ah-li ih-yiang do, wa-z kying-ts do, wa-z *sing-din* do? keh-go kying-ts yia z we-leh *sing-din* tseng-ky'i-go. ¹⁸ Wa-yiu wô, 'Nying ziah-z pô tsi-dæn vah-tsiu, keh z m-kao; ziah-z pô tsi-dæn-zông-go li-veh vah-tsiu, pih iao sön-su. ¹⁹ Ng-lah nyü-beng-go hah-ngæn cü-kwu! 'ah-li ih-yiang do, wa-z li-veh do, wa-z tsi-dæn do? li-veh yia z we-leh tsi-dæn tseng-ky'i-go. ²⁰ Ka-ni, nying ziah-z pô tsi-dæn vah-tsiu, keh z lin tsi-dæn-zông ih-ts'ih-go *li-veh* tu vah-tsing dzæ-nen. ²¹ Nying ziah-z pô *sing-din* vah-tsiu, keh z lin *sing-din-li* deng-tih-go Cü-kwu, vah-tsing dzæ-nen. ²² Nying ziah-z pô t'in vah-tsiu, keh z pô Jing-ming-go zo-we, lin zo-tih-go Cü-kwu, vah-tsing dzæ-nen.

¹⁸ 「尔拉领路个瞎子有祸祟！尔拉话：『人若是把圣殿罚咒，箇是旡告；若是把圣殿里个金子罚咒，必要算数，』¹⁷ 尔拉愚笨个瞎眼主顾！何里一样大，还是金子大，还是圣殿大？箇个金子也是为了圣殿尊起个。¹⁸ 还有

话：『人若是把祭坛罚咒，箇是咒告；若是把祭坛上个礼物罚咒，必要算数。¹⁹ 尔拉愚笨个瞎眼主顾！何里一样大，还是礼物大，还是祭坛大？礼物也是为了祭坛尊起个。²⁰ 介呢，人若是把祭坛罚咒，箇是连祭坛上一切个礼物都罚进在内。²¹ 人若是把圣殿罚咒，箇是连圣殿里庵的个主顾，罚进在内。²² 人若是把天罚咒，箇是把神明个座位，连坐的个主顾，罚进在内。

²³ “Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying, ng-lah kô-hao-nying yiu ‘o-se! ing-we pô bo-ho, we-hyang, gying-ts’æ, jih-kwu li-deo tseng-ky’i ih-kwu; tsih-z lih-fah li-hyang ting djong-deo z-ken, ziu-z kong-yi, dz-pe, sing-‘ang, ng-lah tu ts’o-lôh-de. Dæn-z dông-yiang z kæ tso-go, ziu-z keh-yiang yia feh kæ ts’o-lôh. ²⁴ Ng-lah ling-lu-go hah-ts! hyang-ts djong we li-c’ih, loh-do tao t’eng-lôh-ky’i.

²³ 「读书人等法利赛人，尔拉假好人有祸祟！因为把薄荷、茴香、芹菜，十股里头尊起一股。只是律法里向顶重头事干，就是公义、慈悲、信行，尔拉都错落了。但是

荡样是该做个，就是箇样也弗该错落。²⁴ 尔拉领路个瞎子！香子虫会滤出，骆驼倒吞落去。

²⁵ “Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying, ng-lah kô-hao-nying yiu ‘o-se! ing-we un-tsæn diah-ts, ng-lah we long gyi nga-deo ken-zing, gyi li-deo tao yiu gyiang-wang-pô-dao teng mang-sing tsi-mun-liao-go. ²⁶ Ng hah-ngæn-go Fah-li-sæ nying! un-tsæn diah-ts, sin iao long gyi li-deo ken-zing, s-teh gyi nga-deo yia we ken-zing-de.

²⁵ 「读书人等法利赛人，尔拉假好人有祸祟！因为碗盏碟子，尔拉会弄其外头干净，其里头到有强横霸道等猛心齿满了个。²⁶ 尔瞎眼个法利赛人！碗盏碟子，先要弄其里头干净，使得其外头也会干净了。

²⁷ “Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying, ng-lah kô-hao-nying yiu ‘o-se! ing-we ng-lah k’o-pi-ziang feng-bah-liao-go veng-mo, nga-deo k’en-læ z hao-k’en-go, li-deo yiu s-kweh teng yiang-yiang ao-tsao tsi-mun-liao-go. ²⁸ Ng-lah yia z-ka, nga-kwông-min nying-kô k’en-kyin z tsing-dzih-go, li-deo yiu kô-i teng fi-li z-ken seh-mun-liao-go.

²⁷ 「读书人等法利赛人，尔拉假好人有祸祟！因为尔拉可比像粉白了个坟墓，外头看来是好看个，里头有尸骨等样样麤糟满了个。²⁸ 尔拉也是介，外光面人家看见是正直个，里头有假意等非礼事干塞满了个。

²⁹ “Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying, ng-lah kô-hao-nying yiu ‘o-se! ing-we ng-lah ky’i-zao keh-sing sin-cü-nying-go veng-mo, tsông-sih tsing-dzih nying-go veng-deo, ziu wô, ³⁰ ‘Ah-lah ziah sang læ tsu-tsang z-‘eo, tsæ-ve teng gyi dô-kô ky’i liu-c’ih sin-cü-nying-go hyüih.’ ³¹ Keh-lah ng-lah zi tso te-tsing ng-lah z long-sah sin-cü-nying cü-kwu-go ts-seng. ³² Ka-ni, ng-lah hao ky’i mun-tsoh tsu-tsang-go ôh-kwun. ³³ Ng-lah dôh-dzô sang-go dôh-dzô! dza neng-keo min-diao di-nyüoh-li-go ying-vah? ³⁴ Keh-lah Ngô we ts’a sin-cü-nying, ts’ong-ming nying, doh-shü-nying, tao ng-lah-go u-sen læ: yiu-sing ng-lah we sah-diao gyi, yiu-sing jih-z-kô ting gyi sah, yiu-sing læ ng-lah jü-we-dông-li pin-ts tang gyi, wa-yiu tao-c’ü zing-li ken gyi tseo: ³⁵ s-teh shü-kæn-zông liu-c’ih tsing-dzih nying-go hyüih,

dzong tsing-dzih-go Üô-pah ky'i-deo, ih-dzih tao Pô-lah-kyüô ng-ts Sah-kyüô-li-üô, (ziu-z ng-lah læ tsi-dæn teng *da-din-go* cong-nyiang sah-diao-go,) tu iao kwe tao ng-lah sing-zông. ³⁶ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Keh-sing z-ken tu iao ing-djôh keh-go shü-dæ.

²⁹ 「读书人等法利赛人，尔拉假好人有祸祟！因为尔拉去造箇星先知人个坟墓，装饰正直人个坟头，就话：³⁰

『阿拉若生来祖宗时候，再斡等其大家去流出先知人个血。』³¹ 箇勒尔拉自做对证尔拉是弄煞先知人主顾个子孙。³² 介呢，尔拉好去满足祖宗个恶贯。³³ 尔拉毒蛇生个毒蛇！咋能够免掉地狱里个刑罚？³⁴ 箇勒我会差先知人、聪明人、读书人，到尔拉个乌碎来。有星尔拉会杀掉其，有星十字架钉其煞，有星来尔拉聚会堂里鞭子打其，还有到处城里赶其走。³⁵ 使得世间上流出正直人个血，从正直个亚伯起头，一直到巴拉迦儿子撒迦利亚，（就是尔拉来祭坛等大殿个中央杀掉个，）都要归到尔拉身上。³⁶ 我真话向尔拉道，箇星事干都要应着箇个世代。

³⁷ “Yiæ-lu-sah-leng! Yiæ-lu-sah-leng! ng sah-diao sin-cü-nying, keh-sing ts’a tao ng-go u-dông læ-go, pô zah-deo k’ang-sah gyi; ng-go ng-nô Ngô to-siao we-su iao jü gyi long-læ, ziang kyi-nyiang yiah-sao ti-‘ô u siao-kyi ka; tsih-z ng-lah feh iao! ³⁸ Ka-ni, ng-lah-go oh-lô iao pin-leh k’ong-di. ³⁹ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Dzung-kying-yi-‘eo ng-lah feh we tsæ k’en-kyin Ngô, ih-dzih iao tao ng-lah we wô, K’ao-djôh Cü ming-deo læ-go Cü-kwu z ing-kæ coh-tsæn-go, ka z-‘eo.”

³⁷ 「耶路撒冷！耶路撒冷！尔杀掉先知人，箇星差到尔个乌荡来个，把石头掙煞其。尔个儿因我多少回数要聚其拢来，像鸡娘翼梢底下捂小鸡介。只是尔拉弗要！³⁸ 介呢，尔拉个屋落要变勒空地。³⁹ 我话向尔拉道，从今以后尔拉弗会再看见我，一直要到尔拉会话，靠着主名头来个主顾是应该祝赞个，介时候。」

YIÆ-SU tseo-c'ih li-k'æ sing-din z-'eo, meng-du tseo-long-ky'i, iao tin-tin sing-din-go oh-yü peh Gyi k'en. ² Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Keh-sing long-tsong, ng-lah k'en-kyin feh? Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Dông-deo tsiang-læ lin-tsih ih-kw'e zah-deo tu m-neh dzing-lôh læ zah-deo zông-teng; long-tsong we ts'ah-diao."

耶稣走出离开圣殿时候，门徒走拢去，要点点圣殿个屋宇拨其看。² 耶稣等其拉话：「箇星拢总，尔拉看见弗？我真话向尔拉道，荡头将来连只一块石头都旣得剩落来石头上顶，拢总会拆掉。」

³ Yiæ-su læ Ken-læn sæn zo-kæn z-'eo, meng-du s-'ô tseo-long-læ, *meng Gyi*, z-ka wô, "Kyi-z yiu keh-sing z-ken? wô-wô hyiang ah-lah dao: wa-yiu Ng læ z-'eo, teng z-shü mah-go nyih-ts, yiu soh-go ziao-deo?"

³ 耶稣来橄榄山坐间时候，门徒私下走拢来，问其，是介话：「几时有箇星事干？话话向阿拉道。还有尔来时候，等时世末个日子，有啥个兆头？」

⁴ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ng-lah yüong kwu-djôh, m-nao peh nying-kô ta-diao. ⁵ Ing-we yiu hyü-to nying we mao-leh Ngô ming-deo læ-gyi, z-ka wô, ‘Ngô z Kyi-toh;’ yia we ta-diao yiu-ho nying. ⁶ Ng-lah we t’ing-meng tang-tsiang z-ken, teng tang-tsiang-go sing-sih; ng-lah tön m-nao yiao-‘ôh: ing-we keh-sing z-ken tu pih-ding yiu-go, dæn-z mah-go z-‘eo wa mi-de. ⁷ Ing-we pah-sing teng pah-sing, koh-kô teng koh-kô, tu we dô-kô tang-tsiang: wa-yiu-sing di-fông yiu hwông-nyin, z-yüoh, teng di-cing keh-sing. ⁸ Keh-sing long-tsong z-ken *peh-ko* z tsæ-næn-go ky’i-deo.

⁴ 耶稣回答其拉，话：「尔拉用顾着，旣得好拨人家带掉。⁵ 因为有许多人会冒勒我名头来其，是介话：『我是基督。』也会带掉有伙人。⁶ 尔拉会听闻打仗事干，等打仗个信息。尔拉断旣得好摇惑。因为箇星事干都必定有个，但是末个时候还未了。⁷ 因为百姓等百姓，国家等国家，都会大家打仗。还有星地方有荒年、时疫、等地震箇星。⁸ 箇星拢总事干不过是灾难个起头。

⁹ “Keh-go z-‘eo nying-kô we tsiang ng-lah song *kwun*,
iao peh ng-lah ziu næn; yi we sah-diao ng-lah: ping-ts‘ia
we-leh Ngô-go ming-deo, ng-lah we peh ‘en-t‘in-‘ô pah-
sing k‘eh-ts‘eng. ¹⁰ Keh-go z-‘eo yiu hyü-to *meng-du* we
pæn-tih; yia we dô-kô song *kwun*, dô-kô k‘eh-ts‘eng. ¹¹ Yia
yiu hyü-to kô sin-cü-nying we c‘ih-læ, ta-diao yiu-ho
nying. ¹² Wa-yiu we-leh fi-li z-ken to-ky‘i-læ, hyü-to *meng-
du-go* æ-sih-sing we lang-de. ¹³ Dæn-z jing-næ tao ti go cü-
kwu we teh-djôh kyi. ¹⁴ Keh *t‘in*-koh-go foh-ing yia iao
djün-k‘æ ‘en-t‘in-‘ô, tso te-tsing peh koh-tang-koh-go pah-
sing; keh-tsao mah-go z-‘eo ziu læ-de.

⁹ 「箇个时候人家会将尔拉送官，要拨尔拉受难，又会
杀掉尔拉。并且为了我个名头，尔拉会拨咸天下百姓刻
忖。¹⁰ 箇个时候有许多门徒会搥跌，也会大家送官，大家
刻忖。¹¹ 也有许多假先知人会出来，带掉有伙人。¹² 还有
为了非礼事干多起来，许多门徒个爱惜心会冷了。¹³ 但是
忍耐到底个主顾会得着救。¹⁴ 箇天国个福音也要传开咸天
下，做对证拨国打国个百姓，箇遭末个时候就来了。

¹⁵ “Ng-lah k'en-kyin sin-cü Dæn-yi-li sô wô-go, ‘we mih-diao *di-fông*, keh k'o-u-go tong-si,’ lih læ keh tseng-ky'i-go *di-fông*; (doh-go cü-kwu kæ ming-bah;) ¹⁶ keh-tsao læ Yiu-t'a *di-fông* læ-kæn-go cü-kwu hao dao tao sæn-li ky'i: ¹⁷ læ oh-teng cü-kwu m-nao tseo-lôh-læ, do-c'ih oh-li-go tong-si: ¹⁸ læ din-deo cü-kwu yia m-nao cün-læ do i-zông. ¹⁹ Keh-sing nyih-ts, do-du teng ky'üoh-na-go lao-nyüing yiu 'o-se! ²⁰ Ng-lah yüong tao-kao, s-teh ng-lah dao-tseo hao-vong læ tong-t'in-li, yia hao-vong læ en-sih-nyih. ²¹ Ing-we keh-go z-'eo pih-ding yiu da-næn; dzong k'æ-bih t'in-di ih-dzih tao næn-kæn dzong m-neh keh-cü-ka ko, 'eo-deo yia tsæ-ve yiu-go. ²² Ziah feh s-teh keh-sing nyih-kyiah tön-tin, ih-go nying tu kyiuh-feh-læ: dæn-z we-leh keh-sing t'iao-shün-go nying, we s-teh keh-sing nyih-kyiah tön-go.

¹⁵ 「尔拉看见先知但以理所话个，『会灭掉地方，箇可恶个东西，』立来箇尊起个地方。（读个主顾该明白；）¹⁶ 箇遭来犹太地方来间个主顾好逃到山里去。¹⁷ 来

屋顶主顾晓得好走落来，驮出屋里个东西。¹⁸ 来田头主顾也晓得好转来驮衣裳。¹⁹ 箇星日子，大肚等吃奶个老娘有祸祟！²⁰ 尔拉用祷告，使得尔拉逃走好留来冬天里，也好留来安息日。²¹ 因为箇个时候必定有大难，从开辟天地一直到难间从晓得箇株介过，后头也再艱有个。²² 若弗使得箇星日脚短点，一个人都救弗来。但是为了箇星挑选个人，会使得箇星日脚短个。

²³ “Keh-go z-‘eo ziah yiu nying teng ng-lah wô, ‘Kyi-toh dông-deo læ-tong;’ ‘ôh-tsia wô, ‘Keh-deo læ-kæn;’ m-nao siang-sing gyi. ²⁴ Ing-we yiu kô Kyi-toh kô sin-cü-nying iao c‘ih-læ, yia we tso do-do jing-tsih teng gyi-z; s-teh keh-sing t‘iao-shün-go nying, ziah-z hao ta-diao, yia we peh gyi-lah ta-diao. ²⁵ Ngô teng ng-lah yü-sin wô-go. ²⁶ Ka-ni, ziah yiu nying teng ng-lah wô, ‘Ts‘ia-k‘en, Kyi-toh læ kw‘ông-iæ di-fông; ng-lah m-nao tseo-c‘ih-ky‘i: ôh-tsia wô, ‘Læ mih-feh-dong-fong oh-li læ-kæn;’ ng-lah m-nao siang-sing. ²⁷ Ing-we tsing-ziang sin-din dzong tong-pin fah-c‘ih-læ, we liang-ko tao si-pin; Nying-go Ng-ts læ yia

we z-ka-go. Ing-we s-siu læ 'ah-li, lao-ing yia we jü-long
tao 'ah-li.

²³ 「箇个时候若有人等尔拉话，『基督荡头来东。』
或者话，『箇头来间。』旣得好相信其。²⁴ 因为有假基督
假先知人要出来，也会做大大神迹等奇事，使得箇星挑选
个人，若是好带掉，也会拨其拉带掉。²⁵ 我等尔拉预先话
个。²⁶ 介呢，若有人等尔拉话，『且看，基督来旷野地
方，尔拉旣得好走出去。或者话，『来密弗洞风屋里来
间。』尔拉旣得好相信。²⁷ 因为正像闪电从东边发出来，
会亮过到西边。人个儿子来也会是介个。因为尸首来何
里，老鹰也会聚拢到何里。

²⁹ “Keh-sing tsæ-næn nyih-ts 'eo-deo, nyih-deo ziu
we heh-en, yüih-liang feh we fah-kwông, sing-siu we
dzong t'in-li tih-lôh-læ, t'in-zông keh-sing yiu gyün-ping
go we yiao-dong. ³⁰ Keh-go z-'eo Nying-go Ng-ts ziao-deo
we yin-c'ih læ t'in-zông: keh-tsao t'in-'ô-go cong ts-p'a tu
we k'oh-leh sông-sing, yia we k'en-kyin Nying-go Ng-ts,
yiu do-do gyün-ping teng yüong-wô, zo-leh t'in-li-go yüing

ka læ. ³¹ Gyi ziu we ts'a Gyi-go t'in-s, yüong 'ao-dong-go do-do sing-hyang, dzong t'in-'ô dông-pin zing-deo ih-dzih tao keh-pin zing-deo, ky'i jü-long s-fông t'iao-shün-go nying.

²⁹ 「箇星灾难日子后头，日头就会黑暗，月亮弗会发光，星宿会从天里跌落来，天上箇星有权柄个会摇动。³⁰ 箇个时候人个儿子兆头会现出来天上。箇遭天下个众支派都会哭勒伤心，也会看见人个儿子，有大大权柄等荣华，坐勒天里个云介来。³¹ 其就会差其个天使，用号筒个大大声响，从天下荡边尽头一直到箇边尽头，去聚拢四方挑选个人。

³² “Ng-lah k'en vu-hwô-ko jü, hao ts'eng tao ih-go pi-fông: gyi-go ô-ts neng-ky'i-læ, yih-bæn pao-c'ih-læ, keh z-'eo hao hyiao-teh 'ô-t'in kw'a tao-de. ³³ Z-ka-go, ng-lah k'en-kyin keh-sing yang-yang z-ken, ziu hao hyiao-teh ^[1]*Jing-ming-go koh kw'a tao-de, ziu læ meng-k'eo de.* ³⁴ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Keh-go shü-dæ, feh teng-

tao keh-sing z-ken tu tso-dzing, feh we ko-ky'i. ³⁵ T'in teng di we ko-ky'i: Ngô-go shih-wô feh we ko-ky'i.

³² 「尔拉看无花果树，好忖到一个比方。其个桎枝嫩起来，叶片爆出来，箇时候好晓得夏天快到了。³³ 是介个，尔拉看见箇星样样事干，就好晓得神明个国^[1]快到了，就来门口了。³⁴ 我真话向尔拉道，箇个世代，弗等到箇星事干都做成，弗会过去。³⁵ 天等地会过去。我个说话弗会过去。

[1] 'Ôh-tsia, Nying-go Ng-ts. 或者人个儿子。（原注）

³⁶ “Dæn-z keh-go nyih-ts, keh-go z-zing, m-nying hyiao-teh; t'in-zông-go t'in-s yia feh hyiao-teh; tsih-yiu Ngô Ah-tia Zi hyiao-teh-go. ³⁷ Wa-yiu Nying-go Ng-ts læ z-'eo, tsing-hao-ziang Nô-üô z-'eo ka-go. ³⁸ Ing-we 'ong-shü zin-deo, ih-dzih tao Nô-üô tseo-tsing fông-jün keh nyih, gyilah tu læ-tih ky'üoh læ-tih hah, c'ü-tsing kô-c'ih; ³⁹ dzih-teng-tao 'ong-shü læ, long-tsong t'eng-ky'i, dzæ-fông teh-cü-de: Nying-go Ng-ts læ, yia we z-ka-go. ⁴⁰ Keh-go z-'eo yiu liang-go nying læ din-deo læ-kæn; ih-go we siu-leh-

ky'i, ih-go we dzing-lôh-tong.⁴¹ Yiu liang-go nyü-nying læ mo-fông-li læ-kæn mo feng; ih-go we siu-leh-ky'i, ih-go we dzing-lôh-tong.

³⁶ 「但是箇个日子，箇个时辰，旆人晓得，天上个天使也弗晓得，只有我阿爹自晓得个。³⁷ 还有人个儿子来时候，正好像挪亚时候介个。³⁸ 因为洪水前头，一直到挪亚走进方船箇日，其拉都来的吃来的喝，娶进嫁出。³⁹ 直等到洪水来，拢总余去，才方得知了，人个儿子来，也会是介个。⁴⁰ 箇个时候有两个人来田头来间，一个会收勒去，一个会剩落东。⁴¹ 有两个女人来磨坊里来间磨粉，一个会收勒去，一个会剩落东。

⁴² “Sô-yi ng-lah yüong kying-sing: ing-we feh hyiao-teh ng-lah-go Cü soh-go z-‘eo læ-gyi.⁴³ Kô-cü ziah hyiao-teh zeh ‘ah-li ih-kang læ, pih-ding kying-sing, tsæ-ve eo gyi oh-lô ts‘ah dong, keh z ng-lah hyiao-teh-go.⁴⁴ Keh-lah ng-lah yia tông-kæ bông-be-hao: ing-we Nying-go Ng-ts læ-go z-‘eo, z ng-lah ts‘eng-feh-tao-go.

⁴² 「所以尔拉用警醒：因为弗晓得尔拉个主啥个时候来其。⁴³ 家主若晓得贼何里一更来，必定警醒，再舩讴其屋落拆洞，箇是尔拉晓得个。⁴⁴ 箇勒尔拉也当该防备好。因为人个儿子来个时候，是尔拉忖弗到个。

⁴⁵ “Keh-meh jü z cong-sing ts'ong-ming-go nu-boh, gyi-go cü-nying-kô t'ôh gyi kwun oh-li-go cong nu-boh, ze z-'eo feng k'eo-liang peh gyi-lah? ⁴⁶ Cü-nying-kô tseo-læ, k'en-kyin yiu nu-boh z-ka tso-fah, keh-go nu-boh tao yiu foh-ky'i. ⁴⁷ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Cü-nying-kô we peh gyi kwun long-tsong kô-kyi. ⁴⁸ Ziah yiu ôh-go nu-boh sing-li wô, 'Ngô cü-nying-kô iao tæen-kôh-kyi læ-de;’ ⁴⁹ ziu ky'i tang gyi-go dong-de nu-boh, teng tse-hen dô-kô ky'üoh dô-kô hah: ⁵⁰ keh-go nu-boh siang-feh-tao-go nyih-ts, feh teh-cü-go z-'eo, gyi-go cü-nying-kô læ-de; ⁵¹ ziu iao [1]tsæen gyi nyüoh-tsiang, peh gyi teng kô-hao-nying dô-kô yiu-veng: keh-deo yiu ngao-leh ngô-ts' di-k'oh-go sing-hyang.

45 「箇末谁是忠心聪明个奴仆，其个主人家托其管屋里个众奴仆，随时候分口粮拨其拉？46 主人家走来，看见有奴仆是介做法，箇个奴仆倒有福气。47 我真话向尔拉道，主人家会拨其管拢总家计。48 若有恶个奴仆心里话：『我主人家要耽搁记来了。』49 就去打其个同队奴仆，等醉汉大家吃大家喝。50 箇个奴仆想弗到个日子，弗得知个时候，其个主人家来了。51 就要斩其肉酱^[1]，拨其等假好人大家有份。箇头有咬勒牙齿啼哭个声响。

[1] 'Ôh-tsia wô tang gyi li-æ. 或者话打其厉害。（原注）

Mt. XXV.

“Keh-go z-‘eo, t’in-koh we ziang jih-go dong-nyü, do-leh gyi teng-tsæn, tseo-c’ih-ky’i nying-tsih sing-lông. ² Nen-cong yiu ng-go ts’ong-ming, ng-go nyü-beng. ³ Keh-sing nyü-beng-go do-leh gyi teng-tsæn, feh ta yiu: ⁴ keh-sing ts’ong-ming-go do-leh gyi teng-tsæn, lin gyi yiu-

kwun-li yia ta yiu. ⁵ Sing-lông wa tæen-kôh-kæen, gyi-lah tu tang k'eh-c'ong, kw'eng-joh-de. ⁶ Tao pun-yia-ko, nying-sing wæ-ky'i, *z-ka wô*, 'Sing-lông læ-de; hao tseo-c'ih-læ nying-tsih gyi.' ⁷ Keh-tsao keh-sing dong-nyü tu bô-ky'i-læ, tsông gyi-lah teng-tsæn. ⁸ Keh-sing nyü-beng-go teng ts'ong-ming-go wô, 'Ng-lah-go yiu coh-tin peh ah-lah; ing-we ah-lah-go teng-tsæn iao u-de.' ⁹ Keh-sing ts'ong-ming-go we-teh wô, '*S-feh-teh-go*; k'ong-p'ô ng-lah teng ah-lah *dô-kô yüong* iao feh keo: neng-s ng-lah zi tao yiu-fông-li ky'i ma.' ¹⁰ Gyi-lah ky'i ma go z-'eo, sing-lông læ-de: keh-sing be-hao-liao-go *dong-nyü* teng gyi dô-kô tseo-tsing-ky'i ky'üoh hao-nyih-tsiu; meng ziu so-hao-de. ¹¹ Yü-to-go dong-nyü 'eo-deo læ-de, *z-ka wô*, 'Cü, cü, k'æ-k'æ peh ah-lah.' ¹² Gyi we-teh wô, 'Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ngô feh nying-teh ng-lah.'

「箇个时候，天国会像十个童女，驮勒其灯盏，走出去迎接新郎。² 内中有五个聪明，五个愚笨。³ 箇星愚笨个驮勒其灯盏，弗带油。⁴ 箇星聪明个驮勒其灯盏，连其油罐

里也带油。⁵ 新郎还耽搁间，其拉都打瞌睡，困熟了。⁶ 到半夜过，人声怀起，是介话：『新郎来了，好走出来迎接其。』⁷ 箇遭箇星童女都爬起来，装其拉灯盏。⁸ 箇星愚笨个等聪明个话：『尔拉个油给点拨阿拉，因为阿拉个灯盏要灭了。』⁹ 箇星聪明个回答话：『使弗得个，恐怕尔拉等阿拉大家用要弗够，能使尔拉自到油坊里去买。』¹⁰ 其拉去买个时候，新郎来了。箇星备好了个童女等其大家走进去吃好日酒，门就锁好了。¹¹ 余多个童女后头来了，是介话：『主，主，开开拨阿拉。』¹² 其回答话：『我真话向尔拉道，我弗认得尔拉。』

¹³ “Sô-yi ng-lah yüong kying-sing; ing-we feh hyiao-teh Nying-go Ng-ts soh-go nyih-ts, soh-go z-zing, we læ.

¹³ 「所以尔拉用警醒。因为弗晓得人个儿子啥个日子，啥个时辰，会来。

¹⁴ ING-WE *t'in-koh* k'o-pi ih-go nying iao c'ih-meng ky'i, eo-long gyi nu-boh, pô kô-kyi kao-dæ gyi-lah: ¹⁵ ze kôh-nying-go vu-nyih-ts feng nying-ts peh gyi-lah, ih-go ng-ts'in liang, ih-go nyi-ts'in liang, ih-go ih-ts'in liang: ziu

c'ih-meng ky'i-de. ¹⁶ Keh do ng-ts'in cü-kwu ziu ky'i-de, tsiang keh-go nying-ts tso sang-i, yi dzæn-tsing ng-ts'in. ¹⁷ Keh do nyi-ts'in cü-kwu yia z-ka, gyi yia dzæn-tsing nyi-ts'in. ¹⁸ Keh do ih-ts'in cü-kwu di-yiang-li ky'i gyüih ih-go den, pô gyi cü-nying-kô nying-ts k'ông-kæn.

¹⁴ 因为天国可比一个人要出门去，诬拢其奴仆，把家计交代其拉。¹⁵ 随各人个武艺子分银子拨其拉，一个五千两，一个二千两，一个一千两，就出门去了。¹⁶ 箇驮五千主顾就去了，将箇个银子做生意，又赚进五千。¹⁷ 箇驮二千主顾也是介，其也赚进二千。¹⁸ 箇驮一千主顾地垵里去掘一个窖，把其主人家银子园间。

¹⁹ “Deng-leh dziang-kyiu, keh-sing nu-boh-go cü-nying-kô kyü-læ, teng gyi-lah sön tsiang. Keh do ng-ts'in cü-kwu tseo-læ, ling-nga yi ta ng-ts'in, z-ka wô, 'Cü, ng yiu ng-ts'in liang kao-dæ ngô; næn-kæn ngô yi yiu ng-ts'in dzæn-ts'eo.’ ²¹ Cü-nying-kô teng gyi wô, 'Hao; ng cong-sing-go hao nu-boh! ng kying-siu yiu-'æn-go *kyi-jün* yiu cong-sing, ngô we peh ng kying-siu yiu-ho: hao tseo-tsing

ng cü-nying-kô kw'a-lôh-go *di-fông* læ.' ²² Keh do nyi-ts'in go tseo-læ, wô, 'Cü, ng yiu nyi-ts'in liang kao-dæ ngô; næn-kæn ngô yi yiu nyi-ts'in dzæn-ts'eo.' ²³ Cü-nying-kô teng gyi wô, 'Hao; ng cong-sing-go hao nu-boh! ng kying-siu yiu-æen-go *kyi-jün* yiu cong-sing, ngô we peh ng kying-siu yiu-ho: hao tseo-tsing ng cü-nying-kô kw'a-lôh-go *di-fông* læ.' ²⁴ Yiu ih-ts'in do-ko cü-kwu yia tseo-læ, wô, 'Cü, ngô hyiao-teh ng z k'eh-boh nying, feh-z ng cong-kæn u-sen yia we ky'i keh, feh-z ng tsah-kæn u-sen yia we ky'i siu; ²⁵ keh-lah ngô p'ô-de, tsiang ng-go nying-ts di-yiang-li ky'i k'ông-kæn: næn-kæn ng-zi-go tong-si læ-tong.' ²⁶ Cü-nying-kô we-teh gyi, wô, 'Ng læn-do-go ǃa nu-boh! ng hyiao-teh feh-z ngô cong-kæn u-sen ngô yia we ky'i keh, feh-z ngô tsah-kæn u-sen ngô yia we ky'i siu: ²⁷ ka-ni, ng kæ pô ngô nying-ts dzin-tin-li ky'i dzeng-kæn; teng ngô læ-go z-æo, ngô-zi-go *nying-ts* lin li-din tu hao do-kyü. ²⁸ Ka-ni, ng-lah hao ky'i deh gyi keh ih-ts'in, kao-fu keh yiu jih-ts'in cü-kwu. ²⁹ Ing-we væn-pah yiu-go cü-kwu, wa iao

kô-ts'eo peh gyi, s-teh yiu-yü: m̃-teh-go cü-kwu, lin gyi sô
yiu-go yia iao teng gyi deh-leh-ky'i. ³⁰ Wa-yiu keh m-
yüong-go nu-boh ken-c'ih tao nga-deo heh-en-go di-fông:
keh-deo yiu ngao-leh ngô-ts' di-k'oh-go sing-hyang.'

¹⁹ 「庵了长久，箇星奴仆个主人家归来，等其拉算
账。箇驮五千主顾走来，另外又带五千，是介话：『主，
尔有五千两交代我，难间我又有五千赚凑。』²¹ 主人家等
其话：『好，尔忠心个好奴仆！尔经手有限个既然有忠
心，我会拨尔经手有伙，好走进尔主人家快乐个地方
来。』²² 箇驮二千个走来，话：『主，尔有二千两交代
我，难间我又有二千赚凑。』²³ 主人家等其话：『好，尔
忠心个好奴仆！尔经手有限个既然有忠心，我会拨尔经手
有伙。好走进尔主人家快乐个地方来。』²⁴ 有一千驮个主
顾也走来，话：『主，我晓得尔是刻薄人，弗是尔种间乌
碎也会去割，弗是尔扎间乌碎也会去收。²⁵ 箇勒我怕了，
将尔个银子地垵里去园间。难间尔自个东西来东。』²⁶ 主
人家回答其，话：『尔懒惰个坏奴仆！尔晓得弗是我种间
乌碎我也会去割，弗是我扎间乌碎我也会去收。²⁷ 介呢，

尔该把我银子钱店里去存间，等我来个时候，我自个银子连利钿都好驮归。²⁸ 介呢，尔拉好去夺其箇一千，交付箇有十千主顾。²⁹ 因为凡百有个主顾，还要加凑拨其，使得有余；旣得个主顾，连其所有个也要等其夺勒去。³⁰ 还有箇旣用个奴仆赶出到外头黑暗个地方。箇头有咬勒牙齿啼哭个声响。』

³¹ “NYING-GO Ng-ts yiu yüong-wô, ta-leh long-tsong sing-jün-go t'in-s dô-kô læ, keh-go z-'eo we zo læ Gyi yüong-wô-go zo-we. ³² Væn-koh-go pah-sing tu we jü-long tao Gyi min-zin læ: Gyi ziu we feng-c'ih liang-'ao-sang, tsing-ziang k'en-yiang cü-kwu feng-c'ih wu-yiang sæn-yiang ka; wu-yiang peh gyi læ jing-siu-pin, sæn-yiang peh gyi læ tsia-siu-pin.

³¹ 「人个儿子有荣华，带勒拢总圣善个天使大家来，箇个时候会坐来其荣华个座位。³² 万国个百姓都会聚拢到其面前来。其就会分出两号生，正像看羊主顾分出湖羊山羊介，湖羊拨其来顺手边，山羊拨其来借手边。

³⁴ “Keh-tsao Wông-ti we teng keh-sing læ Gyi jing-siu-pin go wô, ‘Ng-lah z Ngô Ah-tia coh-foh-go cü-kwu, hao læ tsih-ziu keh we-leh ng-lah dzong k’æ-bih t’in-di be-hao-tong-go koh, tso ts’æn-nyih. ³⁵ Ing-we Ngô du-kyi, ng-lah peh Ngô ky’üoh; k’eo-k’eh, ng-lah peh Ngô hah; c’ih-meng-kæn, ng-lah siu-liu Ngô; ³⁶ c’ih-poh-go, ng-lah peh Ngô c’ün; sang bing, ng-lah kwu-djôh Ngô; lôh lao-kæn, ng-lah læ k’en-kwu Ngô.’ ³⁷ Keh-sing tsing-dzih nying ziu we ing-ky’i, teng Gyi wô, ‘Cü, ah-lah kyi-z k’en-kyin Ng du-kyi, peh Ng ky’üoh; ‘ôh-tsia k’eo-k’eh, peh Ng hah? ³⁸ Kyi-z k’en-kyin Ng c’ih-meng-kæn, siu-liu Ng; ‘ôh-tsia c’ih-poh-go, peh Ng c’ün? ³⁹ Kyi-z k’en-kyin Ng sang bing, ‘ôh-tsia lôh lao-kæn, læ k’en-kwu Ng?’ ⁴⁰ Wông-ti ziu we ing-ky’i, teng gyi-lah wô, ‘Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ngô keh-sing ting siao hyüong-di ziu-z ih-go, ng-lah yiu to-siao hao-c’ü tao gyi, ziu-z *yiü to-siao hao-c’ü* tao Ngô.’

³⁴ 「箇遭皇帝会等箇星来其顺手边个话：『尔拉是我阿爹祝福个主顾，好来接受箇为了尔拉从开辟天地备好东

个国，做产业。³⁵ 因为我肚饥，尔拉拨我吃；口渴，尔拉拨我喝；出门间，尔拉收留我；³⁶ 出膊个，尔拉拨我穿；生病，尔拉顾着我；落牢监，尔拉来看顾我。』³⁷ 箇星正直人就会应起，等其话：『主，阿拉几时看见尔肚饥，拨尔吃；或者口渴，拨尔喝？³⁸ 几时看见尔出门间，收留尔；或者出膊个，拨尔穿？³⁹ 几时看见尔生病，或者落牢监，来看顾尔？』⁴⁰ 皇帝就会应起，等其拉话：『我真话向尔拉道，我箇星顶小兄弟就是一个，尔拉有多少好处到其，就是有多少好处到我。』

⁴¹ “Keh-tsao yia we teng keh-sing læ tsia-siu-pin go wô, ‘Ng-lah be tsiu-mô go cü-kwu, hao li-k’æ Ngô, tao keh we-leh mo-kwe teng gyi ts’a-s be-hao-kæn-go üong-yün ho-li ky’i. ⁴² Ing-we Ngô du-kyi, ng-lah ǎ-teh peh Ngô ky’üoh; k’eo-k’eh, ng-lah ǎ-teh peh Ngô hah; ⁴³ c’ih-meng-kæn, ng-lah ǎ-teh siu-liu Ngô; c’ih-poh-go, ng-lah ǎ-teh peh Ngô c’ün; sang bing teng lôh lao-kæn, ng-lah ǎ-teh læ k’en-kwu Ngô.’ ⁴⁴ Gyi-lah yia we ing-ky’i, teng Gyi wô, ‘Cü, ah-lah kyi-z k’en-kyin Ng du-kyi, ‘ôh-tsia

k'eo-k'eh, 'ôh-tsia c'ih-meng-kæn, 'ôh-tsia c'ih-poh-go, 'ôh-tsia sang bing, 'ôh-tsia lôh lao-kæn, tu ǎ-teh læ kong-ing Ng?'⁴⁵ Gyi ziu we ing-ky'i, teng gyi-lah wô, 'Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Keh-sing ting siao cü-kwu ziu-z ih-go, ng-lah yiu to-siao hao-c'ü ǎ-teh tao gyi, ziu-z *yi*u to-siao hao-c'ü ǎ-teh tao Ngô.⁴⁶ Keh-sing iao tao üong-yün ying-vah-li ky'i; dæn-z keh-sing tsing-dzih nying tao üong-yün weh-ming *ky'i*.”

⁴¹ 「箇遭也会等箇星来借手边个话：『尔拉被咒骂个主顾，好离开我，到箇为了魔鬼等其差使备好间个永远火里去。⁴² 因为我肚饥，尔拉旣得拨我吃；口渴，尔拉旣得拨我喝；⁴³ 出门间，尔拉旣得收留我；出膊个，尔拉旣得拨我穿；生病等落牢监，尔拉旣得来看顾我。』⁴⁴ 其拉也会应起，等其话：『主，阿拉几时看见尔肚饥，或者口渴，或者出门间，或者出膊个，或者生病，或者落牢监，都旣得来供应尔？』⁴⁵ 其就会应起，等其拉话：『我真话向尔拉道，箇星顶小主顾就是一个，尔拉有多少好处旣得

到其，就是有多少好处旡得到我。⁴⁶ 箇星要到永远刑罚里去，但是箇星正直人到永远活命去。』」

Mt. XXVI.

YIÆ-SU kông-hao keh-sing long-tsong shih-wô, ziu teng Gyi meng-du wô, ² “Ng-lah hyiao-teh tsæ z liang nyih z Yü-yüih-tsih, Nying-go Ng-ts iao song *kwun*, ting læ jih-z-kô-zông.”

耶稣讲好箇星拢总说话，就等其门徒话：² 「尔拉晓得再是两日是逾越节，人个儿子要送官，钉来十字架上。」

³ Keh-go z-‘eo keh-sing tsi-s-deo, doh-shü-nying, teng pah-sing-go tsiang-lao, tu jü-jih-long tao tsi-s-deo kyiao-leh Kæ-üô-fah-go ngô-meng-li; ⁴ siang-liang yüong kyikao k’ô Yiæ-su, iao long-sah Gyi. ⁵ Tsih-z wô, “M-nao læ tsih-k’eng nyih, k’ong-p’ô pah-sing iao nao-z.”

³ 箇个时候箇星祭司头、读书人、等百姓个长老，都聚集拢到祭司头叫勒该亚法个衙门里，⁴ 商量用计较柯耶稣，要弄煞其。⁵ 只是话：「旣得好来节肯日，恐怕百姓要闹事。」

⁶ YIÆ-SU læ Pah-da-nyi, sang da-mô-fong go Si-meng oh-li læ-kæn: ⁷ yiu ih-go nyü-nying do-leh ting kyü hyiang-yiu tsi-tih-go nyüoh-go 'eh-ts, Yiæ-su zo-zih-go z-'eo, tseo-long-læ tao læ Gyi deo-li. ⁸ Meng-du k'en-kyin, ông-de, z-ka wô, "Keh me-fi-diao tsôh soh? ⁹ Keh-go hyiang-yiu feh-jün hao ma hyü-to *dong-din*, feng peh gyüong-nying." ¹⁰ Yiæ-su teh-cü, ziu teng gyi-lah wô, "Ng-lah dza-we long keh-go nyü-nying tæñ sing-z? gyi teng Ngô tso-go z ih-yiang hao z-ken. ¹¹ Ing-we ng-lah yiu gyüong-nying dziang-t'ong dô-kô læ-tong; dæn-z m̃-teh Ngô dziang-t'ong læ-tong. ¹² Gyi keh-go hyiang-yiu tao læ Ngô sing-zông, z we-leh Ngô sôñg-z tso-go. ¹³ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, 'En-t'in-'ô feh-leng soh-go di-fông, z yiu keh-go foh-ing djün-k'æ-go, yia pih-ding kông-tao keh-

go nyü-nying sô tso-go z-ken, hao peh nying-kô kyi-teh gyi.”

⁶ 耶稣来伯大尼，生大麻疯个西门屋里来间。⁷ 有一个女人驮勒顶贵香油箇的个玉个盒子，耶稣坐席个时候，走拢来到来其头里。⁸ 门徒看见，快了，是介话：「箇糜费掉作啥？」⁹ 箇个香油弗然好卖许多铜钲，分拨穷人。」¹⁰ 耶稣得知，就等其拉话：「尔拉咋会弄箇个女人担心事？其等我做个是一样好事干。¹¹ 因为尔拉有穷人长通大家来东，但是旡得我长通来东。¹² 其箇个香油倒来我身上，是为了我丧事做个。¹³ 我真话向尔拉道，咸天下弗论啥个地方，是有箇个福音传开个，也必定讲到箇个女人所做个事干，好拨人家记得其。」

¹⁴ Keh-go z-‘eo jih-nyi meng-du li-hyang ih-go, kyiao-leh Kyüô-liah-go Yiu-da, tseo tao keh-sing tsi-s-deo-go u-sen, z-ka wô, ¹⁵ “Ng-lah k’eng peh ngô to-siao, ngô we tsiang Gyi ma peh ng-lah?” Gyi-lah ziu ts’ing sæn-jih-kw’e nying-ts peh gyi. ¹⁶ Yiu-da dzong-ts’-ts’-eo zing kyi-we, hao pô Yiæ-su kao-dæ gyi-lah.

¹⁴ 箇个时候十二门徒里向一个，叫勒加略个犹太，走到箇星祭司头个乌碎，是介话：¹⁵ 「尔拉肯拨我多少，我会将其卖拨尔拉？」其拉就称三十块银子拨其。¹⁶ 犹太从此之后寻机会，好把耶稣交代其拉。

¹⁷ VU-KAO-TSIH-GO deo-nyih, meng-du tseo-long Yiæ-su-go sing-pin, teng Gyi wô, “Ng iao ah-lah ‘ah-li be-bæn yü-yüih peh Ng ky‘üoh?” ¹⁸ Gyi wô, “Ng-lah tao zing-li mo-nying *oh-li* ky‘i, teng gyi wô, ‘Sin-sang z-ka wô, Ngô-go z-‘eo gying-de; Ngô teng meng-du iao læ ng-go oh-li ko Yü-yüih-tsih.” ¹⁹ Meng-du ziu i Yiæ-su feng-fu ka tso, yü-yüih be-hao-kæn.

¹⁷ 无酵节个头日，门徒走拢耶稣个身边，等其话：「尔要阿拉何里备办逾越拨尔吃？」¹⁸ 其话：「尔拉到城里某人屋里去，等其话：『先生是介话，我个时候近了，我等门徒要来尔个屋里过逾越节。』」¹⁹ 门徒就依耶稣吩咐介做，逾越备好间。

²⁰ Tao yia-kw‘a, Yiæ-su teng jih-nyi meng-du dô-kô zo-zih. ²¹ Gyi-lah ky‘üoh-go z-‘eo, Yiæ-su z-ka wô, “Ngô

tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah cong-nyiang yiu ih-go iao ma-diao Ngô.”²² Gyi-lah do-nyiang iu-meng, ko-tang-ko meng Gyi wô, “Cü, z ngô feh?”²³ Yiæ-su we-teh wô, “Teng Ngô dô-kô beng-ts-li ‘ô-siu-go cü-kwu, z gyi iao ma-diao Ngô.”²⁴ Nying-go Ng-ts nyün-z iao ky’i ziang *Shü-li* sia-lôh ts-tin Gyi ka-go: dæn-z ma-diao Nying-go Ng-ts keh-go cü-kwu yiu ‘o-se! keh-go nying feh sang wa-z gyi bin-i.”²⁵ Iao ma-diao Yiæ-su go Yiu-da ing-ky’i, z-ka wô, “Fu-ts, z ngô feh?” *Yiæ-su* teng gyi wô, “Ng wô-djôh-de.”

²⁰ 到夜快，耶稣等十二门徒大家坐席。²¹ 其拉吃个时候，耶稣是介话：「我真话向尔拉道，尔拉中央有一个要卖掉我。」²² 其拉大样忧闷，个打个问其话：「主，是我弗？」²³ 耶稣回答话：「等我大家盆子里下手个主顾，是其要卖掉我。」²⁴ 人个儿子原是要去像书里写落指点其介个。但是卖掉人个儿子箇个主顾有祸祟！箇个人弗生还是其便宜。」²⁵ 要卖掉耶稣个犹大应起，是介话：「夫子，是我弗？」耶稣等其话：「尔话着了。」

²⁶ Gyi-lah ky'üoh-go z-'eo, Yiæ-su do-leh mun-deo, [1]coh-foh-ts, p'ah-k'æ kao-fu meng-du, z-ka wô, "Ng-lah hao do-leh ky'üoh: keh z Ngô-go kyî-sing." ²⁷ Yi do-leh pe-ts, coh-zia-ts, kao-fu gyi-lah, z-ka wô, "Ng-lah cong-nying tu hao hah: ²⁸ ing-we keh z Ngô-go hyüih, ziu-z sing-iah-go hyüih, we-leh hyü-to" nying liu-c'ih-læ, hao sô-diao ze go. ²⁹ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Dzong-kying-yi-'eo Ngô feh tsæ ky'üoh keh-go bu-dao tsiu, ih-dzih teng-tao Ngô teng ng-lah dô-kô læ Ngô Ah-tia-go koh-li ky'üoh sing tsiu z-'eo."

²⁶ 其拉吃个时候，耶稣驮勒馒头，祝福仔^[1]，脰开交付门徒，是介话：「尔拉好驮勒吃，箇是我个肌身。」²⁷ 又驮勒杯子，祝谢仔，交付其拉，是介话：「尔拉众人都好喝，²⁸ 因为箇是我个血，就是新约个血，为了许多人流出来，好赦掉罪个。²⁹ 我话向尔拉道，从今以后我弗再吃箇个葡萄酒，一直等到我等尔拉大家来我阿爹个国里吃新酒时候。」

[1]Yiu-teh Hyi-lah kwu-kyün wô, coh-zia-ts: k'en Mk. 6. 41. 有得希

腊古卷话，祝谢仔。看 Mk. 6. 41. (原注)

³⁰ [1]Sing-s ts'ông-hao, gyi-lah tseo-c'ih tao Ken-læn sæn ky'i. Keh-tsao Yiæ-su teng gyi-lah wô, ³¹ “Kyih-mih yia-tao, ng-lah cong-nying tu we in-tseng ky'i-diao Ngô: ing-we *Shü-li* yiu sia-lôh-tih, wô, ‘Ngô we tang K'en-ying-go Nying, keh-dziao yiang ziu we sæn-k'æ.’ [Sk. 13. 7.] ³² Dæn-z Ngô weh-cün-læ 'eo-deo, we sin-jü ng-lah tao Kyüô-li-li ky'i.” ³³ Pe-teh we-teh Gyi, wô, “Ziu-z cong-nying tu in-tseng ky'i-diao Ng, ngô üong feh we in-tseng ky'i-diao Ng.” ³⁴ Yiæ-su teng gyi wô, “Ngô tsing wô hyiang ng dao, Kyih-mih yia-tao, kyi feh-zing di-go zin-deo, ng we sæn-tsao feh tsiao-jing Ngô.” ³⁵ Pe-teh teng Gyi wô, “Ngô ziu-z kyiao-leh teng Ng dô-kô si, yia tsæ-ve feh tsiao-jing.” Cong meng-du yia z-ka wô.

³⁰ 圣诗^[1]唱好，其拉走出到橄榄山去。箇遭耶稣等其拉话：³¹ 「今末夜到，尔拉众人都会嫌憎弃掉我。因为书里有写落的，话：『我会打看羊个人，箇潮羊就会散

开。』 [Sk. 13. 7.] ³² 但是我活转来后头，会先如尔拉到加利
利去。」 ³³ 彼得回答其，话：「就是众人都嫌憎弃掉尔，
我永弗会嫌憎弃掉尔。」 ³⁴ 耶稣等其话：「我真话向尔
道，今末夜到，鸡弗曾啼个前头，尔会三遭弗招认我。」 ³⁵
彼得等其话：「我就是叫勒等尔大家死，也再𧸗弗招
认。」众门徒也是介话。

[1] 'Ôh-tsia wô, tsæn-me-s. 或者话，赞美诗。（原注）

³⁶ KEH-TSAO Yiæ-su teng gyi-lah dô-kô tao ih-t'ah di-
fông kyiao-leh K'eh-si-mô-nyi; ziu teng meng-du wô, “Ngô
keh-deo ky'i tao-kao; ng-lah zo-leh dông-deo teng-tong.”

³⁶ 箇遭耶稣等其拉大家到一埭地方叫勒客西马尼，就
等门徒话：「我箇头去祷告，尔拉坐勒荡头等东。」

³⁷ Ziu ta-leh Pe-teh teng Si-pi-t'a-go liang ng-ts dô-kô
ky'i, *sing-li* ziu iu-meng pe-shông-ky'i-læ-de. ³⁶ Keh-tsao
teng gyi-lah wô, “Ngô-go sing do-nyiang iu-meng tao si-go
din-di: ng-lah hao dông-deo læ-tong, teng Ngô dô-kô
kying-sing.”

³⁷ 就帶勒彼得等西庇太个两儿子大家去，心里就忧闷悲伤起来了。³⁸ 箇遭等其拉话：「我个心大样忧闷到死个田地。尔拉好荡头来东，等我大家警醒。」

³⁹ Ziu tsing-ky'i ih-ngæn, p'oh-tao gyiu-gyiu, z-ka wô, “Ngô-go Ah-tia, ziah-z hao-s-teh, peh keh-go pe-ts li-k'æ Ngô ky'i: se-tsih ka-go, m̃-teh hao ze Ngô-go cü-i, tsong z ze Ng-go cü-i.” ⁴⁰ Tseo tao meng-du u-sen læ, k'en-kyin gyi-lah kw'eng-joh-tih; ziu teng Pe-teh wô, “Ng-lah ka feh neng-keo teng Ngô dô-kô kying-sing ih tin-cong kong-fu ma? ⁴¹ “Yüong kying-sing, tao-kao; sæn-leh tseo-tsing mi- 'ôh li-hyang ky'i. Ling-sing z dzing-nyün-go, tsih-z nyüoh-sing nyün-ziah.”

³⁹ 就进去一眼，扑倒求求，是介话：「我个阿爹，若是好使得，拨箇个杯子离开我去。虽即介个，旣得好随我个主意，总是随尔个主意。」⁴⁰ 走到门徒乌碎来，看见其拉困熟的，就等彼得话：「尔拉介弗能够等我大家警醒一点钟工夫吗？⁴¹ 用警醒，祷告，省勒走进迷惑里向去。灵性是情愿个，只是肉身软弱。」

⁴² Di-nyi-vah yi ky'i tao-kao, z-ka wô, "Ngô-go Ah-tia, ziah-z Ngô pih iao ky'üoh keh-go pe-ts, —peh gyi li-k'æ Ngô ky'i ziah s-feh-teh-go, —ka-ni, hao tsiao Ng-go ts-i tso-dzing." ⁴³ Tseo-læ, k'en-kyin gyi-lah yi kw'eng-joh-tih: ing-we gyi-lah ngæn-tsing mi-long-ky'i-de.

⁴² 第二伐又去祷告，是介话：「我个阿爹，若是我必
要吃箇个杯子，——拨其离开我去若使弗得个，——介呢，
好照尔个旨意做成。」⁴³ 走来，看见其拉又困熟的，因为
其拉眼睛眯拢去了。

⁴⁴ Ziu li-k'æ gyi-lah, tsæ ky'i, di-sæn-tsao tso tao-kao, yia z-ka wô-fah. ⁴⁵ Keh-tsao tao meng-du u-sen læ, teng gyi-lah wô, "Yi-'eo ze ng-lah kw'eng-joh, tsiang-sih: z-'eo gying-de; Nying-go Ng-ts iao kao-dæ ze-nying-go siu-li de. ⁴⁶ Bô-ky'i, ah-lah yüong ky'i-de: ma Ngô cü-kwu gying-long-læ-de."

⁴⁴ 就离开其拉，再去，第三遭做祷告，也是介话法。

⁴⁵ 箇遭到门徒乌碎来，等其拉话：「以后随尔拉困熟，将

息。时候近了，人个儿子要交代罪人个手里了。⁴⁶ 爬起，阿拉用去了。卖我主顾近拢来了。」

⁴⁷ GYI wa læ-tih kông-go z-‘eo, jih-nyi meng-du li-hyang ih-go *kyiao-leh* Yiu-da læ-de, wa-yiu ih-do-dziao nying ta-leh tao teng kweng-ts, dzong tsi-s-deo teng pah-sing-go tsiang-lao u-sen, teng Yiu-da dô-kô læ. ⁴⁸ Ma Gyi diao-go cü-kwu yi-kying peh gyi-lah ih-go en-‘ao, z-ka wô, “Ngô teng Gyi hyüong-cü-go, ziu-z: ng-lah hao k’ô Gyi.” ⁴⁹ Ze-siu tseo-long Yiæ-su-go sing-pin, wô, “Fu-ts, ts‘ing en!” ziu teng Gyi hyüong-cü. ⁵⁰ Yiæ-su teng gyi wô, “Beng-yiu, ng we soh-go z-ken læ?” Keh-tsao gyi-lah tseo-long-læ, ‘ô-siu k’ô Yiæ-su.

⁴⁷ 其还来的讲个时候，十二门徒里向一个叫勒犹太来了，还有一大潮人带勒刀等棍子，从祭司头等百姓个长老乌碎，等犹太大家来。⁴⁸ 卖其掉个主顾已经拨其拉一个暗号，是介话：「我等其嗅嘴个，就是。尔拉好柯其。」⁴⁹ 随手走拢耶稣个身边，话：「夫子，请安！」就等其嗅

嘴。⁵⁰ 耶稣等其话：「朋友，尔为啥个事干来？」箇遭其拉走拢来，下手柯耶稣。

⁵¹ Yiæ-su sing-pin yiu ih-go nying dong-siu bah-c'ih tao læ, tsæn tsi-s-deo-go nu-boh, siah-lôh gyi ng-to. ⁵² Keh-tsao Yiæ-su teng gyi wô, “Ng-go tao siu-tsing tao-k'ôh-li: væn-pah do-leh tao *tsæn-go* cü-kwu iao be tao tsæn-sah. ⁵³ Ng tao feh ts'eng Ngô yin-dzæ hao gyiu Ngô-go Ah-tia, Gyi ziu we ts'a to-jü jih-nyi ying t'in-s læ pông-dzu Ngô ma! ⁵⁴ Ziah-z ka, Sing-shü sô wô, keh-go z-ken pih-ding yiu-go, *keh-go shih-wô* dza-we ing-leh-læ ni?”

⁵¹ 耶稣身边有一个人动手拔出刀来，斩祭司头个奴仆，削落其耳朵。⁵² 箇遭耶稣等其话：「尔个刀收进刀壳里，凡百驮勒刀斩个主顾要被刀斩煞。⁵³ 尔倒弗忖我现在好求我个阿爹，其就会差多如十二营天使来帮助我吗！⁵⁴ 若是介，圣书所话，箇个事干必定有个，箇个说话咋会应勒来呢？」

⁵⁵ Keh-go z-'eo Yiæ-su teng keh-dziao nying wô, “Ng-lah tseo-c'ih-læ, dza-we do-leh tao teng kweng-ts læ k'ô

Ngô, ziang k'ô gyiang-dao ka? Ngô nyih-nyih læ sing-din-li zo-leh ng-lah-go cong-nyiang kông dao-li, ng-lah feh k'ô Ngô. ⁵⁶ Dæn-z keh-sing z-ken tu z-ka tso-fah, hao s-teh sin-cü-nying shü-li-go shih-wô yiu yiao-nyiaen.” Keh-tsao meng-du tu li-k'æ Gyi dao-tseo-de.

⁵⁵ 箇个时候耶稣等箇潮人话：「尔拉走出来，咋会驮勒刀等棍子来柯我，像柯强盗介？我日日来圣殿里坐勒尔拉个中央讲道理，尔拉弗柯我。⁵⁶ 但是箇星事干都是介做法，好使得先知人书里个说话有效验。」箇遭门徒都离开其逃走了。

⁵⁷ K'ô Yiæ-su go cü-kwu ta-leh Gyi tao tsi-s-deo Kæ-üô-fah-go *ngô-meng-li*, ziu-z doh-shü-nying teng tsiang-lao jü-long-kæn u-sen. ⁵⁸ Pe-teh yün-yün keng-leh Gyi ih-dzih tao tsi-s-deo *ngô-meng-li*; ziu tseo-tsing li-hyang ky'i, teng ts'a-nying dô-kô zo-lôh, iao k'en-k'en keh-go *z-ken dza-go kyih-gyüoh*.

⁵⁷ 柯耶稣个主顾带勒其到祭司头该亚法个衙门里，就是读书人等长老聚拢间乌碎。⁵⁸ 彼得远远跟勒其一直到祭

司头衙门里，就走进里向去，等差人大家坐落，要看看箇个事干咋个结局。

⁵⁹ Keh-sing tsi-s-deo tsiang-lao teng djün kong-we tu iao zing kô te-tsing læ kao Yiæ-su, hao bæen Gyi si-ze; ⁶⁰ tsih-z zing-feh-djôh: se-tsih yiu hyü-to tso kô te-tsing cü-kwu læ, dzing-gyiu zing-feh-djôh. ‘Eo-deo yiu liang-go tso kô te-tsing cü-kwu læ, z-ka wô, “Keh-go nying wô, ‘Ngô neng-keo hwe-diao Jing-ming-go din, sæn nyih li-deo tsæ ky‘i gyi hao.”

⁵⁹ 箇星祭司头长老等全公会都要寻假对证来告耶稣，好办其死罪，⁶⁰ 只是寻弗着。虽即有许多做假对证主顾来，仍旧寻弗着。后头有两个做假对证主顾来，是介话：

「箇个人话：『我能够毁掉神明个殿，三日里头再起其好。』」

⁶² Tsi-s-deo lih-ky‘i-læ, teng Gyi wô, “Ng ih-kyü tu feh we-teh ma? Gyi-lah tso te-tsing kao Ng go z-ken tao-ti dza-go?” ⁶³ Yiæ-su feh hyiang. Tsi-s-deo yi k‘æ k‘eo, teng Gyi wô, “Ngô feng-fu Ng ts-tin keh-we weh-go Jing-ming vah-

tsiu wô hyiang ah-lah dao, Ng tao-ti z Kyi-toh, Jing-ming-go Ng-ts feh?”⁶⁴ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng wô-djôh-de: Ngô wa-yiu wô hyiang ng-lah dao, Dzong-kying-yi-‘eo ng-lah we k’en-kyin Nying-go Ng-ts zo læ yiu neng-ken Cü-kwu-go jing-siu-pin, yi dzing-leh t’in-li-go yüing ka læ.”

⁶² 祭司头立起来，等其话：「尔一句都弗回答吗？其拉做对证告尔个事干到底咋个？」⁶³ 耶稣弗响。祭司头又开口，等其话：「我吩咐尔指点箇位活个神明罚咒话向阿拉道，尔到底是基督，神明个儿子弗？」⁶⁴ 耶稣等其话：「尔话着了。我还有话向尔拉道，从今以后尔拉会看见人个儿子坐来有能干主顾个顺手边，又成勒天里个云介来。」

⁶⁵ Keh-tsao tsi-s-deo c’ô-k’æ zi-go i-zông, z-ka wô, “Gyi kông sih-doh-go shih-wô; ah-lah ‘o-yüong bih-nying-go te-tsing? Gyi sih-doh-go shih-wô næn-kæn ng-lah z t’ing-meng-de. ⁶⁶ Ng-lah-go i-s dza-go?” Gyi-lah we-teh, z-ka wô, “Gyi z væn-djôh si-ze.” ⁶⁷ Keh-tsao gyi-lah zæn-t’u t’u Gyi-go min-k’ong, gyün-deo k’ao Gyi; yiu-sing ^[1]siu

kwah Gyi, z-ka wô, ⁶⁸ “Kyî-toh, ts’ia kông-kông sin-cü shih-wô, wô tang Ng go cü-kwu z jü?”

⁶⁵ 箇遭祭司头扯开自个衣裳，是介话：「其讲褻渎个说话，阿拉何用别人个对证？其褻渎个说话难间尔拉是听闻了。⁶⁶ 尔拉个意思咋个？」其拉回答，是介话：「其是犯着死罪。」⁶⁷ 箇遭其拉馋唾吐其个面孔，拳头敲其，有星手掴其^[1]，是介话：⁶⁸ 「基督，且讲讲先知说话，话打尔个主顾是谁？」

[1] *Ôh-tsia wô*, pin-ts tang-Gyi. 或者话，鞭子打其。（原注）

⁶⁹ Pe-teh læ nga-deo, ming-dông-li zo-kæn, yiu ih-go ô-deo tseo-læ, teng gyi wô, “Ng yia z teng Kyüô-li-li Yiæ-su dong-de-go.” ⁷⁰ Pe-teh læ cong-nying min-zin feh tsiao-jing, z-ka wô, “Ng-go shih-wô dza-go, ngô feh hyiao-teh.” ⁷¹ Pe-teh tseo-c’ih tao meng-k’eo, yi yiu ih-go ô-deo k’en-kyin gyi, teng keh-sing læ-kæn-go nying wô, “Keh-go nying yia z teng Nô-sah-leh Yiæ-su dong-de-go.” ⁷² Pe-teh ziu vah ih-go tsiu, di-nyi-tsao feh tsiao-jing, wô, “Ngô feh nying-teh keh-go nying.” ⁷³ Ko-leh ih-zông, keh-sing lih-

tong-go nying tseo-læ, teng Pe-teh wô, “Ng yia jih-dzæ z gyi-lah tso-de nying; ng-go k’eo-ing z bin-leh ng c’ih.” ⁷⁴ Keh-tsao *Pe-teh* vah zing-do-tsiu, wô, “Ngô feh nying-teh keh-go nying.” Kyi ziu lih-k’eh di-de. ⁷⁵ Pe-teh ziu kyi-teh-tao Yiæ-su teng gyi kông-ko-go shih-wô, “Kyi feh-zing di-go zin-deo, ng we sæn-tsao feh tsiao-jing Ngô:” ziu tseo-c’ih nga-deo, k’oh-leh sông-sing.

⁶⁹ 彼得来外头，明堂里坐间，有一个丫头走来，等其话：「尔也是等加利利耶稣同队个。」⁷⁰ 彼得来众人面前弗招认，是介话：「尔个说话咋个，我弗晓得。」⁷¹ 彼得走出到门口，又有一个丫头看见其，等箇星来间个人话：

「箇个人也是等拿撒勒耶稣同队个。」⁷² 彼得就罚一个咒，第二遭弗招认，话：「我弗认得箇个人。」⁷³ 过了一晌，箇星立东个人走来，等彼得话：「尔也实在是其拉做队人，尔个口音是辨勒尔出。」⁷⁴ 箇遭彼得罚甚大咒，话：「我弗认得箇个人。」鸡就立刻啼了。⁷⁵ 彼得就记得到耶稣等其讲过个说话，「鸡弗曾啼个前头，尔会三遭弗招认我。」就走出外头，哭勒伤心。

Mt. XXVII.

TAO-LEH t'in-nyiang, cong tsi-s-deo teng pah-sing-go
tsiang-lao tu siang-liang iao bæn Yiæ-su si-ze. ² Ziu bo-ts
ta-c'ih-ky'i, ka peh tsong-toh Peng-tiu Pe-lah-to.

到了天亮，众祭司头等百姓个长老都商量要办耶稣死
罪。² 就缚仔带出去，解拨总督本丢·彼拉多。

³ Keh-go z-'eo ma Yiæ-su go Yiu-da, k'en-kyin Gyi ze
ding-jih, ziu ao-hwe, do-leh keh sæn-jih-kw'e nying-ts ky'i
wæn keh-sing tsi-s-deo tsiang-lao, z-ka wô, ⁴ “Ngô ma m-
ze Cü-kwu-go hyüih, yiu ze-ko.” Gyi-lah wô, “Yü ah-lah
soh-go siang-ken? ng-zi ky'i dzing-tông.” ⁵ *Yiu-da* nying-ts
k'ang læ *sing-din-li*, tseo-c'ih, ziu ky'i tiao-sah-de.

³ 箇个时候卖耶稣个犹大，看见其罪定实，就懊悔，驮
勒箇三十块银子去还箇星祭司头长老，是介话：⁴ 「我卖嘅
罪主顾个血，有罪过。」其拉话：「与阿拉啥个相干？尔
自去承当。」⁵ 犹大银子揸来圣殿里，走出，就去吊煞了。

⁶ Keh-sing tsi-s-deo do-leh nying-ts, wô, “Keh kyî-jün z ma-hyüih-go kô-din, feh ing-kæ tiu læ nying-kw’u-li.” ⁷ Ziu dô-kô siang-liang, pô nying-ts ky’i ma siao-yiao-go din, hao en-tsông c’ih-meng-go nying. ⁸ Sô-yi keh-go din tao jü-kying eo gyi z “Hyüih-din.” ⁹ Keh-tsao sin-cü Yiæ-li-mi sô kông-go shih-wô yiu yiao-nyæn, z-ka wô, “Gyi-lah do-leh keh sæn-jih-k’we nying-ts, ziu-z be z-dzih-kwu-kô cü-kwu-go kô-din, Yi-seh-lih nying sô kong-kwu-go; ¹⁰ yi do-c’ih-ky’i ma siao-yiao-go din, tsiao Cü sô feng-fu ngô.” [Sk. 11. 13.]

⁶ 箇星祭司头驮勒银子，话：「箇既然是卖血个价钿，弗应该丢来银库里。」 ⁷ 就大家商量，把银子去买烧窑个田，好安葬出门个人。 ⁸ 所以箇个田到如今诬其是「血田」。 ⁹ 箇遭先知耶利米所讲个说话有效验，是介话：「其拉驮勒箇三十块银子，就是被市值估价主顾个价钿，以色列人所公估个。 ¹⁰ 又驮出去买烧窑个田，照主所吩咐我。」 [Sk. 11. 13.]

¹¹ YIÆ-SU lih læ tsong-toh min-zin: tsong-toh meng Gyi wô, “Ng z Yiu-t’a; nying-go Wông-ti feh?” Yiæ-su teng gyi wô, “Ng wô-djôh-de.” ¹² Keh-sing tsi-s-deo teng tsiang-lao kao Yiæ-su z-‘eo, Gyi ih-ngæn feh, ing. ¹³ Keh-tsao Pe-lah-to! teng Gyi wô, “Gyi-lah yiu to-siao en-gyin tso te-tsing kao Ng, Ng soh feh t’ing-meng ma?” ¹⁴ Yiæ-su ziu-z ih-yiang en-gyin tu feh we-teh gyi; s-teh tsong-toh do-nyiang hyi-gyi.

¹¹ 耶稣立来总督面前，总督问其话：「尔是犹太人个皇帝弗？」耶稣等其话：「尔话着了。」¹² 箇星祭司头等长老告耶稣时候，其一眼弗应。¹³ 箇遭彼拉多等其话：「其拉有多少案件做对证告尔，尔啥弗听闻吗？」¹⁴ 耶稣就是一样案件都弗回答其，使得总督大样稀奇。

¹⁵ Tao tsih-k’eng-go nyih-ts, tsong-toh lao kwe-kyü iao fông ih-go væn-nying peh pah-sing, ze gyi-lah iao jü. ¹⁶ Keh-go z-‘eo gyi-lah yiu ih-go yiu-ming-go væn-nying, kyiao-leh Pô-lah-pô. ¹⁷ Pah-sing jü-long-tong z-‘eo, Pe-lah-to teng gyi-lah wô, “Ng-lah iao ngô fông ‘ah-li ih-go peh

ng-lah? wa-z Pô-lah-pô, wa-z Yiæ-su kyiao-leh Kyi-toh?”¹⁸
Ing-we hyiao-teh z we-leh ky'i Gyi feh-ko, ka Gyi zông-læ-go.

¹⁵ 到节肯个日子，总督老规矩要放一个犯人拨百姓，随其拉要如。¹⁶ 箇个时候其拉有一个有名个犯人，叫勒巴拉巴。¹⁷ 百姓聚拢东时候，彼拉多等其拉话：「尔拉要我放何里一个拨尔拉？还是巴拉巴，还是耶稣叫勒基督？」¹⁸ 因为晓得是为了气其弗过，解其上来个。

¹⁹ Tsong-toh zo dông z-‘eo, gyi-go lao-nyüing ts’a nying tao gyi u-sen læ, z-ka wô, “Keh tsing-dzih Nying-go z-ken m-nao ky'i kwun-tsiang: ing-we ngô kyih-mih mong li-hyang we-leh Gyi ky'üoh hyü-to kw'u-deo.”

¹⁹ 总督坐堂时候，其个老娘差人到其乌碎来，是介话：「箇正直人个事干旣得好去管账，因为我今末梦里向为了其吃许多苦头。」

²⁰ Keh-sing tsi-s-deo teng; tsiang-lao ts'ön-teh keh-dziao nying, hao t'ao Pô-lah-pô, djü-mih Yiæ-su. ²¹ Tsong-

toh we-teh gyi-lah, wô, “Keh liang-go, iao ngô fông ‘ah-li ih-go peh ng-lah?” Gyi-lah wô, “Pô-lah-pô.” ²² Pe-lah-to teng gyi-lah wô, “Ka-ni, Yiæ-su kyiao-leh Kyi-toh, ngô kæ dza bæen Gyi?” Cong-nying wô, “Hao ting Gyi læ jih-z-kô-zông.” ²³ Tsong-toh wô, “Gyi tso soh-go ôh z-ken?” Gyi-lah yüih-fah eo-leh hyiang, wô, “Ting Gyi læ jih-z-kô-zông.”

²⁰ 箇星祭司头等长老撻掇箇潮人，好讨巴拉巴，除灭耶稣。²¹ 总督回答其拉，话：「箇两个，要我放何里一个拨尔拉？」其拉话：「巴拉巴。」²² 彼拉多等其拉话：「介呢，耶稣叫勒基督，我该咋办其？」众人话：「好钉其来十字架上。」²³ 总督话：「其做啥个恶事干？」其拉越发讴勒响，话：「钉其来十字架上。」

²⁴ Pe-lah-to hyiao-teh z m-shih-fah, *pah-sing* fænhyang yü-kô nao-z; ziu do-leh shü, læ keh-dziao nying min-zin gyiang-gyang siu, z-ka wô, “*Liu-c’ih* keh tsingdzih Nying-go hyüih, ngô z m-ze: ng-lah zi ky’i dzing-tông.” ²⁵ Cong pah-sing we-teh wô, “Gyi-go hyüih hao kwe peh ah-lah teng ah-lah ts-seng.” ²⁶ Keh-tsao fông Pô-lah-

pô peh gyi-lah; yüong pin-ts tang Yiæ-su, ziu kao-dæ gyi-lah ky'i ting Gyi læ jih-z-kô-zông.

²⁴ 彼拉多晓得是旡设法，百姓反响愈加闹事。就驮勒水，来箇潮人面前澆澆手，是介话：「流出箇正直人个血，我是旡罪。尔拉自去承当。」²⁵ 众百姓回答话：「其个血好归拨阿拉等阿拉子孙。」²⁶ 箇遭放巴拉巴拨其拉。用鞭子打耶稣，就交代其拉去钉其来十字架上。

²⁷ KEH-TSAO tsong-toh-go ping ta Yiæ-su tao ^[1]kwun-t'ing-li, eo-long 'eh-ying-go ping læ c'ü-siao Gyi. ²⁸ Ziu poh-diao Gyi i-zông, do-leh 'ong-bao p'i Gyi; ²⁹ ts' pin-c'ih ih-ting bing-t'in-kwun, ta læ Gyi deo-li; yi peh Gyi jing-tsah siu do ih-keng lu-ken; ziu gyü-lôh Gyi min-zin, c'ü-siao Gyi, wô, "Yiu-t'a nying-go Wông-ti, kong-hyi!" ³⁰ Yi zæn-t'u t'u Gyi, do-leh keh-keng lu-ken tang Gyi deo. ³¹ C'ü-siao-hao-ts, poh-diao 'ong-bao, *dzing-gyiu* peh Gyi c'ün Zi-go i-zông; ziu t'o-c'ih-ky'i ting Gyi læ jih-z-kô-zông.

27 箇遭总督个兵带耶稣到官厅里^[1]，诬拢合营个兵来取笑其。28 就剥掉其衣裳，驮勒红袍披其，29 刺编出一顶平天冠，戴来其头里，又拨其顺只手驮一根芦竿。就跪落其面前，取笑其，话：「犹太人个皇帝，恭喜！」30 又馋唾吐其，驮勒箇根芦竿打其头。31 取笑好仔，剥掉红袍，仍旧拨其穿自个衣裳，就拖出去钉其来十字架上。

[1] 'Ôh-tsia wô, wông-kong-li. 或者话，皇宫里。（原注）

32 Gyi-lah tseo-c'ih-ky'i, p'ong-djôh ih-go Kwu-li-næ nying, ming-z kyiao-leh Si-meng; ziu ngang-k'ô gyi pe Yiæ-su-go jih-z-kô.

32 其拉走出去，碰着一个古利奈人，名字叫勒西门，就硬扞其背耶稣个十字架。

33 TSEO tao ih-t'ah di-fông kyiao-leh Kôh-kôh-t'a, ziu-z 'kw'u-lu-deo u-sen' ka-shih, 34 ziu do-leh yiu kw'u-tæn 'o-tih-go sön-tsiu peh Gyi ky'üoh: Gyi ih zông-djôh, feh k'eng ky'üoh. 35 Ting-zông jih-z-kô ts-'eo, gyi-lah ts'eh ts-meh-den dô-kô feng Gyi i-zông; hao s-teh keh sin-cü-

nying kông-ko-liao shih-wô yiu yiao-nyiaen, z-ka wô, “Ngô nga-deo i-zông gyi-lah dô-kô feng-k’æ; we-leh Ngô li-deo i-zông gyi-lah ts’eh ts-meh-den.” [S. 22. 18.] ³⁶ *Keh-sing ping* zo-ts kwun-kæn. ³⁷ Læ Gyi deo-zông t’iah *ih-da* yiu Gyi ze-ming sia-tih-go *diao-ts*, ziu-z wô, “KEH Z YIÆ-SU, YIU-T’A NYING-GO WÔNG-TI.”

³³ 走到一埭地方叫勒各各他，就是『骷颅头乌碎』解说，³⁴ 就驮勒有苦胆和的个酸酒拨其吃。其一尝着，弗肯吃。³⁵ 钉上十字架之后，其拉撮指末头大家分其衣裳，³⁶ 好使得箇先知人讲过了说话有效验，是介话：「我外头衣裳其拉大家分开，为了我里头衣裳其拉撮指末头。」[S. 22. 18.] 箇星兵坐仔管间。³⁷ 来其头上贴一埭有其罪名写的个条子，就是话：「箇是耶稣，犹太人个皇帝。」

³⁸ *Keh-go* z-‘eo yiu liang-go gyiang-dao teng Gyi dong-de ting læ jih-z-kô-zông, ih-go læ jing-siu-pin, ih-go læ tsia-siu-pin.

³⁸ 箇个时候有两个强盗等其同队钉来十字架上，一个来顺手边，一个来借手边。

³⁹ Tseo-ko-go cü-kwu deo yiao-yiao, sih-doh Gyi, z-ka wô, ⁴⁰ “Ng z we hwe-diao *sing*-din, sæn nyih kong-fu tsæ ky‘i-hao Cü-kwu, *næn-kæn* hao Zi kyi Zi. Ng ziah z Jing-ming-go Ng-ts, dzong jih-z-kô hao tseo-lôh-læ.” ⁴¹ Keh-sing tsi-s-deo doh-shü-nying teng tsiang-lao yia z-ka læ-tih tsao-siao Gyi, wô, ⁴² “Gyi yiu bih-nying kyi-ko-de, feh neng-keo kyi Zi. Gyi ziah z Yi-seh-lih-go Wông-ti, næn-kæn dzong jih-z-kô hao tseo-lôh, ah-lah ziu we siang-sing Gyi. ⁴³ Gyi z k‘ao-djôh Jing-ming; *Jing-ming* ziah-z hwunhyi Gyi, næn-kæn kæ læ kyi Gyi: ing-we Gyi wô, ‘Ngô z Jing-ming-go Ng-ts.” ⁴⁴ Teng Gyi dong-de ting-kæn-go gyiang-dao yia z tso-ying *shih-wô* zôh-mô Gyi.

³⁹ 走过个主顾头摇摇，褻渎其，是介话：⁴⁰ 「尔是会毁掉圣殿，三日工夫再起好主顾，难间好自救自。尔若是神明个儿子，从十字架好走落来。」⁴¹ 箇星祭司头读书人等长老也是介来的嘲笑其，话：⁴² 「其有别人救过了，弗能够救自。其若是以色列个皇帝，难间从十字架好走落，阿拉就会相信其。⁴³ 其是靠着神明，神明若是欢喜其，难

间该来救其，因为其话：『我是神明个儿子。』」⁴⁴ 等其同队钉间个强盗也是做样说话警骂其。

⁴⁵ Dzong jih-nyi tin-cong tao sæn tin-cong, pin-di tu heh-en. ⁴⁶ Mao sæn tin-cong, Yiæ-su do-do sing-hyang eo-ky'i-læ, wô, "Yi-li! Yi-li! lah-mô sah-bah-da-nyi?" ziu-z wô, "Ngô-go Jing-ming! Ngô-go Jing-ming! dza-we ky'i-diao Ngô?" [S. 22.1.] ⁴⁷ Yiu-sing keh-deo lih-kæn-go nying t'ing-meng, z-ka wô, "Keh-go nying læ-tih eo Yi-li-üô." ⁴⁸ Nen-cong yiu ih-go nying ze-siu peng-ky'i, do-leh hæ-min-hwô, ts'u seng-t'eo-ts, c'oh læ lu-ken-li, peh Gyi ky'üoh. ⁴⁹ Yü-to z-ka wô, "Vong-de; ah-lah ts'ia k'en Yi-li-üô we læ kyi Gyi feh?"

⁴⁵ 从十二点钟到三点钟，遍地都黑暗。⁴⁶ 毛三点钟，耶稣大大声响讴起来，话：「以利！以利！拉马撒白大尼？」就是话：「我个神明！我个神明！咋会弃掉我？」⁴⁷ 有星箇头立间个人听闻，是介话：「箇个人来的讴以利亚。」⁴⁸ 内中有一个人随手奔起，驮勒海绵花，醋渗透

仔，戳来芦竿里，拨其吃。⁴⁹ 余多是介话：「留了。阿拉且看以利亚会来救其弗？」

⁵⁰ Yiæ-su yi do-do sing-hyang eo ih-sing, ky'i ziu dön-de.

⁵⁰ 耶稣又大大声响讴一声，气就断了。

⁵¹ Sing-din-li-go mun-tsiang zông-‘ô te-lih-k’æ, di-yiang cing-dong, zah-deo lih-k’æ: ⁵² veng-mo k’æ-k’æ; hyü-to kw’eng-kæn sing-nying-go p’oh-s yi bô-ky’i, dzong veng-li ka tseo-c’ih-læ, teng Yiæ-su weh-cün-læ ts-‘eo tseo-tsing sing-dzing-li, yin-c’ih-læ peh hyü-to nying k’en.

⁵¹ 圣殿里个幔帐上下飭裂开，地垵震动，石头裂开，
⁵² 坟墓开开，许多困间圣人个魄尸又爬起，从坟里介走出来，等耶稣活转来之后走进圣城里，现出来拨许多人看。

⁵⁴ Pah-tsong teng gyi dong-de kwun Yiæ-su go cü-kwu, k’en-kyin di-cing teng keh-sing *bih-nyiang-kao* z-ken, do-nyiang p’ô-ky’i-læ, z-ka wô, “Keh jih-dzæ z Jing-ming-go Ng-ts.”

⁵⁴ 百总等其同队管耶稣个主顾，看见地震等箇星别样告事干，大样怕起来，是介话：「箇实在是神明个儿子。」

⁵⁵ Keh-deo yiu hyü-to nyü-nying yün-yün k'en-kæn, ziu-z dzong Kyüô-li-li keng-leh Yiæ-su kong-ing Gyi go cü-kwu. ⁵⁶ Nen-cong yiu Meh-da-lah-go Mô-li-üô, Yüô-kôh teng Iah-si-go ah-nyiang Mô-li-üô, wa-yiu Si-pi-t'a ng-ts-go ah-nyiang.

⁵⁵ 箇头有许多女人远远看间，就是从加利利跟勒耶稣供应其个主顾。⁵⁶ 内中有抹大拉个马利亚，雅各等约西个阿娘马利亚，还有西庇太儿子个阿娘。

⁵⁷ TAO yia-kw'a, yiu ih-go yiu-lao tseo-læ, z Üô-li-mô-t'a nying, ming-z kyiao-leh Iah-seh, yia z tso Yiæ-su meng-du go: ⁵⁸ gyi læ kyin Pe-lah-to, t'ao Yiæ-su-go s-siu. Pe-lah-to ziu feng-fu pô s-siu kao-dæ gyi. ⁵⁹ Iah-seh do-leh s-siu, yüong ken-zing-go si mô-pu ko-hao-ts, ⁶⁰ ky'i en-leh gyi-zi-go zah-ngæn zôh-c'ih-læ ziu-veng-li: yi fæn ih-kw'e do zah-deo seh læ veng meng-k'eo, ziu ky'i-de. ⁶¹ Keh-deo

yiuh Meh-da-lah-go Mô-li-üô, teng keh bih-go Mô-li-üô, dziao-leh veng zo-kæn.

⁵⁷ 到夜快，有一个有佬走来，是亚利马太人，名字叫勒约瑟，也是做耶稣门徒个。⁵⁸ 其来见彼拉多，讨耶稣个尸首。彼拉多就吩咐把尸首交代其。⁵⁹ 约瑟驮勒尸首，用干淨个细麻布裹好仔，⁶⁰ 去安勒其自个石岩凿出来寿坟里。又翻一块大石头塞来坟门口，就去了。⁶¹ 箇头有抹大拉个马利亚，等箇别个马利亚，朝勒坟坐间。

⁶² TAO di-nyi nyih, ziu-z yü-be-nyih-go di-nyi nyih, keh-sing tsi-s-deo teng Fah-li-sæ nying tu jü-long læ kyin Pe-lah-to, z-ka wô, ⁶³ “Da-jing, ah-lah kyi-teh keh-go p’in-zeh weh-zin wô, ‘Ko-leh sæn nyih, Ngô we weh-cün-læ.’ ⁶⁴ Keh-lah ts’ing ng feng-fu Gyi-go veng lao-lao-k’ao-k’ao kwun-siu gyi tao di-sæn nyih; k’ong-p’ô Gyi-go meng-du yia-deo læ t’eo Gyi s-siu, ziu teng pah-sing wô, ‘Gyi dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ-de:’ ka-ni, keh ‘eo-deo-go hong-p’in pi zin-deo keng-kô li-‘æ.” ⁶⁵ Pe-lah-to teng gyi-lah wô, “Ng-lah yiu ih-de ping: hao ky’i, ‘eo ng-lah vu-

nyih-ts lao-lao-k'ao-k'ao kwun-siu *Gyi-go veng.*" ⁶⁶ Gyi-lah ziu ky'i, fong-bi fong-hao zah-deo, peh keh-de ping kwun-kæn, s-teh veng-mo lao-k'ao.

⁶² 到第二日，就是预备日个第二日，箇星祭司头等法利赛人都聚拢来见彼拉多，是介话：⁶³ 「大人，阿拉记得箇个骗贼活前话：『过了三日，我会活转来。』⁶⁴ 箇勒请尔吩咐其个坟牢牢靠靠管守其到第三日，恐怕其个门徒夜头来偷其尸首，就等百姓话：『其从死人中央活转来了。』介呢，箇后头个哄骗比前头更加厉害。」⁶⁵ 彼拉多等其拉话：「尔拉有一队兵，好去，候尔拉武艺子牢牢靠靠管守其个坟。」⁶⁶ 其拉就去，封皮封好石头，拨箇队兵管间，使得坟墓牢靠。

Mt. XXVIII.

KO-LEH en-sih-nyih, ts'ih-nyih-go deo-nyih t'in kw'a liang z-'eo, Meh-da-lah-go Mô-li-üô teng keh bih-go Mô-li-

üô læ k'en veng-mo.

过了安息日，七日个头日天快亮时候，抹大拉个马利亚等箇别个马利亚来看坟墓。

² [¹]Keh-go z-'eo, di do-nyiang cing-dong-ko-de: ing-we yiu ih-go Cü-go t'in-s dzong t'in lôh-læ, fæn-ko veng meng-k'eo keh-kw'e zah-deo, ziu zo læ keh zah-deo-zông.

³ Gyi-go siang-mao ziang sin-din ka *liang*; i-zông ziang shih ka bah. ⁴ Kwun-kæn-go *ping* we-leh p'ô t'in-s ky'ih-hoh, hah-leh ziang si-liao ka.

² 箇个时候，地大样震动过了^[1]。因为有一个主个天使从天落来，翻过坟门口箇块石头，就坐来箇石头上。³ 其个相貌像闪电介亮，衣裳像雪介白。⁴ 管间个兵为了怕天使吃惶，吓勒像死掉介。

⁵ T'in-s k'æ k'eo, teng keh-sing nyü-nying wô, "Ng-lah hao-vong p'ô: ngô hyiao-teh ng-lah z læ zing ting jih-z-kô go Yiæ-su. ⁶ Gyi feh læ dông-deo; z weh-cün-læ-de, ziang Gyi wô-ko ka. Hao læ k'en Cü tsông-go u-sen. ⁷ Yi

hao kw'a-kw'a ky'i, teng Gyi meng-du wô, Gyi dzong si-nying cong-nyiang z weh-cün-læ-de; ping-ts'ia sin-jü ng-lah tao Kyüô-li-li ky'i: læ keh-deo ng-lah we k'en-kyin Gyi. Ngô z wô hyiang ng-lah dao-de.”

⁵ 天使开口，等箇星女人话：「尔拉好甯怕，我晓得尔拉是来寻钉十字架个耶稣。⁶ 其弗来荡头，是活转来了，像其话过介。好来看主葬个乌碎。⁷ 又好快快去，等其门徒话，其从死人中央是活转来了，并且先如尔拉到加利利去。来箇头尔拉会看见其。我是话向尔拉道了。」

⁸ Gyi-lah kw'a-kw'a tseo-c'ih veng-mo, yi p'ô yi donyang hwun-hyi; ziu peng-ky'i t'ong-pao Gyi-go meng-du. ⁹ Ky'i t'ong-pao meng-du z-'eo, Yiæ-su p'ong-djôh gyilah, z-ka wô, “Ts'ing en!” Gyi-lah tseo-long, bao-leh Gyi kyiah, pa Gyi. ¹⁰ Yiæ-su ziu teng gyi-lah wô, “Hao-vong p'ô: ky'i eo Ngô-go hyüong-di tao Kyüô-li-li ky'i; læ keh-deo we k'en-kyin Ngô.”

⁸ 其拉快快走出坟墓，又怕又大样欢喜，就奔去通报其个门徒。⁹ 去通报门徒时候，耶稣碰着其拉，是介话：「请

安！」其拉走拢，抱勒其脚，拜其。¹⁰ 耶稣就等其拉话：

「好留怕，去讴我个兄弟到加利利去，来箇头会看见我。」

¹¹ Gyi-lah ky'i-go z-'eo, keh-de ping li-hyang yiu kyigo tseo-tsing zing-li, pô keh-ky'i z-ken long-tsong t'ong-pao keh-sing tsi-s-deo. ¹² Tsi-s-deo teng tsiang-lao dô-kô jü-long, siang-liang-hao ziu coh hyü-to nying-ts peh keh-sing ping, z-ka wô, ¹³ “Ng-lah hao wô, ‘Gyi meng-du yia-tao tseo-læ; ah-lah tang k'eh-c'ong z-'eo, pô Gyi s-siu t'eo-leh-ky'i-de.’ ¹⁴ Tsong-toh ziah-z teh-cü, ah-lah ziu we ky'i ky'ün gyi, pao ng-lah hao fông-sing.” ¹⁵ Gyi-lah do-leh nying-ts, tsiao kao gyi ka tso: keh-go shih-wô tao jü-kying Yiu-t'a nying wa læ-tih djün-ky'i.

¹¹ 其拉去个时候，箇队兵里向有几个走进城里，把箇起事干扰总通报箇星祭司头。¹² 祭司头等长老大家聚拢，商量好就给许多银子拨箇星兵，是介话：¹³ 「尔拉好话：

『其门徒夜到走来，阿拉打瞌眈时候，把其尸首偷勒去了。』¹⁴ 总督若是得知，阿拉就会去劝其，保尔拉好放

心。」¹⁵ 其拉驮勒银子，照教其介做。箇个说话到如今犹太人还来的传去。

¹⁶ JIH-IH meng-du ziu tseo tao Kyüô-li-li *ih-zo sæn* ky'i, ziu-z Yiæ-su sô wô-ko-go sæn. ¹⁷ K'en-kyin Yiæ-su, ziu pa Gyi: tsih-z yiu-sing læ-tih nyi-ôh. ¹⁸ Yiæ-su tseo-long-læ, teng gyi-lah z-ka wô, "T'in-zông di-ô væn-pah gyün-ping yi-kying kao-dæ Ngô de. ¹⁹ Keh-lah ng-lah hao ky'i tsiao væn-koh-go pah-sing tso meng-du, yüong Ah-tia teng Ng-ts teng Sing-Ling-go ming-deo 'ang si-li peh gyi-lah; ²⁰ væn-pah z Ngô sô feng-fu ng-lah go, kao gyi-lah ky'i pao-siu. Ping-ts'ia Ngô nyih-nyih teng ng-lah dô-kô læ-tong, ih-dzih tao z-shü mah-go nyih-ts." Üô-meng.

¹⁶ 十一门徒就走到加利利一座山去，就是耶稣所话过个山。¹⁷ 看见耶稣，就拜其，只是有星来的疑惑。¹⁸ 耶稣走拢来，等其拉是介话：「天上地下凡百权柄已经交代我了。¹⁹ 箇勒尔拉好去招万国个百姓做门徒，用阿爹等儿子等圣灵个名头行洗礼拨其拉。²⁰ 凡百是我所吩咐尔拉个，

教其拉去保守。并且我日日等尔拉大家来东，一直到时世
末个日子。」亚们。
